

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (2115) 1990 RUGSĖJAS-SEPTEMBER 4

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

Veiksmų vienybė - sėkmės laidas

Sunkiausiais Lietuvos okupacijos dešimtmečiais paverėjams nepavyko užslopinti ir galutinai numarinti lietuvių tautos vilties atgauti laisvę. Sunkų vergijos jungą nešdama tauta daug vilčių dėjo į savąją išeiviją. Svarbios buvo jos pastangos pasaulyje garsinti Lietuvos vardą, tragišką lemtį ir norą atgauti laisvę bei nepriklausomybę. Išeivijos veikla ir moralinė parama buvo svarbus akstinas Lietuvoje priešintis okupanto užmačioms, fiziniams ir moraliniams lietuvių tautos naikinimui. Dažnas sovietinėje spaudoje VLIKo, ALTos, net BALFo bei kai kurių kitų išeivijos organizacijų keikimas Lietuvoje buvo suprantamas kaip ženklas, kad jų veikla Lietuvai labai svarbi ir naudinga. Vėliau susibūrusi Pasaulio Lietuvių Bendruomenė Lietuvoje buvo mažiau žinoma, nes ji rūpinosi išeivijos švietimo, kultūros bei socialiniais reikalais, ir okupantus mažai domino. Tačiau ir Lietuvių Bendruomenės veikėjai daliai teko bendras epiteto šampas: "reakcingoji lietuvių išeivija".

ATEJO Lietuvos istorijai reikšmingi 1988 metai, kurie nubrėžė ryškia ribą tarp to, kas Lietuvoje ir išeivijoje buvo atlikta, ir to, kas dabar skubiai darytina. Lietuvoje staiga kilo tautinio atgimimo banga, kuri per labai trumpą laiką smarkiai pakeitė Lietuvos situaciją. Pralūžo geležinė siena, dešimtmečiais skyrusi Lietuvą nuo išeivijos, susidarė palankios sąlygos ne tik asmenims betarpiškai bendrauti, bet ir kultūrinius bei politinius ryšius mezgti. Išeivijos ir Lietuvos veiksmų suartėjimas tapo realia būtinybe. Sąjūdžio veikėjai to labai siekė savo gausiais vizitais Amerikoje ir kitur. Geresnį tarpusavio supratimą skatino prasidėjęs kultūrinis bendradarbiavimas. Deja, ne visi mūsų išeivijos veiksniai buvo pasiruošę tokiam staigiam pasikeitimui. Blogiausia, kad išryškėjo nepasitikėjimas naujaisiais Lietuvos veikėjais, jiems netiesiogiai priskiriant visas okupantų nedorybes bei nusikaltimus, kartotus jau tūkstančius kartų. Galimas dalykas, kad čia prisidėjo ir kurstymas tamsių jėgų, kurios išeivijos vienybėje mato pavojų okupantų užmačioms. Trumparegiškas nusistatymas prieš pastangas užmegzti ir sustiprinti kultūrinius Lietuvos ir išeivijos ryšius, nepasitikėjimas Sąjūdžiu, nesupratimas, kad ir komunistų partijos narių tarpe yra dorų žmonių ir Lietuvos patriotų, dėjimas vilčių į kraštutinę grupelę žmonių, kai kuriuos mūsų veiksmus tiesiog sukompromitavo Lietuvos akys.

TOKIA pozicija buvo pagrindinė priežastis dar gilesnio susiskaldymo išeivijoje. Tai neliko nepastebėta ir Lietuvoje. Tad netenka stebėtis, kad Lietuvos simpatijos nukrypo į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Ši visą išeiviją jungianti organizacija visus naujus pasikeitimus Lietuvoje sutiko su nuosirdžiu pasitikėjimu. Per trumpą laiką ji Lietuvai padarė daug gero, ir jos pasitikėjimas nebuvo apvilts. Todėl keistai atrodė kai kurių veiksmų prieštatai Lietuvos Bendruomenei, kad ji "kišasi" į politinės veiklos sritį Lietuvos reikaluose. Labai didelė išeivijos nelaimė, kad šiandien mūsų veiksmų nusistatymai ne tik nesuartėjo, bet dar labiau išsiskyrė. O išeivijos veiksmų vienybės klausimas niekada nebuvo toks svarbus kaip šiandien. Todėl, užuot dėję pastangas įsisteikti dabartinei Lietuvos vyriausybei, ir toliau neatsisakant savo "vadovaujančio" vaidmens, kai kurie veiksniai turėtų pirmiausia parodyti gerą valią, jungiant visas išeivijos politines jėgas lygiateisiškumo pagrindu. Lemtingoje kovoje už Lietuvos laisvę veiksmų konkurencija dėl pirmavimo niekam nenaudinga. Visiems veiksmams derėtų prisiminti Henry Fordo žodžius: "Sueiti drauge — tai pradžia, eiti drauge — pažanga, dirbti drauge — pasisekimas". Visa išeivija labai laukia mūsų veiksmų vienybės, pažangos, veiksmingo atsiliepmo ir aktualius ir neatidėliotinus Lietuvos reikalus, nes tik tokia veikla gali užtikrinti pasisekimą.

Vytautas Skudis

Nugriovė indėnų barikadas

Praejusią savaitę po 54 dienų įtampos buvo nugriautos Kvebeko mohawk indėnų barikados, palietusios pietvakariuose ir pietuose prie Montreale esančius Kanasatą ir Kahnawake rezervatus. Rimas susikirtimas su indėnais prasidėjo liepos 11 d., kai Kvebeko saugumo provincinė policija ginklo jėga bandė užimti Kanasatą rezervatą indėnų barikadą prie Okos miesto, ten išaugusią dėl burmistro J. Ouelletto sumanymo dvigubai padidinti golfo aikštę. Prie jos jis norėjo prijungti dalį išskirtos miškavietės, kurią mohawk indėnai laiko savo protėvių kapinėmis.

Barikados puolime liepos 11 d. buvo nušautas policininkas Marcelis Lemay. Kovon dėl Kanasatą indėnų teisų įsijungė arčiau Montreale esančio Kahnawake rezervato indėnai, savo teritorijoje barikadomis užblokavę Montreale vedančius kelius ir toje vietoje vienintelį Mercier tiltą. Labiausiai nukentėjo Mont-

realyje dirbantys Chateaugay ir apylinkių gyventojai.

Klaidinga taktika

Kvebeko saugumo provincinė policija apsupo abu indėnų rezervatus. Atrodė, Kvebeko premjeras R. Bourassa kovoje su indėnais pasirinko delsimą ir jų rezervatų blokados taktiką, atnešusią dar didesnę įtampą. Mat tada į masines demonstracijas dėl prarasto Mercier tilto įsijungė ir Chateaugay gyventojai, pradėję deginti indėnų iškamšas. Įtampa apėmė visą Kanadą, indėnų skundai, pasiekę Jungtines Tautas, nuskambėjo visame pasaulyje. Indėnai pradėjo blokuoti susisiekimą kitose Kanados provincijose, remdami savo brolius Kvebeke.

Pradžioje ginčą buvo galima lengvai užbaigti atsisakius Okos golfo aikštės pratęsimo. Deja, Kvebeko premjeras R. Bourassa, susilaukęs ilgai garšintų Meech Lake sutarties pralaimėjimo, nebuvo linkęs daryti nuolaidų savo provincijai. (Nukelta į 9-tą psl.)

Juodojo kaspino dienos demonstracija 1990, VIII.23 Toronto miesto rotušės aikštėje. Nuotraukos viršuje — Toronto miesto burmistras ART EGGETON (viduryje) su Juodojo kaspino dienos komiteto, miesto ir Lietuvių Bendruomenės atstovais; apačioje — demonstrantų dalis su miesto ir įvairių tautybių atstovais bei pareigūnais. Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Laisvės svaigulio pagirios?

Lietuvių vidaus nesutarimai užsieniečio akimis

A. LEMBERGAS

Stockholmo dienraštis *Dagens Nyheter* (rugpjūčio 9) paskelbė savo apžvalgininko Michaelio Winiarskio straipsnį apie Lietuvos vidaus nesutarimus, kuriuos jis vadina "laisvės svaigulio pagiriomis". Štai jo pastabų santrauka.

Penki mėnesiai po išdidaus Lietuvos nepriklausomybės pereinamojo laikotarpio ištiko laisvės svaigulio pagirios. Atėję politikos kasdienybė su politikos konfliktais. Atidėtoji parlamento neeilinė sesija parodė, kad nuo dabar kova už valdžią Lietuvoje būsimanti viešai vedama. Tačiau autorius pasigenda parlamentinės demokratijos taisyklių Lietuvoje, subrendusių partijų ir aiškaus galių paskirstymo tarp parlamento ir vyriausybės.

Parlamento ir vyriausybės trintis

Vienas deputatas Vilniuje Winiarskiui taip nusakė jų santykius: parlamentas atsako už krašto nepriklausomybę, vyriausybė — už ūkį. Su tokia pažiūra, pasak Winiarskio, sunku spręsti tolydžio gilėjančius nuomonių skirtumus. Iš esmės tie skirtumai kyla dėl derybų su sovietais: ar iš viso reikia derėtis? jei taip, tai kokiomis sąlygomis? ar buvo teisinga skelbti moratoriumą ir išaldyti nepriklausomybės pareiškimą šimtui dienų nuo derybų su Maskva prasidėjimo?

Dagens Nyheter apžvalgininkas tęsia: joks politikas, kuriam rūpi išsilaikyti, nedrįsytų suabejoti Kovo 11-sios pareiškimo išmintingumu. Naujaisi nuomonių tyrimo duomenys rodo, kad šiame pareiškime priitaria didžiulė lietuvių dauguma. Todėl vargu ar Lietuvos parlamentarai galia laikyti naiviais, kaip tai daro dalis Vakarų komentatorių. Kiekvieno atveju jie nesiskiria nuo savo krašto gyventojų. Vis dėlto kas antras žmogus Winiarskiui Vilniuje davė suprasti, kad Lietuvos parlamentas, kuriame, anot jo, vyrauja radikalūs nacionalistai, gal-

būt nepasinaudoja savo kortomis apskriaušiu būdu.

Idealistas ir realistė

Prie kritikų priklausio Lietuvos vyriausybė su ministere pirmininke Prunskiene, kuri pastaruoju metu kovoja su parlamento pirmininku Landsbergiu. Tai idealisto Landsbergio kova su realiste Prunskiene, rašo Winiarskis. Ginčas kilo dėl Maskvos reakcijos į Kovo 11-sios pareiškimą, kai Gorbaciovas sutiko svarstyti Lietuvos išstojimą, bet reikalavo pirma atšaukti vienašališką nepriklausomybės paskelbimą. Gorbaciovas taip pat reikalavo laikytis išstojimo sąlygų ir griebsi blokados priemonių. Vytautas Landsbergis nepasidavė Maskvos šantažui ir nepriėmė sąlygų, tardamas, kad Lietuva gali dėl visko nusileisti, tik ne dėl nepriklausomybės pareiškimo.

Kazimiera Prunskienė vedė skrajojančią diplomaciją tarp Vilniaus ir Maskvos, kad išgelbėtų, ką galima išgelbėti. Ji stengėsi sužinoti, ką Maskva iš tikro galvoja su savo reikalavimais pasiduoti. Galop išryškėjo kompromisas, ir Lietuvos parlamentas po didelių abejonių birželyje pasisakė už šimto dienų moratoriumą. Tada Maskva panaikino blokadą ir susidarė galimybė derėtis. Užsimezgė nauji Maskvos ir Vilniaus ryšiai. Prunskienė stengėsi kuo greičiau pradėti derybas su Sąjunga ir Rusijos respublika.

Laukti ar skubėti?

Pastarosiomis savaitėmis pasigirdo kritika, kad parlamento dauguma sąmoningai delsia derybas. Delsimo taktika remiasi įsitikinimu, kad laikas veikia Lietuvos naudai. Smarkiausias puolimas prieš Landsbergio falangą buvo dvidešimties žymių intelektualų "Kreipimasis į Lietuvos žmones". Jis sulaukė didelio dėmesio, nes tai buvo pirmąkart viešai reiškiamą kritiką. Dvidešimtukas apkaltino parlamentą, kad jam trūksta politinės išminties; kad jis trukdo

vyriausybės darbą; kad savo tariamai "nenuosekliais" ir "skubotais" įstatymais kenkia demokratėjimui ir laisvėjimui. Galop siūlomi "atkuriamoji seimo" rinkimai.

Dagens Nyheter apžvalgininkas citavo deputato Algirdo Patacko žodžius, kad dvidešimtuko kreipimasis buvo "peilio dūris į nugarą". Iš to pasakymo esą galima spręsti, kokie dideli nuomonių skirtumai. Patackas, kurį Winiarskis vadina vienu radikaliausių parlamento narių, sakė matęs pavojų, kad gali sugrįžti komunizmas nauju pavadinimu, kaip Rumunijoje. Patacko nuomone, Prunskienės populiarumas Lietuvoje remiasi ne jos politika, bet tradicine lietuvių "matriarchato galvose". Artimiausiu laiku paaiškės, ar ši galvosena turi pakankamai rėmėjų parlamente. Winiarskio nuomone, ministrė pirmininkė Prunskienė pašalinusi iš pareigų, būtų neįveikiamai nauji rinkimai, todėl jis abejoja, ar Sąjūdis eis prie to, žinodamas, kad nuomonių apklauša nepalanki Landsbergiui.

Kas bijo nepriklausomybės?

Kitame savo pranešime iš Vilniaus tas pats Michaelis Winiarskis (DN rugp. 15) teigė, kad Lietuvoje auga tautybių nerimas: ir rusai, ir lenkai bijo nepriklausomybės.

Kaip paskutinių atlieka iš penkiasdešimt metų trukusio sovietų valdymo, dar stovi sušingęs Leninas ir pirštu rodo į KGB būstinę Vilniuje. Jį supa gyva rusų karių apsauga. Tačiau sovietų valstybės steigėjas nebegali ilgiau stovėti parke prie Gedimino gatvės, buvusios Lenino gatvės. Piktai lietuviai mėgino neseniai statulą nuversti. Išikišo sovietų kariuomenė ir paminklą tam kartui išgelbėjo.

Visoje Lietuvoje vyksta panašūs simboliški veiksmai prieš sovietų paminklus ir eiliniai lietuviai tam pritaria. Bet yra ir tokių, kuriems neramu, jei ne dėl paminklų, tai

(Nukelta į 3-čią psl.)

Įtampa Persijos įlankoje

Karingasis Irako prez. Saddamas Husseinas jau buvo spėjęs pasižymėti aštuonerius metus trukusiu karu su Iranu, pradėtu 1980 m., kai tą šalį valdė kruvinasis revoliucininkas ajatola R. Chomeinis. Ilgas karas pareikalavo daug aukų, bet neatnešė didesnės pergalės invaziją pradėjusiam prez. Saddamui Husseinui. Su gausiais sovietiniais tankais jam pavyko užimti tik mažytę dalelę Irano teritorijos, panaudojus viso pasaulio atmetą cheminį ginklą — dujas.

Tada daug kam atrodė, kad ši nesėkminga avantiūra ilgam laikui nuramins Irako prez. Saddamą Husseiną, valdžion atėjusį 1979 m. revoliucijų ir Baatho arabų socialistų partijos dėka. Dabar jis yra tos partijos pirmininkas, Irako prezidentas ir karinių pajėgų vadas, siekiantis net ir atominių ginklų. Planuojamą tų ginklų gamybą jau prieš kelėtą metų sustabdė taiklūs Izraelio aviacijos smūgiai.

Invazija Kuwaitan

Visus nustebino netikėtas prez. Saddamo Husseino smūgis rugpjūčio 2 d. Kuwaitui ir šios nedidelės šalies prisijungimas prie Irako. Prez. Saddamą Husseiną Irako kare su Iranu finansškai rėmė Kuwaito valdantis emiras Fahadas al Ahmadas, be jokių palūkanų parūpinęs 20 milijonų dolerių paskolą. Ji ir sugundė prez. Saddamą Husseiną užimti ir prisijungti nuo Irako armijų negalintį apsiginti Kuwaitą. Anksčiau jau buvo kilęs ginčas su Kuwaitu dėl pasienyje esančių Rumailo naftos laukų. Prez. Saddamo Husseino kontrolėje dabar staiga atsidūrė šimtas milijonų statinių Irako ir beveik dešimt milijonų statinių Kuwaito naftos ištekliai.

Naftos šalių OPEC organizacija kasdien leidžia išsunkti 22 milijonus statinių naftos. Irakui ir Kuwaitui skirta norma yra 4,4 milijono statinių. Tad prez. Saddamas Husseinas savo kontrolės su Kuwaitu prisijungimu perima penktadalį arabų naftos Persijos įlankos šalyse. Didžiausią rūpestį vakariečiams atnešė lengvai Kuwaitą užėmusi Irako kariuomenė, kurią prez. Saddamas Husseinas gali pasiųsti ir Saudi Arabijon.

Staigi reakcija

Prez. Saddamas Husseinas, atrodė, nesitikiėjo JAV bei kitų valstybių skubios karinės apsaugos Saudi Arabijai ir patinės Irako blokados Persijos įlankoje. Buvo sustabdyti net ir Irako naftotiekiai per Turkiją Viduržiemio jūron ir per

Saudi Arabiją Raudonojo jūron. Tuos veiksmus šį kartą beveik vienbalsiai patvirtino Jungtinių Tautų saugumo taryba, pareikalavusi Irako kariuomenės pasitraukimo iš Kuwaito ir pagrasinusi Irako blokada. Šią rezoliuciją penkiolika narių turinti JT saugumo taryba patvirtino 13 balsų, susilaikius Kubos ir Jemeno atstovams.

Vienbalsiai buvo priimta JT saugumo tarybos rezoliucija, Irako paskelbtą Kuwaito prisijungimą laikanti nelegaliu veiksmu, pažeidžiančiu tarptautinius įstatymus. Taip pat vienbalsiai buvo pasmerktas prez. Saddamo Husseino 20.000 vakariečių sulaukymas įkaitais Kuwaite ir pačiam Irake. Kita trylika balsų priimta rezoliucija leido JAV ir kitų valstybių karo laivams Persijos įlankoje sulaukyti Irako blokadą bandančius pralaužti tanklaivius. Neklaužadas kapitonus sustabdys karo laivų šūviais sunaikintas tokio tanklaivio vairsas.

Vienas prieš pasaulį

Irako prez. Saddamas Husseinas dabar liko beviltiškoje situacijoje — vienas prieš visą pasaulį, kaip A. Hitleris II D. kare. JAV prez. G. Bushas, paskelbęs dalinę mobilizaciją, Saudi Arabijon jau nusiuntė keliasdešimt tūkstančių karių ir marinų, nemažą skaičių modernių naikintuvų ir bombonešių. Egipatas atsuntė 4.000 karių, Marokas 1.200, Sirija 2.000, Bangladešas 1.200, Pakistanas pažadėjo 5.000. Iš Britanijos atskrido dvi eskadrilės "Tornado" ir "Jaguar" naikintuvų-bombonešių.

Persijos įlankoje JAV sutelkė 30 karo laivų, tarp kurių yra trys lėktuvnešiai. Savo karo laivų ten taipgi atsuntė Britanija, Prancūzija, Italija, Belgija, Olandija, Kanada, su vienu naikintuvu įsijungė ir Sovietų Sąjunga.

Prez. Saddamas Husseinas, atsidūręs pralaimėjimo akliatvėje, norėjo uždaryti 60 užsienio valstybių ambasadų Kuwaite, pabrėždamas jo įjungimą Irakan. Tačiau beveik pusė ambasadų atmetė nelegalų įsakymą. Tarp jų yra JAV ir Kanados ambasados, apsupotos irakiečių karių. Jos negali tęsti diplomatinio darbo, bet nežada užsidaryti.

Naudos prez. Saddamas Husseinas turbūt neturės ir iš įkaitais sulaukytų užsieniečių, kurie buvo sutelkti prie karinių taikinių. Britanijos premjerė M. Thatcher jam priminė tarptautinį Nuernbergo tribunolą su kartuvėje kilpa didiesiems vokiečių karo nusi-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje:

Veiksmų vienybė — sėkmės laidas

Lietuvoje simpatijos nukrypo į Lietuviių Bendruomenę

Laisvės svaigulio pagirios?

Lietuvių vidaus nesutarimai užsieniečio akimis

Įtampa Persijos įlankoje

Visus nustebino Irako smūgis Kuwaitui

Mokykla be šeimos — bejėgė

Šeštadieninė mokykla negali daryti stebuklų

"Dainuojanti revoliucija" Lietuvoje

A. Stankės leidinys prancūzų kalba apie įvykius Lietuvoje

Gorbaciovas ir toliau skriaudžia Lietuvą

Lietuviai tėvynėje pergyvena sunkų laikotarpį

Klaipėdos kraštas

Šiame krašte neliko vokiečių pėdsakų

Krokialauko mokykla

Joje kadaise mokėsi poetas Ksaveras Vanagėlis

Mano jaunystės metai Tadžikijoje

Tremtinio jaunulio pergyvenimai vidurinėje Azijoje

Tautos kultūros ambasadorė

Dail. Anastazija Tamošaitienė ir jos kūrinių albumas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrusis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, mėmė – \$35, garbės – \$45 (Amerikoje – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TZ" administraciją. Skelbimai nušiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.

Subscriptions: regular \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.

CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Mokykla be šeimos - bejėgė

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Daugelyje pasaulio kraštų rugsėjo mėnuo yra tapęs mokslo metų pradžios šaukliu. Suskamba mokyklų varpeliai, jaunimas renkasi į mokyklas ir universitetus. Atostogų metu pailsėję, saulėje nudėję, pastovyklavę, moksleiviai grįžta prie knygų. Dauguma noriai ir net su entuziazmu persiorientuoja iš pramoginio į rimto darbo laikotarpį. Net ir tie, kurie vasaros metu uždarbavo, mielai grįžta į mokyklos suolus.

Lietuviškosios išeivijos ateities pagrindas yra jau toli nuo tėvynės gimusi karta, kurios rankose bus tolimesni jos santykiai su Lietuva. Kovo mėnesį prasidėjęs džiaugsmingi įvykiai Lietuvoje, ir Lietuvai teikiamas didžiosios spaudos bei televizijos dėmesys pakėlė jausmus ir sugrąžino dalį abejingųjų. Bet lituanistinių mokyklų vadovybė rūpinasi, kiek rudenį sugrįš mokinių. Mokytojai jaudinasi, matydami šeimų abejingumą lietuviškam auklėjimui.

Žinomas yra kai kurių mokinių nedrausmingas elgesys pamokų metu ir tai, kad jie neatlieka namų darbų. Iš dalies yra kalti tie tėvai, kurie į šeštadienio pamokas žiūri kaip į atsipalaidavimą nuo vaikų triukšmo, numeta visą lietuviško auklėjimo našta ant lituanistinės mokyklos mokytojų pečių ir reikalauja, kad per kelias valandas savaiteje jie padarytų stebuklus. Ne visus tėvus pavyksta įtikinti, kad be šeimos bendradarbiavimo mokykla yra bejėgė. Tai sunki problema, nes jos sprendimas priklauso ne nuo pamokymų ar priekaištų, bet nuo įsipareigojimo jausmų, kurių negalima įkvėpti iš šalies, bet reikia rasti širdyje ir sąžinėje. Tikėkimės, kad Lietuvoje prašvitus laisvės vilčiai, sugrįš ir "paklydusios avelės".

Artėjant rudeniiui, dar viena problema laukia jaunų motinų. Puikiai prisimenu tą rudens dieną, kai savo pirmagimę dukrelę vedžiau į vietinį vaikų darželį. Ji buvo linksma ir nekantriai laukė susitikimo su savo bendraamžiais. Bet aš, nuo jos slėpusi savo ašaras, grįžusi į namus, raudojau ir tik tada pilnai supratau mūsų liaudies dainelę: "Motule, širdelė, tai tau, tai tau, auginai dukrelę ne sau, ne sau" ... Ne, ne vien priešvestuviinei progai toji dainelė tinka. Man atrodė, kad prarandau savo numylėtą kūdikį ir iš saugios šeimos gūžtos išleidžiu į negaliojantį pasaulį. Su kiekvienu savo vaiku išgyvenau tuos graudžius momentus, bet nelidėjau nuvedusi juos pirmą dieną į lituanistinę mokyklą. Tai buvo lyg atvedimas į savus namus.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"**

"Dainuojanti revoliucija" Lietuvoje

Patyrusio žurnalisto leidinys prancūzų kalba apie dabarties įvykius atgimstančioje respublikoje

VYTAUTAS A. JONYNAS

Kaip užmiršti tas dienas, kai Lietuvos vardas nesiliovė mirgėjęs viso pasaulio spaudoj, kai visur buvo skelbiami laišukai redakcijai, reikalaujantys teisybės, kai televizijų žinių biuleteniuose išskirtinas dėmesys buvo skiriamas reporterių pranešimams iš Vilniaus? Jų buvo supildę tenai nemažai ir, miela pripažinti, Kanados televizijos grandims nuopelną už tai, kad į jį informavo savo žiūrovus objektyviai ir nebanaliai. Buvo Vilniuje tada ir kitokių "svečių iš užsienio" — profesorių, parlamentarų-rinkimų stebėtojų, verslininkų, žurnalistų, komentavusių kiekvienas savaip krašto padėtį.

Visi tie dalykai — straipsniai, reportažai, vaizdajuostės nugarmės nesugrįžtamai (galbūt pirmojo) archyvuose ir užmarštin. Užtat džiugu, kad vienas tu svečių iš užsienio — Alain Stankė (Aloyzui Stankevičiui) toptelėjo mintis išleisti savo reportažus (spausdintus *La Presse* dienrašty 1990 m. gegužės mėnesį) atskiru leidiniu, pavadintu: *Lituanie. L'Independance en pleurs ou en fleurs*.

Knygos pavadinimas sunkiai išverčiamas, norint išlaikyti jo rimą. Atsiet, rasti atitiktis tiems "pleurs" ir "fleurs". Pažodžiui verčiant turėtų išeiti kažkas panašaus į: *Lietuva. Ar per ašarėles, ar su žolynėliais — nepriklausomybė?* "Pleurs" reiškia verksmus, raudas, virkavimus, žodžiu, visokius ašarojimus. Bet juk gali būti ir džiaugsmo ašaros. O "fleurs" (gėlės) nebūtinai reiškia kilnojamą pergalėtojų rankose puokštę. Jom gali būti kuklūs žolynėliai klojami, kaip patyrėm iš televizijos laidų, ant kapų, geležinkelio pabėgių, beriami ant Baltijos kelio.

Viena aišku, pavadinimu bandoma išsakyti netikrumą, sumaištį žmonių širdyse, išradinai pramanantą ir vykdomą pasyvią rezistenciją, ženklinusią vadinamosios "Dainuojančios revoliucijos" įvykius. Ir iš tiesų, rasit, efektingiausias, giliausias įsimenantis dalykas knygoje yra kaip tik toji scena, kurioje autorius-korespondentas klausia stoviniuojančius ir dainuojančius žmonelius, ar nebūtų jiems praverčiau pareikšti savo protestą agresyvesnėm, paveikesnėm priemonėm negu niūniavimais. O tie jam atsako, jog daina lekianti paveikia, negu sviestas plytgalis.

To sumulio, taikaus pasipriešinimo okupantams, kokio pasaulis nebuvo matęs, dviasią, Stankė's knyga perteikia vykusiai. Ji parašyta sumaniai. Ir nieko nuostabaus.

Alain Stankė yra prityręs žurnalistas, kokių dvidešimties knygų autorius ir profesionalas TV reporteris. Rasit net "sumaištinų" situacijų specialistas. 1968 m. jam teko būti dramatiškų Prahos pavasario įvykių liudininku. Juos jis aprašė savo knygoje *Prague — l'ete des tanks*. Tuo užsikirdamas sau, pasak jo, kelius gauti leidimą pavesit Lietuvą (tik po 43 metų, praleistų svetur, pamatys jis savo vaikystės miestą — Kauną).

Toji aplinkybė, jog jo esama lietuvio, jo reportažas yra negincijamai pranašesnis už kitataučių reportažus. Akivaizdu, kad Stankei pavyko apklausinėti (laimingo sutapimo dėka, kai jis skrido iš Maskvos su lietuvių deputatų grupe) kur kas gausesnį būrį sąjūdiečių, dvasininkijos atstovų ir būsimosios vyriausybės žmones. Iš viso jo knygos audinys tankus, nesakant, suveltas. Darbo televizijoje patirtis išmokė Alain Stankę susitakyt su viena tiesa, būtent, kad nūdienio žmogaus, užaugusio "mass media" poveikyje, galia susikaupt, sukoncentruot dėmesį nepranašoka dvidešimt minučių trukmės. Todėl būtinai perkirtinėti vienkintį pasakojimą kokios iliustracijos švystelėjimu-anekdotelium, humoru, karikatūra, statistine diagrama ir panašiai. Taip, kaip TV "serialą" perkerta reguliariai reklamos (commercials), dažnai kūrybingesnės už patį vaidinimą.

Visumoj *Lituanie. L'Independance en fleurs ou en pleurs* yra tokios televizinės formos kūrinys. Smagiai lekiantis kūrinys, pilnas įdomių faktų (kartais kiek "perlenktų"), apkaišytas retai kur kitur matomom nuotraukėlėm.

Daug lakumo teikia jam šmaikščios skyrelių antraštės a la "Lietuva-Maskvai kaktusų" arba "Maitres chez nous! Ar jums tai nieko neprimena?" ir t.t. Stanke sugeba įmontuoti savo reportažan net savotiško simpoziumo (kertant bulvinius blynus) stenogramą.

Žodžiu, sunku užginčyti autoriui būsimųjų knygos skaitytojų psichologijos pažinimą, Juo suprantant, deja, ir nesuįsąsądymą bei bodėjimąsi ar paprasčiausia nenorą pripažinti Sovietijos imperializmo brutalybę. Alan Stankė apskuriamai, neįsikišdamas lietuviškų patriotizmo ar pedantiškų profesūrinio tonu sugeba painformuoti prancūziškai kalbančių, Katalikų Bažnyčiai padarytas skriaudas ir apsaityti mūsų kultūros išskirtinumą.

Visa tai papildoma knygos pabaigoje esantis istorinių datų sąvadas ("Reperes chronologiques"), išvardinantis svarbiuosius Lietuvos istorijos įvykius. Paskutinė jo dalis pateikia 1987-1990 m. balandžio 27 d. įvykių apžvalgą. Leidinys, be to, aprūpintas žemėlapiukais, cituotų šaltinių sąrašu ir leidinio apie Lietuvą bibliografija.

Lyginant A. Stankės veikalą su skaitytais ar girdėtais per televiziją kitų žmonių, svetimačių, reportažais iš Vilniaus išskirtinu požymiu yra visi tie papildomos informacijos įtraipai. Šiaip, paanalizavus vien Lietuvą sukrėtusių įvykių aprašymą, savaime aišku, lietuviui skaitytojiui staigmenų nėsama. Rasit kiek išsamiau aptariamą Sov. Sąjungos ir Trečiojo Reicho sandėrio dokumentų slapstymą ir Gorbačiovo sankirtis su vienu darbininku Vilniuje, per kurį raitomam į ožio ragą Gorbiui šoko į pagalbą (nevėksliška) pati Raitas, turbūt prisiminusi tas dienas, kai dėtė politgramatą.

Sovietijos ir Lietuvos ekonominės padėties pavaizdavimas nesusidaro įspūdžio, palyginus su svetimačių knygoje aptinkamais aprašymais, kad Stankė būtų ką pertempęs savojoje diagnozėje. Priekaištų būtų nebent per didelis skaičius bespalvių ar kvapelį turinčių anekdotų. Bet ta nuodėme nusikalsta beveik visi Sovietijos gyvenimo komentotojai. Nebūtinai knygai taip pat pilnas įtampos pasakojimas, kaip autorius vargo, atsimušdamas viešosiose vietėse į tualetinio popieriaus stygių.

Būdamas palyginti stambios knygos leidyklos savininku, Alain Stankė žino, kaip būtina padaryti knygą patrauklia iliustracijų-nuotraukų, karikatūrų įvairių vinječių ir užsklandų gausa. Šia prasme Stankės knyga prašoka savo nuotraukų taiklumu ir meniškumu ne vieną svetimačių leidinį. Skaitytojiui, nors ir papalpinant televizijoje rodytų tuščių parduotuvų ir kitokios nykumos vaizdais, nėra jokio vargo įsivaizduoti Sovietijos gyvenimo primityvumą, matant, sakysim, kaip pardavinėjami be jokio įpakavimo kiaušiniai, kokios milijoninės mi-

Sovietinis kareivis domisi Kaune rastu kryželiu. Prieš keletą metų už tai buvo baudžiama kalemju. Iš A. Stankės knygos "Lituanie, L'Independance en pleurs ou en fleurs". Nuotr. J. Abromaičio

nios užplūsta "paliokų" turgelį Vilniuje, kaip stoviniuojama paryčiais su nešulėliais, kibirėliais, laukiant kol atbildės šiukšleles surenkantis autovežimis. Visas tas nuotraukas autoriui parūpino lietuviai fotografa.

Trečiają Stankės reportažo dalį sudaro Katalikų Bažnyčios vargų bei patirtų skriaudų aprašymai. Autoriui pavyko išpešti pasimatymus su *Katalikų pasaulio* redaktorium kun. Vaclovu Aliuliu ir su kardinolu Vincentu Sladkevičium. Patirtieji faktai iškalbingi. Blogiau, kai priminęs skaitytojiui faktą, kad lietuviai yra vėliausiai Europoje pakrikštyta tauta, Stankė pasi-meta svarstymuos apie pagonybės liekanas liaudies tikėjimuose ir ima aptarti senojų lietuvių Olimpo atstovus — visokias fantastiškas būtybes, kaip pvz. Ukapiamas (oro dievas), Gardaitas (vėjų dievas), Ragutis (gėralų dievas). Viena būdingiausių knygoj korektūros klaidų yra kažkieno įsimylėjimas į ilgąjį "ū". Užtat aptinkame: bobūtė, Birūtė, Ragūtis, net Kūzmickas.

Kalbant apie tuos nelaimingus senovės lietuvių tikėjimo dievus bei deives, tenka paminėti vieną keistenybę. Stankė aiškina, jog karalienė Birutė "nors pagonė, buvo visados garbinama kaip šventoji". Rašanciam tai naujiena.

Šiaip autoriaus informacija apie religingumą atgijimą krašte įdomi, nors ir iliustruojama nuotraukom, ne visai įtikinanti. Tarp kitko itin būdinga epochai yra nuotrauka, vaizduojanti naujųjų laikų diebirbio, Rūpintojėlių gamintojo Vl. Rakucko paroda.

Kartoju — nuotraukos sudaro leidinio stiprybę. Geri ir jų paaiškinimai, kartais sąmojingi. Išskyrus vieną po nuotrauką, vaizduojančią žmones, susibūrusius po Zikaro "Knygnešio" skulptūrą. Ten rašoma: "Panašiai kaip "bootlegger"iai", kurie priešinosi įvestai Amerikoje prohibicijai. Tie "knygnešiai" gabendavo slapta lietuviškus raštus, kurie buvo uždrausti pirmojo rusifikacijos bandymo metu (1864-1905)". Kaip sau norit, palyginti knygnešius su "bootlegger"iu" yra užgaulu. Atrodytų, kad Stankė (Stankevičius) paprasčiausiai užmiršo pasitikrinti Websterio žodyne ką reiškia žodis "bootlegger". O jis aptariamas: a) degindaris, b) svaigalų kontarabandininkas, c) pornografinės raštijos šmugelinkas.

Būdinga, kad Stankė, kuris sumaniai iškelia lietuvių savimones išskirtinumą ir ryžtą išlikti savita tauta, neranda reikalo papasakoti skaitytojiui apie herojiškuosius mūsų istorijos puslapius — spaudos draudimo laikotarpį. Nežsi-mena jis nei apie dvikalbystės pavojus mažai tautai.

Kitas nelauktas dalykas yra tai, kad autorius niekur neužsimena apie "Jedinstvą", Burokevičiaus šutvę ir aplamai apie Kremliaus klastas bei provokacijas. Kartais Stankės pasisakymai skamba netgi dvi-prasmiškai, nesuprantamai. Sakysim, tokia pastraipa: "Už visa labiau nerederėtų manyti, kad Gorbačiovas lietuvių nemyli. Priešingai, jis baissia juos myli ir todėl baudžia geriau negu bet kas". Tik kiek to-lėliau paaiškėja autoriaus ironija, kai sakoma: "Tuo galima įsitikinti perskaičius laikraščių antraštes, šaukiančias apie skelbtus ultimatus, dezertyrų gaudynes, šmeižtų prieš Lietuvą kampanijas, užsienio reporterių išvijimą ir t.t."

Ne ką daugiau patiriam apie dramatišką "nervų karą" iš leidinio gale pridėtos įvykių chronologijos. Tos sąvados užbaigiamos Fr. Mitterand'o ir Helmuto Kohl'io laišku Lietuvos prezidentui Vytautui Landsbergiui ir po kelių eilučių įrašytu žodeliu: "O po to...". lydimu trijų klausukų *???. Tarsi tais klausukais būtų paaiškinamas miglotas knygos pavadinimas, išreiškiantis nuogastavimą, kad Lietuvos kelias į nepriklausomybę nebūna rožėmis klotas.

Alain Stankė, LITUANIE. L'INDEPENDANCE EN PLEURS OU EN FLEURS. Montreal, Stankė, 1990, 144 p.

A+Ā

JONUI INČIŪRAI

staiga iškeliavus amžinybėn,

žmoną ONYTE, dukrą REGINĄ, sūnus — PETRĄ ir JONĄ nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai

A+Ā

TERESEI BALNIENEI

mirus,

sūnų ALFONSA, dukras — GENĘ KUCHALSKIENĘ ir BRONĘ SAPIJONIENĘ, jų šeimas bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Ona ir Bronius Sergaučiai

A+Ā

TERESEI BALNIENEI

mirus,

dukras — BRONĘ SAPIJONIENĘ ir GENĘ KUCHALSKIENĘ, sūnų ALFONSA, jų šeimas bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Lionė ir Vladas Kybartai

A+Ā

TERESEI BALNIENEI

mirus,

dukras — GENĘ KUCHALSKIENĘ, BRONĘ SAPIJONIENĘ, sūnų ALFONSA, jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame —

Doma Kaunaitė

Joana Kaunaitė

Ona Juodikienė

A+Ā

MAGDEI PREIKŠAITIENEI

mirus,

jos dukras su šeimomis bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

A+Ā

VLADUI GERUI

mirus,

jo žmoną JULIJĄ, dukrą ir sūnų su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame —

Wasagos ir apylinkių lietuviai

Buvusiam Vilniaus krašto lietuvių sąjungos ir St. Catharines skyriaus pirmininkui

a.a. JUOZUI DILIUI

mirus, jo žmoną, šeimą, gimines Lietuvoje ir išeivijoje bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga

A+Ā

JUOZUI DILIUI

mirus,

jo giminėms Lietuvoje: dukrom — NIJOLEI ir MILDAI, sūnui ALGIUI bei broliui kun. ANTANUI, visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime —

J. Lelevičius

J. Mackevičius

I. Šajauka

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPOREALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Juodojo kaspino dienos demonstracijoje Toronte rugpjūčio 23 d. dalyvavo Šiaulių moterų žolės riedulio komandos "Tauras" narės. Nuotraukoje su savo plakatu "Laisvė Lietuvai dabar". "Tauro" komanda neseniai žaidė tarptautiniame "Auksinės tauros" turnyre ir laimėjo 1-ą vietą. Nuotr. St. Dabkauskas

Gorbačiovas ir toliau skriaudžia Lietuvą

DR. P. LUKOŠEVIČIUS

Su dideliu džiaugsmu ir ilgesiu išeivija stebėjo Kovo 11 d. Lietuvos parlamento balsavimą, atkuriant Nepriklausomą Lietuvą. Visa tauta su džiaugsmo ašaromis sveikino vieni kitus. Sveikino ir parlamentarai, kurie išdrįso visam pasauliui paskelbti Lietuvos balsą: mes vėl sugrįžtame į nepriklausomą valstybių tarpą. Lietuvių tautos atstovai žinojo, kad šis svarbus žingsnis pareikalaus aukų ir didelio darbo. Tuoj ir pasirodė pirmosios aukos, kai Sovietų Sąjungos parašutinininkai guminėmis lazdomis daužė beginklių mūsų parlamento narių galvas ir į sunkvežimius sukrivintus grūdų liginėse prisiglaudusius jaunos lietuvių, atsiskiusius tarnauti okupanto kariuomenėje.

Blokada nepalaužė

Ekonominė blokada ir paskartotinas Lietuvos žmonių atskyrimas nuo Vakarų pasaulio, išvarant visus korespondentus ir spaudos atstovus, kad jie negalėtų pranešinėti, kaip KGB ir sovietinės kariuomenės daliniai meta iš įstaigų atsikuriančios Nepriklausomos Lietuvos tarnautojus, vėl uždeda dar žiauresnę priešpaudą leteną. Tačiau nepalūžo nei Lietuvos parlamentariai, nei visa tauta, net ir tada, kai liginėms buvo nutrauktas vaistų tiekimas. Nepalūžo, kai ir maisto pristatymo priemonės buvo sustabdytos degalų ir tepalų tiekimas. Nepalūžo lietuvių tauta, kai jai buvo nutrauktas, ar iki minimumo sumažintas dujų tiekimas maisto išvirimui ir ligininių šildymui. Nepalūžo nė tada, kai Vakarų pasaulio šalys atsisakė vykdyti per eilę metų kartotus savo pažadus, kad Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą jie niekuomet nepripažins. Jie sakėsi, visuomet pripažįsta Nepriklausomos Lietuvos atstovus ir leidžia jiems netrukdomai veikti.

Vakariečių veidas

Tačiau, koks bjaurus veidmainiavimas pasirodė jų veiduose, kai, Gorbačioviui lankantis Kanadoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Anglijoje, Prancūzijoje maloniai jam šypsojosi, o Lietuvos atstovams ir visai lietuvių tautai kartojo savo giesmele: jūs turite tartis su Maskva ir taikiai spręsti reikalus, nes koks nors spaudimas gali pakenkti ponui Gorbačioviui ir jo perestroikos politikai. Bet su kuo tartis, kai užsirūstinęs Gorbačiovas atsisakė priimti lietuvių tautos pakartotinus prašymus pasimatyti. Jis net uždraudė savo pavaldiniams kalbėtis su mūsų tautos įgaliotiniams. Galima būtų paklausti ponus Bush, Mulronei, Mitterand ir poną Thatcher bei kitus Vakarų pasaulio valstybių atstovus, kiek dar laiko duosite Gorbačioviui testui genocidą prieš Lietuvą, lietuvių tautą ir kitas tautas, kurias Stalinas su Hitleriu pasidalino, slapta pasirašydami sutartį 1939 metais.

Keista laikysena

Tačiau Vakarų pasaulyje yra labai keistų ir sunkiai paaiškinamų dalykų, kurie apverčia demokratiją aukštyn kojom. Sakysime, mūsų ministras pirmininkas Mulronei, pykčio pagautas dėl indėnų laikysenos Meech Lake diskusijų metu, jiems panašiu būdu kersija kaip ir Gorbačiovas, nepajudindamas nė piršto ir neleidžiamas federacinės valdžios tarnautojams įsikšti, kai Kvebeko policija, apsupusi Oka vietovės indėnus, nepraleidžia nė tik maisto, bet ir vaistų liginiams, sulaukdamas net pirmosios pagalbos automobilį su gimdantčia moterimi, statydama į rimtą pavojų nė tik gimdyvę, bet ir kūdikį. Kaip mūsų ministeris pirmininkas galės kuriose nors debyrose išdrįsti pasakyti, kad Kanadoje nėra žmogaus teisių pažeidimų. Taip, tai bjaurus pasijuokimas iš demokratijos

ir žmogaus laisvės. Kanadai visa tai gali labai brangiai kainuoti.

Juda visi

Tačiau grįžkime prie Gorbačiovo elgesio Lietuvos ir lietuvių tautos atžvilgiu. Kas pasidarė, kad Gorbačiovas pakeitė savo liniją? Gal vėliau neramumai Sovietų Sąjungoje, ar Jelcino grąsinimas atskirti Rusijos respubliką? Gorbačiovas "suminkštėjo" ir teikėsi priimti Lietuvos delegaciją, prieš tai pareikalaudamas, kad Lietuvos parlamentas priimtų moratoriumą po kovo mėn. 11 dienos išleistams įstatymams. Lietuvos parlamentas sutiko su moratoriumu ir nustatė jam 100 dienų laikotarpį, kai prasidės derybos. Savaiame suprantama, kad Sovietų Sąjunga yra suinteresuota skubinti pasitarimus, nes nori Lietuvą pagauti nepasiruošusią. Iš kitos betgi pusės vis prisibijo Jelcino, kad jis su Lietuva nepasirašytų sutarties anksčiau už Sovietų Sąjungą. Be to, jau ir kitos Sovietų Sąjungos respublikos seka Lietuvos pavyzdžiu, pranešdamos Kremliui, kad Sovietų Sąjungos įstatymai jų respublikose nebeturės galios, jei jie priešinsis respublikų parlamentų priimtoms įstatymams. Tokį sprendimą jau padarė ir artimiausias Lietuvos kaimynas — Baltarusija. Pridėjo ir įstatymai, kaip ir Ukraina, kad respublikos jaunuoliai karinė prievole turės atlikti respublikos teritorijoje. Žodžiu, laikas pamažu pradeda dirbti Gorbačiovo nenaudai. Krūvin neramumai Uzbekijoje ir Kirgizijoje jam kelia didelių rūpesčių. Net ir pasiūsta kariuomenė nebegali atstatyti senos tvarkos.

Pagalba Lietuvai

Kas ten bebūtų Sovietų Sąjungoje, Lietuva pergyvena sunkius laikus ir materialinių, ir dvasinių požiūriu. Lietuviškoji išeivija turi dar labiau išgirsti pagalbos šauksmą. Ne tik dėl blokados, bet ir aplamai nualintas kraštas ir baisi betvarkė privedė prie to, kad net paprasčiausių vaistų trūksta, jau nekalbant apie retesnius ir sunkiai sergančioms reikalingus vaistus, kurių visai nėra.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos paraginti visi kraštai sutartinai jungiasi rinkti aukas vaistų pirmikui ir/ar persiuntimui. Daug jų padeda vaistų bendrovės ir įvairios šalpos organizacijos. O reikia ne tik vaistų, kuriuos labai dažnai Sovietų Sąjungos pasienių sargybos ir muitinės sulaiko, apsunkina jų perdavimą Lietuvos liginėms. Tik labai pasiaukojančių žmonių dėka, net svetimų valstybių pagalba pasiseka perduoti vaistus ir kitus medicininius reikmenis tiems, kuriems jų labiausiai reikia.

Bendra ekonominė padėtis šiuo metu Lietuvoje taip pasunkėjo, kad tik duoną ir pieną galima nusipirkti be talonų (kortelių). Visa kita labai normuojama, o namų apyvokos ir kitų daiktų parduotuvėse visai nėra. Savaiame suprantama, kad Lietuvos parlamentas ir vyriausybė turi dirbti labai sunkiose sąlygose.

Laiškas dėdei iš Lietuvos

Negalime išlįsti iš raudono maišo

Didžiosios valstybės sako – išlįskite iš to maišo, tada mes padėsime, bet nepadeda to maišo praplėsti

SVEIKAS DĖDE,

Skaičiau Jūsų laišką — labai atviras. Pas mus tokių žmonių labai trūksta. Mes įpratę tylėti, visas mintis nuryti, nes už pasakymą žodžio ne laiku ir ne vietoje žmonės atsidurdavo pas baltas meškas. Tai išgujo iš mūsų visą šmaikštumą. Mes nemokame nuosirdžiai juokauti. Vis nutylime. O jei ir pralinksime, jei pradeda kilti koks linksmas garas, tuoj pajunti, kad gal ne prieš gera. Mes — nenormalūs, sušaudyti ir kūnu, ir dūšia, bet esam dar gyvi ir norim atgimti normaliam gyvenimui. Iš mano amžininkų nieko nebus, bet tad bent mūsų vaikai pajustų, jog gali gyventi nesukaustyti.

* * *

Dabar — pašėlęs laikas, ruošiasi deryboms mūsų visos valdžios, šnabžda kaip pelės kūgiuose ir ruošiasi "žygiui". Ar mes nugalėsime, pergudrausime tu slybiną? Galingas bestija! Su juo niekas nenori turėti reikalų. Ir didžiosios valstybės šnekasi — šypsoi. Negi jie nemato, kas čia per parazitai?

Tas Pabaltijys — nelaiminga vieta, gal kas pasaulyje mus prakeikė, kad šitaip negalim išsivaduoti, išlįsti iš to raudono maišo. Niekas nepadeda mums to maišo praplėsti. Gir-dim tik: jūs lįskit, išlįskit, o tada mes jums padėsime, mes laukiam kada išlįsit, ir kodėl taip ilgai neišlįsdit! Kai kam jau įgriso ir pabodo laukti kada išlįsim! O mūsų tam raudonam užrūstintam maiše — nei pirmyn, nei atgal. Kol išlįsim — visos bandelės ataus! Kol galim šaukt — šauksim! Kol galim pajudint nors vieną pirštą — judinsim ir šliaušim!

* * *

Buvau dainų šventėje. Žmonės labai ruošėsi ir gerai, kad geriau ar blogiau pasirodė. Labai šaunu, kad visi mūsų regionai įsigijo tautinius drabužius pagal savo stilių — spalvas. Aiškų kur Suvalkija — žemaitija, Aukštaitija, Dzūkija, Vilniaus kraštas, atskirai Klaipėdos — Mažosios Lietuvos. Žmonės dabar ir kiti, ne tik saviveiklininkai, orientuojasi kokių drabužių stilius. Iki šiol buvo labai susimaišę. Žmonės negalėjo gyventi savo gimtose vietose, bėgo ten, kur nieks nepažįsta. Taip ir aprangos viena dalis aukštaitiška, kita žemaitiška, kokia nors detale džiūkiška. Taip kad pažvelgus lietuviška akim neaišku ar žmogus trenktas, ar jo tautiškas kumas nenormalus. Tai labai gerai, gražu, kai pasižiūri iškart matyti: suvalkiečių kalbasi su aukštaitais!...

Viskas buvo gražu, tik lijo ypač per dainų dieną, bet išbuvau iki galo, iki nakties — šokom su lietsargiais, šlapi kaip vantos, po balas, o sergančių negirdėt.

* * *

Liepos 15 d. Kaune atidengiam paminklą Vytautui Didžiajam pagal seną buvusį Vinco Grybo projektą (atstatytas) netoli pašto — Laisvėje. Susirinko 1000 Vytautų, gimusių 1930 m. Visi iš Vytauto bažnyčios su kunigu Mikutavičiumi ėjo paminklo atidengti. Visi Vytautai gavo po medali. Ir vėl lijo, ir vėl šlapi. Lietūs nesibaigia, ir dar su viešulais. Javai išguldyti dar ne-

sunokę, bulvės apsemtos, pievos paskendę, šienai supeliję. Taigi jei Dievas yra aukštybėse, tai bent jau mums sunkiu laiku turėtų pasigailėt.

* * *

Kazlų Rūdoje gavom naują kunigą. Kadangi pas mus kunigų yra stygius, jis atvyko iš Čekoslovakijos, išmoko lietuvių kalbą (sakyčiau geriau negu mes kalbam — taisyklin-giau) lituanistikos katedroj. Baigė mūsų kunigų seminariją. Vienu žodžiu, pasiaukoją darbui Lietuvoje. Man atrodo — net per didelė tokia auka. Mūsų patriotiškumas mažesnis, man kartais norisi bėgti iš čia. Ir kaip Vilniuje išvertia tos mūsų viršūnės, aš nebėgalu suvokt. O tie, kurie nuvirto iš "sostų", daro viską, kad tik Lietuva neištvirtų, veda tokią agitaciją, kad nu-nu! Atrodo, jei atsisakysim laisvės, iškart bus Rojus! Rusyne ir be blokados — badas. O mūsų žmonių daug nemastančių, pragertų arba girtai padirbtų.

Jonas (sūnus) buvo Švedijoje: sako — pamačiau, ko Lietuva neteko. Dabar važiuoja į Vokietiją. Jau šiek tiek atsivėrė keliai, šio to pamatys, gal nebus stuobrys.

Reikia mokyti kalbų. O taip neseniai atrodė, kad nieko nereikia. Ir aš ką mokėjau užmiršau.

Irena

Laisvės svaigulio pagirios?

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kaltėliams. Įtampa jis jau bandė švelninti Irako televizijos transliuotų susitikimų su britais įkaitais, propagandai skirdė jį pačių likimo, kai laisvės aistra išsiliėja ir gausūs Lietuvos rusai bei lenkai apšaukiami "okupantais", rašo Winiarskis. Kelias dienas jis kalbėjosi su įvairiais vilniečiais ir susidarė įspūdį, kad ne visi vienodai džiaugiasi, nors Lietuvos laisvės valanda sparčiai artėja. Daugelis, kurie priklauso lenkų ar rusų mažumoms, jaučiasi atstumti ir esą kenčia nuo lietuvių šovinizmo.

Vienas rusas sakė žurnalistinei, kad Vilniuje, kur lietuviai sudaro tik pusę gyventojų, padėtis mažiau įtempta negu kitose Lietuvos vietovėse. Vyresnio amžiaus lenkė pasakojo, jog trumpą laiką praėjusią žiemą ji bijojusi savo kalbą autobuse kalbėti. Antisovietinė nuotaika buvusi tokia smarki, kad ji liejosi ant paprastų rusų ir lenkų. Pastaruoju metu padėtis gerokai pagerėjo, tačiau lenkai ir rusai vis dar gali išgirsti patarimų susipaikoti ir važiuoti namo. Bet jų namai čia, kur gyvena kartų kartos šimtmečius. Ir daugelis rusų bei lenkų visa širdimi pritaria Kovo 11-ją paskelbtam Lietuvos nepriklausomybės pareiškimui.

Lojalūs lenkai ir rusai

Pagal naujausius nuomonių apklausos duomenis, daugiau kaip pusė šių grupių žmonių nori Lietuvos atskyrimo nuo sovietų. Prie tokių priklauso ir Lietuvos lenkų dienraščio *Kurier Wilenski*, buvusio *Czerwony Sztandar*, redaktoriaus pavaduotoja Krystyna Damowicz. Tai buvo klaida neįtraukti lenkų ir rusų į laisvės kovą nuo pat pradžios, sako ji. Krystyna Damowicz, skaitytome

Kaišiadorių vyskupijos rūmai. Jie sovietų okupacinės valdžios buvo nusavinoti. Dabar pusė jų grąžinta vyskupui JUOZUI MATULAIČIUI, kita pusė pažadėta grąžinti 1990 m. pabaigoje

Įtampa Persijos įlankoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tu vaiko apkabinimu. Į tai buvo reaguota kandžiais komentarais, kad su vaikais taip kartais elgdavosi ir A. Hitleris, kai kiti vaikai buvo žudomi dujomis koncentracijos stovyklose. Prez. Saddamas Hussein as esąs dujų specialistas, jas panaudojęs ne tik kare su Iranu, bet ir prieš 5.000 kurdų Irako teritorijoje.

Kas parūpino ginklus?

Šiandien visi džiaugiasi prez. Saddam Husseiną pasmerkusiomis vieningomis Jungtinių Tautų saugumo ta-

rybos rezoliucijomis, kurios buvo priimtos, susilaukus Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovo pritarimo. Niekas nenori prisiminti, kad karingojo prez. Saddamo Hussein armijos už Irako naftos dolerius apginklavo Sovietų Sąjungą. Tik žurnalistas Aleksandras Šumilas Maskvos dienraštyje "Komsomolskaja pravda" klausia — kas Irakui parūpino sovietinius ginklus?

Negavęs atsakymo į savo svarbų klausimą, A. Šumilas skaitytojams pateikia Irakui parduotų sovietinių ginklų analizę. Irakas turi 5.500 tankų, kurių net 4.100 yra gauti iš Sovietų Sąjungos. Irako sovietinių ginklų sąrašas A. Šumilas taipgi įtraukia 1.000 pėstininkams skirtų kovos autovežiminių, 7.100 šarvuočių transportinių mašinų, "Luna M" bei kitas taktines raketas, "MI-6", "MI-8" ir "MI-17" malūnsparnius, tūkstantį priešlėktuvininių ginklų, "TU-16" ir "TU-22" vidutinių nuotolių bombonešius. Kitų ginklų gerokai mažesnį skaičių Irakas įsigijo iš Prancūzijos, Italijos ir V. Vokietijos.

Teisinga yra A. Šumilo pastaba, kad tokią prez. Saddamo Hussein invaziją Kuwaitan prieš penkerius metus pasaulis būtų sutikęs kitokiais šūkais. Esą tada spauda būtų rašiusi: "Irakas sutriuškino Kuwaitą sovietinių tankų vikšrais".

Ieškoma kompromiso

Irako prez. Saddamas Hussein nesitikėjo tokio staigaus ir stipraus pasipriešinimo invazijai į Kuwaitą bei jo prisijungimui. Jis taipgi nenujautė, kad nuo jo visiškai nusišuks ginklus pardavusios Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovas, atsisakydamas veto teisės JT saugumo taryboje. Prez. M. Gorbačiovas netgi pataria rankas Kuwaite nusvilusiam prez. Saddamui Husseinui vykdyti JT saugumo tarybos rezoliucijas. Šiuo metu tik ieškoma kompromisinės išeities, kad Irako pasitraukimas iš Kuwaito neatrodytų visiškai prez. Saddamo Hussein pralaimėjimu, galinčiu užbaigti jo politinę karjerą.

Tenka labai abejoti, ar bus surastas toks visiems priimtinas kompromisas. Karo veiksmams prez. Saddamui Husseinui betgi taptų savižudybe dėl jį akligatvin nuvedusios garbės. V. Kst.

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai
ESTU PAMINKLŲ BENDROVĖ

MEDELIS CONSULTING
1407 Sargee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- **Pervežam** palaikus, palikimus ■ **Priziūrīm** kapus ■ **Perduodam** paramą giminėms ■ **Nuperkam** automobilius, elektronikos aparatus ■ **Pristatom** gėles ■ **Per trumpiausią laiką** išrūpinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoje. ■ **Iškviečiam** gimines į Kanadą ■ **Parūpinam** jiems draudimą ir pervežimą iš Montrealio ■ **"Aeroflote"** patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į **Stefą** ar **Algį** Medelius, vakarais tel. 1 - 416 - 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS

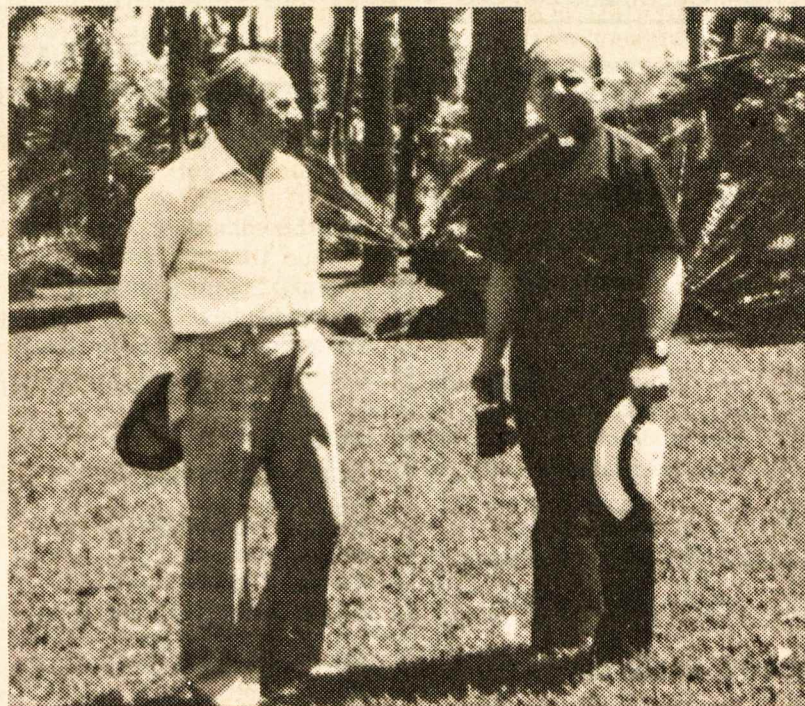
Tel. 1 - 416 - 593-0600

Kennedy Travel Bureau Ltd.,

296 Queen Street West,
Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Šiuo metu patogiausias susisiekimasis su Lietuva yra **SAS** (Skandinavų oro linija) **TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA**. Deja, tiesioginių skrydžių per Kopenhagą į Vilnių dar nėra. Iš Toronto išskrendama penktadieniais ir grįžtama sekmadieniais. Kelionės organizuojamos kas trečią penktadienį, pradedant **liepos 13 d.**, atsiradus mažiausiai 5 asmenims. Registracija baigiama 4 savaites prieš išskrendant. Norintiems parūpinsim apsidorojimo vietą nuo 7 iki 21 dienos. Turintiems iškvietimus — gera proga prisidėti, grįžti galėsit norimu laiku, nežiūrint kaip ilgai ten viešėtumėt. Vasaros sezonui bilieto kaina — **\$1309**. Besidomintieji prašomi kreiptis į **ALGĮ MEDELĮ** asmeniškai nurodant telefonu. Į kitus kraštus suplanuojame keliones, taip pat parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis.

Sibiro kalynas kun. SIGITAS TAMKEVIČIUS džiaugiasi Kalifornijos gamta palydimas JONO MATULAIČIO

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

ILGA KELIONĖ BALTIIJA

Klaipėdon grįžo trys 1.100 jūrmilų Baltijos jūroje nuplaukusios jachtos — "Neringa" (kapitonas Saulius Sabaliauskas), "Meridianas" (kapitonas Rimas Jocius) ir "Sūduva" (kapitonas Rimantas Dovydaitis). Tris savaites trukusį kreiserinį žygį jachtomis suorganizavo Lietuvos žurnalistų ir buriuotojų sąjungos. Jachtomis plaukė 24 buriuotojai ir žurnalistas, užsukdami į Švedijos, Danijos, Vakarų Vokietijos ir Lenkijos uostus. Gotlando saloje jie aplankė dail. Eugenijų Budrį, švedų laikraščio "Gotlands Allehanda" redakciją, V. Vokietijoje užmezgę ryšius su Kielio jachtklubo buriuotojais.

PAMINKLINIS KRYŽIUS

1945 m. kovo 10-12 d.d. sovietų kariuomenės daliniai Švenčionių rajono Labanoro girioje sunaikino Šiškinų ir Krivailio kaimų bunkerius su karinės tarnybos vengusiais vyrais. Jiems vadovavo puskarininkiai Apolinaras Juršys ir Antanas Krinickas. Kautynės truko tris dienas, kol pergale sovietų kariams atnešė atsivertį minosvaidžiai. Iš Krivailio bunkerio kai kuriems vyrams pavyko prasi-veržti pro apsupties žiedą, o Šiškinų bunkeryje žuvo visi. Žuvusiųjų eilėse buvo ir kitų kaimų vyrų, įsijungusių į "Margio" ir "Kauno" būrius, nenorėjusių tarnauti Sovietų Sąjungai. Septyniadešimt devynių sudraskyti lavonai buvo nuvežti į Švenčionis ir užkasti dabartinio Kirkliskio sovchozo teritorijos pelkėtoje vietoje. Siemot 45-tųjų žūties metinių proga ten buvo pastatytas ir iškilingai atidengtas paminklas, kurį sudaro švenčioniškio tautodailininko Juozo Jakšto iš ažuolo iškaltas Kristus, su skausmu ir viltingu žvelgiantis į didelį kryžių, pasvirusį ant motinos Lietuvos pečių.

ATEJO EILĖ KAPSUKUI

Praėjusią savaitę šiame skyriuje buvo rašyta apie Kaune rugpjūčio 6 d. demontuotus paminklus V. Leninui ir 1926 m. gruodžio 27 d. sušaudytiems keturiems komunistams. Rugpjūčio 14 d. tokio likimo susilaukė ir savo vardą atgavusios Marijampolės Vytauto parke stovėjęs paminklas Vincui Kapsukui (Mickevičiui), gimusiam 1880 m. balandžio 7 d. Būdvečiuose, dabartiniame Vilkaviškio rajone, tapusiam Lietuvos socialdemokratų ir komunistų žymėnu. V. Kapsukas, miręs Maskvoje 1935 m. vasario 17 d., susilaukė daugiausia paminklų bei įamžinimo pastangų po II D. karo sovietinamoje Lietuvoje. Ilgas jų sąrašas pateikiamas "Tarybų Lietuvos enciklopedijos" II tome: "Kapsuko vardu pavadinta spaustuviė Kaune. 1955 jo vardas suteiktas Vilniaus universitetui, Marijampolės miestas pavadintas Kapsuku. Kauno istorijos muziejaus sode lyje 1958 atidengtas Kapsuko biustas (skulpt. Vladas Žuklys), Vilniuje prie dailės muziejaus 1962 pastatytas Kapsuko paminklas (skulpt. Petras Vaivada), Vilniaus universiteto studentų

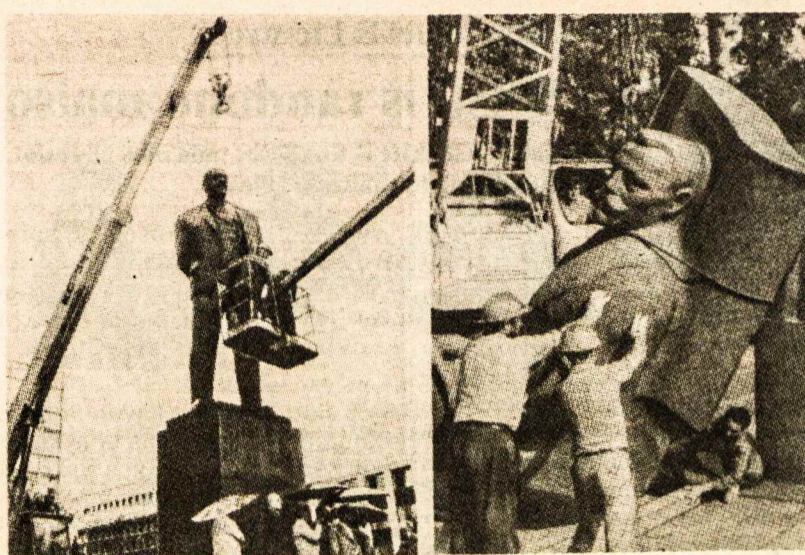
miestelyje 1979 atidengta skulptūrinė kompozicija "Leninas ir Kapsukas Poronine" (skulpt. Konstantinas Bogdanas). Gimtojoje Kapsuko sodyboje pastatytas memorialinis akmuo. Nuo 1964 geriausiems žurnalistams skiriamos LTSR žurnalistų sąjungos Kapsuko premijos..." Kapsuko paminklo demontavimu ir išvežimu iš Marijampolės pradėdamas ilgiau trukusiantį šio kompartijos dievačio sužmoginimas.

PAMINKLŲ ATEITIS

Sovietinių paminklų ateities problema pareiškime spaudai gyldena Lietuvos kultūros ir švietimo ministeris Darius Kuolys: "Per 50 paskutiniųjų Lietuvos istorijos metų mūsų krašte buvo pastatyta daug skulptūrinių monumentų, paminklų ir biustų, garbinančių totalitarizmą, jo ideologus ir įgyvendintojus. Šiuo metu visuomenė vis labiau riauška nepasitenkinimą dėl šių paminklų buvimo miestų ir miestelių aikštėse, kitose viešo, susibūrimo vietose. Šio laikotarpio kūrinių atspindį svarbų mūsų istorijos tarpinį, todėl būtina juos išsaugoti ir deramai panaudoti. Kreipiamės į savivaldybes, visuomeninių organizacijų atstovus, kurie organizuos šių paminklų demontavimą, prašydami jų nesunaikinti, bet apsaugoti nuo subūlojimo ir sužalojimo. Kultūros ir švietimo ministerija drauge su Paminklosaugos departamentu bei Statybos ir urbanistikos ministerija kuria komisiją, kuri išnagrinės šių paminklų ir kitų socialistinių gyvenimų atspindinčių objektų galimo eksponavimo klausimus. Respublikos savivaldybių, visuomeninių organizacijų ir piliečių prašytume iki š. m. spalio 1 d. pateikti pasiūlymus dėl būsimos ekspozicijos reikalingumo, jos pobūdžio ir vietos Kultūros ir švietimo ministerijai (Vilnius, Basanavičiaus 5, Kultūros paveldo departamentas). Pasiūlymus apibendrins bei visuomenei išvada pateiks vertinimo komisija".

MAŽIAU PASTATŲ SARGŲ

Antrojoje rugpjūčio pusėje Vilniuje sumažėjo Sovietų Sąjungos vidaus kariuomenės grupės, balandžio mėnesį užėmusios pastatus, kurių Sovietų Sąjungos kompartija nenori atiduoti atsikysrusiai Lietuvos komunistų partijai. Lietuvos vidaus reikalų ministerijos apsaugos valdybos viršininkas Stasys Jokūbonis praneša, kad šiuo reikalu buvo tartasi su Sovietų Sąjungos vidaus kariuomenės vadovybe. Pasitarimuose buvo reikalaujama nutraukti sovietų karščių kišimais į Lietuvos įstaigų veiklą. Kareiviai pasitraukė iš "Spaudos" rūmų ir leidyklos Maironio gatvėje. Keli kariai buvo palikti M. Burokevičiaus grupės LKPT (TSKP) centro komiteto būstinėje ir Lietuvos mokslų akademijos istorijos instituto skyriuje. Sovietų Sąjungos vidaus kariuomenė tebesaugo Lietuvos respublikos prokuratūrą, buvusią Aukštąją partinę mokyklą ir Politinio švietimo namus. V. Kst.

Kairėje – neriama kilpa iš Kauno iškeldijaujančiam V. Leninui, dešinėje – iš Marijampolės išstumiamas jos vardą atėmęs Vincas Kapsukas (Mickevičius).

Hamilton, Ontario

A. a. BRONIUS MILAŠIUS, savanoris-kūrėjas, kelių šaulių ordinarų ir Vyčio kryžiaus kavalierius, mirė rugpjūčio 17 d. rytą St. Catharines ligoninėje, kur sustojo plaukiantį jūrai. Netekome dar vieno pirmųjų Lietuvos nepriklausomybės gynėjų, kurių šandien savo tarpe jau nedaug beturiu. Tik prieš metus palaidojęs savo brangią žmoną, 60 metų bendro gyvenimo draugę Ema.

Paskutiniaisiais metais, prasidėjus senatvės negalavimams, E. Br. Milašiai jau buvo išsikėlę į St. Catharines, gyveno "Heidehof" senelių namuose ir niekad daugiau Hamiltone nebesirodė. Tikiai aną savaitgalį velionis vėl pasirodė, bet šį sykį jau rudame, lakiruotame karste. Jį hamiltoniečiai laidojo iš AV parapijos šventovės, nes čia buvo jo tikrieji namai, sava parapija, draugai ir giminės. Gedulinės pamaldosose gražiu, guodžiančiu žodžiu velionį prisiminė kun. J. Liauba, OFM, o gražiai giedojo solistai – V. A. Paulioniai. Dabar jau Milašių vardas išnyko Hamiltone, anksčiau visi juos pažinojo, aplankydavo ir buvo jų maloniai sutikti ir pavaišinti. Jie turėjo įgimtą nuosirdumą ir mokėjimą bendrauti su kitais.

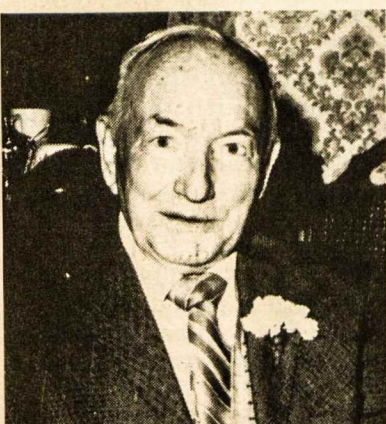
A. a. B. Milašius čia buvo veiklus vietos lietuvių organizacijos: karių veteranų, pensininkų, šaulių. Šauliai jį ir laidojo savo įspūdingom apieigom. Velionis buvo ir plunksnos žmogus. Pradžioje rašęs korespondencijas į lietuvių laikraščius, o vėliau parašęs ir pats išleidęs dvi savo atsiminimų knygeles – "Žvilgsnis atgal" ir "Raudonieji doleriai". Išspausdino pluoštą ir savo sukurtų eilėraščių. Mėgo muziką – dainavo pensininkų chorelyje ir, būdamas gabus akordeonistas, pasirodė davo pensininkų ir kitų subuviuomose.

Kilimo iš Lietuvos buvo tauragiškis, gimęs Adakavo bažnytkaimyje. Į Lietuvos kariuomenę išėjo gana jaunas savanoriu. Jam dar teko dalyvauti nepriklausomybės karuose, kuriuose pelnė Vyčio kryžių. Po kariuomenės gavo valdininko tarnybą Tauragės kašėjime. Trumpam laikui pabandė imigrantų gyvenimą Urugvajuje. Iš ten sugrįžęs vėl gavo darbą to pačio Tauragė buhalteriu "Maisyto" įmonėje. Kaip ir visiems, taip ir E. Br. Milašiams ir Lietuvą atėję bolševikai sugriovė visus gyvenimo planus. Jie atsivertė Vokietijoje, sunkiai pernešė karo metus, o karo pabaigoje šeima buvo išskirta. Po karo Milašiai vėl suradė vienas kitą Ockerio lietuvių patbegėlių stovykloje, o 1948 m. atvyko į Kanadą dirbti tabako ūkyje. Vėliau persikėlė pas gimines

į Hamiltoną ir čia išgyveno beveik visą keturdėšimtmetį.

Hamiltoniečiai dar ilgai prisimins a.a. B. Milašių, kaip didelį lietuvių patriotą, nuosirdų mūsų lietuvių organizacijų darbuotoją ir tolerantiško supratimo žmogų. Palaidotas šalia savo žmonos Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Atsisveikinimo kalbas pasakė šaulių vardu P. Kanopa ir pensininku – D. Jančūnienė. Tegū gerasis Dievas dabar jam leidžia džiaugtis tuo amžinuoju džiaugsmu, kuriuo jis taip tikėjo ir kuriam jis visą gyvenimą ruošėsi.

K. Mileris

A. a. BRONIUS MILAŠIUS, Lietuvos savanoris-kūrėjas, buvęs veiklus vietos lietuvių organizacijų dalyvis

SEZONO UŽDARYMO GEGUŽINĖ. Hamiltono lietuvių medžio-juvėsių klubas "Giedraitis" ruošia sezono uždarymo gegužės 27 d. Ją baigė vienas mokinių – R. Verbyla. Pasidžiaugta mokinių pasirodymais. Iteiktas buvusiai mokytojai A. Paškevičienėi KLB švietimo komisijos pakirtas medalis. Rasa ir Lina Augaitės, Andrius ir Aleksas Ceponkai buvo apdovanoti premijom už atliktus darbus. Jie surinko iškarpas iš laikraščių apie pavasario įvykius Lietuvoje.

Mokyklos mokytojos dalyvavo "Heritage Language" simpoziume, švietimo komisijos suvažiavime ir mokytojų stovykloje Dainavoje. Tikimasi daug naujos, idomios medžiagos ateinančioms mokyklos metams.

Kviečiami visi tėvai Otavos apylinkėje užregistruoti savo vaikus šį rudenį. Del informacijų prašoma skambinti Juozui Augaičiui tel. 828-7160 arba Giedrėi Abramaitienei tel. 489-2068.

G.A.

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI pagerbdamas savo brolių a.a. Aleksandrą Dulibagą, mirusį Lietuvoje, jo atminimui St. Dalius aukojo \$175.

Otavos Dr. Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos mokiniai atlieka eilėraščių mamai 1990 m. gegužės 27 d. Nuotr. J. Abramaičiū

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose – HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" 830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ: kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9% santuopas 8.5% kasd. pal. taupymo s-ta 8% 90 dienų indėlius 11% 1 m. term. indėlius 13% 1 m. term. ind. mėn. pal. 12.5% 3 m. term. indėlius 12% RRSP ir RRRF (pensijos) ... 9% RRSP ir RRRF 1 m. 13% RRSP ind. 3 m. 12%

London, Ontario

IR DAR VIENO NETEKOME. Rugpjūčio 9 d. Universiteto ligoninėje staiga mirė Jonas Jasinskas, 78 m. amžiaus, ramaus ir malonaus būdo žemaitis. Jis gimė Kretingoje, joje baigė ir gimnaziją. Jis buvo nuolatinis lietuvių pamaldų lankytojas. Atsilankydavo ir į lietuvių renginius bei dosnia ranka paremdavo lietuviškų reikalus. Pvz. šiemet be kitų aukų jis gana stambia auka parėmė religinę šalpą Lietuvai. Onai Jasinskienei, kaip ir Anei Aušrotienei, šiame laikotarpyje teko pergyventi net dvejus artimųjų laidojimus.

Maldas laidotuvių namuose ir apeigas Šiluvos Marijos šventovėje atliko klebonas kun. K. Kaknevičius. Pamaldų metu giedojo solistė Irena Černienė. Jai akompanavo ir vargonavo muz. Rita Vilienė. Palaidotas rugpjūčio 11 d. Šv. Petro katalikų kapinėse Londone. Laidotuvių dalyviai buvo pakviesti į įstaigingąjį Hook's restoraną pietų. D.E.

Ottawa, Ontario

DR. VINCO KUDIRKOS MOKYKLA Vasaros dienos prabėgo ir jau pradėdama vėl galvoti apie ateinančius mokslo metus. Otavojai jau prasidėjo judėjimas ateinančiam mokyklai. Dr. Vinco Kudirkos lituanistinė mokykla. 1989-90 metais mokykla pirmą kartą turėjo didelį skaičių lietuviškai nekalbančių mokinių. Jiems buvo paskirta atskira klase, kurioje mokytojavo Rūta Klėdienė ir Indrė Freimanaitė. Vyresniems mokytojavo Stasė Danaitienė. Iš viso buvo 17 mokinių.

Rudenį mokykloje buvo surengtas kaukių balius. Gruodžio mėnesį mokyklą aplankė kun. dr. V. Skilandžiūnas. Buvo ir Kaledų eglutė. Vasario mėnesį mokiniai kartu su savo tėvais dalyvavo "lauže". Čia mokiniai šoko, dainavo ir vaidino. Kariuomenės šventė ir Vasario 16-ji buvo paminėtos pamokų metu. Vėlykom p.p. Balševičiai mokė visus mokinius dažyti margučius. Tėvai irgi prisidėjo prie pamokų pajavrinimo – pašnekesiais ar rankdarbių mokymu.

Mokyklos užbaigimas įvyko gegužės 27 d. Ją baigė vienas mokinių – R. Verbyla. Pasidžiaugta mokinių pasirodymais. Iteiktas buvusiai mokytojai A. Paškevičienėi KLB švietimo komisijos pakirtas medalis. Rasa ir Lina Augaitės, Andrius ir Aleksas Ceponkai buvo apdovanoti premijom už atliktus darbus. Jie surinko iškarpas iš laikraščių apie pavasario įvykius Lietuvoje.

Mokyklos mokytojos dalyvavo "Heritage Language" simpoziume, švietimo komisijos suvažiavime ir mokytojų stovykloje Dainavoje. Tikimasi daug naujos, idomios medžiagos ateinančioms mokyklos metams.

Kviečiami visi tėvai Otavos apylinkėje užregistruoti savo vaikus šį rudenį. Del informacijų prašoma skambinti Juozui Augaičiui tel. 828-7160 arba Giedrėi Abramaitienei tel. 489-2068.

G.A.

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI pagerbdamas savo brolių a.a. Aleksandrą Dulibagą, mirusį Lietuvoje, jo atminimui St. Dalius aukojo \$175.

Otavos Dr. Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos mokiniai atlieka eilėraščių mamai 1990 m. gegužės 27 d. Nuotr. J. Abramaičiū

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose – HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" 830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ: kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9% santuopas 8.5% kasd. pal. taupymo s-ta 8% 90 dienų indėlius 11% 1 m. term. indėlius 13% 1 m. term. ind. mėn. pal. 12.5% 3 m. term. indėlius 12% RRSP ir RRRF (pensijos) ... 9% RRSP ir RRRF 1 m. 13% RRSP ind. 3 m. 12%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga Niujorke ir jo apylinkėse turėjo du skyrius. Birželio 10 d. "Baltijos" restorane suaukta narių susirinkime suaukta tuos du narių skaičiumi sumažėjusius skyrius sujungti į vieną Niujorko skyrių. Jo valdybą sudarė: pirm. Aleksandras Vakselis, vicepirmininkai dail. Juozas Bagdonas ir Apolinaras Vėbeliūnas, sekr. Algis Sperauskas ir izd. Magdalena Ulėnienė.

Maironio lituanistinė mokykla, vadovaujama Laimos Trinkūnienės, trisdešimtmetis mokslo metus baigė savose patalpose Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Paskutinį mokyklos skyrių baigė šeši abiturientai – Ramūnė Barkauskaitė, Romas Blazys, Vilija Januškytė, Vida Kazlauskaitė, Kastytis Solūnas ir Stasys Valinskas, o abiturientų VIII skyrių – vienuolika. Juos sveikino Maironio mokyklos įsteigėja Ona Abramaitienė, JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirm. Kęstutis Sušinskas, kapelionas kun. Leonas Zaremba, SJ, bei kiti kalybėtojai. Trisdešimtmečio sukakties proga tėvų komiteto pirm. Vitalija Vasaitienė uždegė 30 žvakelių ir pakvietė visus dalyvius Maironio mokyklai sugiedoti "Ilgiausių metų".

VLIKas paskelbė specialų pranešimą, susietą su Lietuvos aukščiausiosios tarybos kovo 11 d. priimtu nepriklausomybės akto. VLIKo veikla užsienyje esanti labai svarbi, nes Lietuvoje tebėra likę okupantai. VLIKas talikins Lietuvos vyriausybę, siekiančią pilno nepriklausomybės įgyvendinimo. VLIKas stengsis gauti laisvųjų pasaulio valstybių oficialų pripažinimą nepriklausomybės siekiančiai Lietuvos vyriausybei. Jis taipgi plės bendradarbiavimą su Lietuvos vyriausybe, koordinuos organizacijų ir privačių asmenų veiksmus šiame lemtingame kovos laikotarpyje. Lietuvos vyriausybės nepriklausomybės siekiamis užsienyje remti VLIKas š. m. kovo 18 d. įsteigė Demokratinės Lietuvos atstatymo fondą, kurį visuomenė prašoma remti per Tautos fondą (P. O. Box 73, Woodhaven, NY 11421, USA). VLIKas tęs savo veiklą, kol bus įgyvendinti 1944 m. vasario 16 d. jo atsišaukime paskelbti Lietuvos laisvės bei nepriklausomybės kovos principai ir uždaviniai.

Argentina

Lietuvių centras Buenos Aires mieste birželio 24 d. vardinį progą specialiu pobūviu pagerbė šios kolonijos Antanas ir Antaninas, Jonas ir Jones, Petrus ir Petras, Paulius ir Paulės, Vladas ir Vlades. Jaunimas paruošė keletą vaizdėlių, dainomis programom įsijungė LC moterų oktetas su akompaniatoriume Alda Čikštaite. Vardiniukus pasveikino Lietuvių centro pirm. Julius Mičiūdas, vaišių stalus palaimino Aušros Vartų klebonas kun. Augustinas Steigvilas, MIC.

Australija

ALB Geelongo apylinkės metiniame susirinkime dalyvavo 43 nariai. Pranešimus padarė valdybos pareigūnai. Nutarta pabranginti lietuvių namų patalpų nuomą, jų įstatų suderinti su ALB įstatais – lietuvių namų valdybon rinkti tik

penkis jos narius. Pasidžiaugta Lietuvos paramos fondui surinkta \$6.030 suma. Naujon apylinkės valdybon išrinkti: pirm. — O. Schrederis, vicepirm. — V. Bindokas, sekr. — I. Volodkienė, izd. — A. Obeliūnas, kultūros reikalams — G. Pranauskienė, etniniam reikalams — L. Obeliūnienė, lietuvių namų administratoriumi — F. Andriukonis.

Britanija

Linksmas Jonines Latvių klubo birželio 30 d. surengė Nottinghamo lietuvių moterų draugija, jas sujungusių su Petrinėmis, Povilinėmis ir Antaninėmis. Šiuos vardus turinčius lietuvius pasveikino rengėjų pirm. G. Aleknavičienė, DBLS Nottinghamo skyriaus pirm. A. Vagauskas ir apie Jonines kalbėjęs kun. dr. S. Matulis, MIC.

Mančesterio lietuvių katalikų bendrijos atstovai, pakviesti "Church in Need" organizacijos, birželio 16 d. dalyvavo Lankasterio Šv. Petro katedroje surengtame kryžiaus žygyje. Ten buvo meldžiamaisi už Katalikų Bendriją, kenčiančią priepasidėjimą kai kuriuose pasaulio kraštuose. Pamaldų metu lietuviai sugiedojo "Marija, Marija". Moterys, pasipuosisius tautiniais drabužiais, nešė Lietuvos vėliavą ir kitus jos simbolius.

A. a. Liudas Sturas, septyniadešimt vienerių metų sulaukęs Skotijos lietuvis, ištiktas širdies smūgio, mirė gegužės 18 d. Kinlochlevene. Velionis gimė prie Šakių, pasitraukė Vokietijon ir pokaryje su kitais lietuvių atvyko darbams Skotijon. Darbininkų bendrabutyje susipažino su ten dirbusia vokie-taite Irma. Vedė ir su ja išaugino šešias dabar jau ištekejusias dukras. Penkios su šeima gyvena įvairiose Skotijos vietovėse, o viena – Danijos sostinėje Kopenhagoje. Velionis su žmona Irma nuo 1983 m. rūpinosi kitais pensininkais. Vietiniai gyventojai ir keli lietuviai velionį palaidėjo į Kinlochleveno kapines, kur yra palaidoti ir anksčiau mirusieji lietuviai. Apeigas atliko vietinis skotų kunigas.

Vokietija

Vasario 16 gimnazija šiemet baigė septyni abiturientai: V. Vokietijoje gimė – Marius Baliulis, Tanja Griunvaldaitė, Andrius Malinauskas ir Andrius Neubertas, Lietuvos Šilutės rajone – Virginija Jocy, Valdas Kuzminkas ir Erika Lesmanaitė. Atsisveikinimo vakarienė buvo surengta birželio 22 d. Gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, džiaugdamasis kovo 11 d. paskelbtu Lietuvos nepriklausomybės atstatymu, priminė, kad vokiečių įstaisios jau pradeda ieškoti lietuvių kalbą mokančių vertėjų. Abiturientams bus naudingi Vasario 16 gimnazijoje praleisti metai. Atstatytus jis įteikė alfabetine tvarka. Gyveniman iškeliaujančius abiturientus sveikino VLB krašto valdybos pirm. Arminas Lipšys, klases auklėtojas A. Weigels, ateitininkų globėja Marytė Šmitienė, vicedirektorius Ronaldas Tesnau ir tėvų komiteto pirm. Ričardas Baliulis. Abiturientų vardu padėkos žodį tarė Virginijus Jocy. Po vakarienės Mišias pilies koplytėlėje atnašavo gimnazijos kapelionas kun. Edis Putrimas. Parke buvo užkurtas abiturientų laužas, prie kurio jie atsisveikino su gimnazijos paliekamais moksleiviais.

KRONAS

R. KRONAS REAL ESTATE REALTOR

460 Brant Street, Suite 205, Burlington, Ontario L7R 4B6

Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone

ANELĖ MURAUŠKAITĖ

Verslo tel. 333-4744

Namų tel. 389-4242

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukoms, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui: 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelės gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Cover Seamed Shoulder
Cover Seamed Neck
Taped Neck for Extra Comfort
Sloped Shoulder means less bulk under the arm
Cover Seamed armhole

GERIAUSIA DOVANA

Visada žiūrėkite į autentišką Baltica užrašą.

Tie šviesūs ir spalvingi marškinėlių sukirpimai išreiskia visų Baltijos kraštų artumą. Tradicinės formos balti 100% 10 oz. medvilniniai "T" marškinėliai su viršaus priesiuovom. Kaina: \$20 (įskaitant 8% Ontario mokesčius).
Prašome pažymėti dydį: ■ dideli (L) ■ labai dideli (XL)
Taipgi galima gauti ilgomis rankovėmis sportinių palaidinių (sweat shirt), 14 oz. 80% medvilnės ir 20% dirbtinio vilnos pluošto (polyester).
Kaina – \$40. ■ Tik (XL) dydžio.
Prašome pridėti \$2.50 kiekvienam pirkiniiu persiuntimo išlaidoms.
BALTICA
4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8 • FAX: (416) 222-8199

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury, Ontario

A+ VITOLDUI AGURKUI

iškeliavus amžinybėn,
likusius nuliūdime žmoną GENOVAITĘ ir gimines
Lietuvoje giliai užjaučiame –

I. L. Adomavičiai

D. T. Renkauskai

A+ ELZEI KINČIUVIENEI

mirus,

jos dukras, sūnus su šeimomis bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto lietuvių pensininkų
klubo valdyba

St. Catharines bendruomenės pirmininkui

A+ ADOLFUI ŠETIKUI

staigiai atsiskyrus su šiuo pasauliu,

žmonai ALBINAI ir šeimai reiškiamė gilią užuojautą bei kartu liūdime –

KLB St. Catharines apylinkės
valdyba ir nariai

A+ ADOLFUI ŠETIKUI

staigiai iškeliavus amžinybėn,

liūdesio valandoje žmoną ALBINĄ, sūnų ARŪNĄ,
dukteris – DAIVĄ ir VAIDILUTĘ su šeimomis giliai
užjaučiame bei kartu liūdime su jumis . . .

J. K. Dervaičiai

V. J. Žemaičiai

Z. J. Labuckai

A. Kriščiūnienė

TRANSPAK FIRMOS NAUJI PATARNAVIMAI

NAUJI IR DĖVĖTI DRABUŽIAI, avalynė, buitiniai daiktai
siunčiami neribotais kiekiais jūsų giminėms, draugams
Lietuvoje per Pagalbos fondą. MUITO NĖRA. Amerikos ir
Kanosos lietuviai naujus arba dėvėtus drabužius gali
atsiųsti TRANSPAK adresu per pašta arba per UPS. Mes
šias siuntas persiųsim į Lietuvą. Pagalbos fondas išskirs
tuos siuntinius tam, kam skirta.

VAISTAI – receptiniai ir nereceptiniai siunčiami neribotais
kiekiais. MUITO NĖRA.

MĖSOS GAMINIAI: aukštos kokybės rūkytos dešros, skilandis,
palendvica – \$84. MUITO NĖRA.

PERVEDAMI PINIGAI naudingiausiu būdu jūsų giminėms.
Tvarkomi PALIKIMAI. Pigiai perkami nauji AUTOMOBILIAI.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą
į Lietuvą. Pardudame ir siunčiame video, stereo, kompiute-
rius, FAX, siuvimo, mezgimo mašinas ir kt. Galim siųsti
su iš anksto apmokėtu muitu ir pristatymu į namus. Susitarus
duodame 2-ju metų GARANTIJA siunčiamiems video, stereo
magnetofonams ir televizoriams.

Rašydami BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ
– atsakymą į savo klausimus gausite tuoj pat.

Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Istaiga veikia kasdiena 9 v.r.-5 v.p.p., šeštad. 9 v.r.-2 v.p.p.
1-312-436-7772

Klaipėdos kraštas

Liepos 14 d. Rytrpūsių vokiečių savaitraščio "Ostpreussen" visas puslapis buvo skirtas Klaipėdai. Plačiai aprašomas mūsų uostamiesčio teatro atidarymas, scenoje parodant dramą "Herkus Mantas". Apgailestaujama, kad Lietuvos politinė padėtis neleido į šią iškilnę atvykti buvusiems Klaipėdos gyventojams, gyvenantiems Vakaruose. Jiems iš anksto buvo paruoštas vokiškas vertimas. Šia proga savaitraštis pateikia teatro įkūrimo apžvalgą pažymėdamas, kad teatrui Pabaltijy kūrėsi nuo Liubecko iki pat Rygos ir Talino.

Jau 1775 m. į Klaipėdą atvyko maža teatralinė trupė. 1782 m. uostamiesčio turėjo 5,559 gyventojus bei savo mažą teatrinę grupę. XIX š. gyventojų skaičius padvigubėjo. Pažymėtina, kad 1837 m. teatre tris kartus dirigavo komp. R. Wagneris, kadangi Klaipėdoje gastroliavo Karaliaučiaus opera. Kompozitorius pradžioje buvo operos dirigentu Karaliaučiuje ir Rygoje. Vėliau Klaipėdą aplankė žymūs Berlyno, Miuncheno, Petersburgo solistai, kitų miestų teatrai, statydami Šekspyro, Šilerio, Goethes ir kitų dramaturgų veikalus.

1854 m. didelis miesto gaisras sunaikino taip pat ir teatro pastatą. Toje pačioje vietoje 1860 m. išaugo naujas pastatas, kuris 1885 ir 1904 m. buvo moderniai atremontuotas.

Toliau rašoma, kad 1923 m. Versalio sutartimi Klaipėda ir visas kraštas buvo atiduotas Lietuvai. Teatrui buvo uždėtos naujos pareigos: vokiečiams išlaikyti kultūrinį lygį, o iš kitos pusės, augančiam lietuvių gyventojų skaičiui, ir jų norus reikėjo patenkinti Kauno operos ir teatro gastroliams.

Baigdamas straipsnį, autorius linki, kad šis teatras pasitarnautų tautų sutakymui ir humaniškiems tikslams. "Tegul šie namai tampa Baltijos uosto kultūrinio centru, tautos ir laisvės simboliu taikingoje ir giminingoje bendrai dirbančioje Europoje".

Klaipėdos vokiečiai

Čia pat antras straipsnis, liečiantis Klaipėdos netekimą. Rašoma, kad 1920 m. į uostamiesį įsikėlė prancūzų kariuomenės pajėgos. Reicho komisaras ir vokiečių vyriausybės atstovas grafas Lambsdorfas savo pareigas turėjo perduoti gen. Odrį. (Grafo sūnus, juristas dr. grafas Otto Lambsdorf, gimęs 1926 m. Aachene, šiuo metu eina V. Vokietijos liberalų partijos – FDP pirmininko pareigas. Septynerius metus jis ėjo prekybos ir pramonės ministerio pareigas. Tarnavo Reicho kariuomenėje, neteko kojos, metus laiko praleido nelaisvėje).

1923 m. civiliskai apsirėngę lietuvių daliniai sausio 10 d. puolė Klaipėdos kraštą. Prancūzų komisaras iškėlė baltą vėliavą, kariai buvo nuginkluoti, o Kaunas pasauliui pasiskelbė klaipėdiečių sukilimą.

1939 m. kovo 22 d. baigėsi dvilikos metų kancija, tačiau džiaugsmas buvo labai trumpas, nes šiandieną Klaipėdos kraštas kaip ir šiauriniai Rytrpūsių yra rusiškoje valdžioje.

Klaipėdos vokiečiai tremtiniai yra Rytrpūsių vokiečių sąjungos padalinys. Mannheim mieste Klaipėdos vokiečiai kas dveji metai rengia savo suvažiavimus, padėdami prie simbolinio Klaipėdos paminklo vainiką, surengdami šeštadieniais kultūrinę pramogą, susipažinimo vakarą, užbaigdami suvažiavimą sekmadienio pamaldom, akademija ir koncertu. Pagrindinę kalbą pasako koks nors aukštas ministerijos pareigūnas. Propagandinėje parodoje parodomas Klaipėdos krašto vokiškumas, parduodamos knygos, gintaras. Mannheim mieste taip pat yra Memel gatvė, kadangi šis miestas susigiminiavęs su Klaipėda nuo 1915 m., kai į uostamiesį įsibrovė kazokai į gerokai nutolusio. Pramoningas Mannheimas pirmas ištiesė Klaipėdai pagalbos ranką. Ir po karo šis Baden-Viurtembergo krašto miestas priėmė per 250 Klaipėdos krašto tremtinių šeimų, tad dienraščio mirties pranešimuose randamos Kalvait, Bertulait, Jurgeleit, Naujoks pavardės.

Vokiška dvasia

To miesto "Mannheimer Morgen" dienraščio laišku skyrįje labai dažnai iškeliama Klaipėdos vokiškumas. Į paskutinį Martiną Lapins laišką taip pat atsakiau ilgu laišku, paminėdamas prie Versalio sutarties 99 paragrafo Prancūzijos užsienio reikalų min. Clemenceau priedą, kuriame nurodoma, kodėl Klaipėda ir Klaipėdos kraštas priskiriamas Lietuvai. Patačiau poniai Martinai Lapins suvokietinti savo pavarde, nes lietuviškas Lapins vokiškai reiškia Fuchs. Deja, redakcija didelę dalį laiško išbraukė.

Nėra vokiečių pėdsakų

Liepos 21 d. V. Vokietijos televizijos trečias kanalas 45 min. paskyrė Klaipėdai. Televizijos programose buvo įrašyta "Memelland vokiškas kraštas prie Nemuno upės buvo 1918 m. Lietuvos aneksuotas, tačiau 1939 m. Hitleris atsiėmė. Nuo 1945 m. priklauso Sov. Sąjungai".

Trumpa išvada: pats kraštas atrodo labai skurdžiai (lūšnos, apgrauti namai), Klaipėda labai graži. Frau Gerulis sako, kad ji nei vokiečių, nei lietuvių.

KAZYS BARONAS

bet memellanderė. Komentatorė aiškino, kad 1923 m. lietuviai užėmė visą kraštą, neatsiklausę gyventojų. Po 46 metų sunku rasti vokiškus pėdsakus, nors prieš karą buvo sakoma "Wo das Reich sein Ende hat, da liegt Memel" – "kur Reicho pabaiga, ten yra Klaipėda".

Atšaukė nutarimą

V. Vokietijos kelionių įstaigos plačiai reklamuoja keliones į Klaipėdą, Vilnių, Kauną, Rygą, Taliną. Be Sov. Sąjungos krašto apsaugos ministerio leidimo Karaliaučiaus miesto taryba nutarė įsileisti užsienio turistus, nežiūrint, kad buvusi Rytrpūsių sostinė priklauso karinei zonai. V. Vokietijos kelionių įstaigos tuoj pat paruošė dvi išvykas. Keleiviai iš anksto sumokėjo pinigus. Greitai atėjo krašto apsaugos ministerio įsakymas, atšaukiantis miesto tarybos leidimą. Karaliaučius ir toliau laikomas uždaru miestu užsienio turistams.

Pramonės ir prekybos vokiečių spaudos skyriuose pranešama, kad Karaliaučiaus sritis greičiausiai taps laisva prekybina zona. Į ją savo "koją" jau įkėlė V. Vokietijos du bankininkai.

Prašo atsiliepti

1941 m. birželio mėn. pradedus Vokietijos-Rusijos karui, Raudonoji armija traukėsi iš Lietuvos. Karai buvo varoma ir inkorporuota Lietuvos kariuomenė (29 korpusas). Prie Pabradės (Pažeimenės stovyklą) buvo nužudyti apie 10 Lietuvos kariuomenės karių. Nužudė politikai, NKVD. Neaiški palaidojimo vieta, nėra žinomos nužudytųjų pavardės.

Prie Švenčionių (Lygumų kaime) bandė pabėgti, bet buvo sugauti ir sušaudyti 10 karių. Palaidojimo vieta yra žinoma. Bet atsektos tik trys pavardės: mjr. A. Bartkus, kpt. A. Pilvelis ir ltn. A. Naikelis. Kitų pavardės nežinomos. Adutiškyje nušovė plk. O. Mileševičius. Kur jis palaidotas, neaišku. Yra žuvusių ir daugiau pakelių į Rusiją, bet pavardės nežinomos.

Gal atsirastų karo metu pasitraukusių į Vakarų buvusių Lietuvos kariuomenės karių, mačiusių šiuos ar kitus įvykius? Gal galėtų parašyti atsiminimus? Tai padėtų nušviesti tą baisųjį laikotarpį, apie kurį yra renkama medžiaga. Lauktume atsiliepimų.

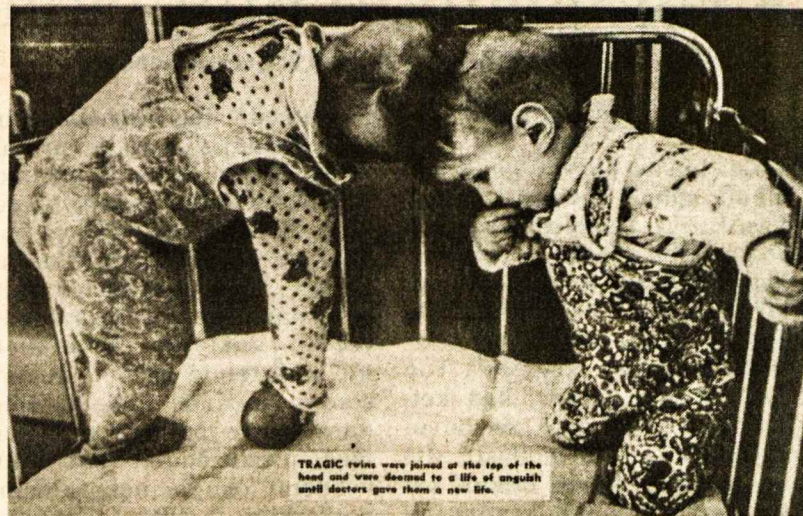
V. Strižas, 234720 Švenčionėliai, Žilvičių 14a-24, Lithuania

A+ PRANUI KAIRIUI

mirus,

posūnį VALTERĮ DREŠERĮ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba

VITALIJA ir VILIIJA TAMULEVIČIŪTĖS, Lietuvos Siamo dvynės prieš operaciją

Vitalija ir Vilija

Lietuvos Siamo dvynės

DR. ČESLOVAS VAIČYS

Iš Dallas miesto, Texas, International Craniofacial instituto pasiekė džiuginanti žinia, jog dr. Kenneth E. Salyer ir jo kolegos sutinka pagelbėti Vitalijai ir Vilijai Tamulevičiūtėms, Lietuvos Siamo dvynėms.

Minėtasis neurochirurgijos institutas yra vienas vadovaujantių pasaulyje. Susipažinti su dr. Kenneth E. Salyer man teko praėjusiais metais, kai jis lankėsi N. Burdenko neurochirurgijos institute ir matė sesutes prieš operaciją.

Suaugę tarp savęs įvairiomis kūno dalimis, dvyniai gimsta maždaug 10 iš milijono gimdymo atvejų. Vitalija ir Vilija gimė suaugusios galvutėmis, ir ši Siamo dvynių forma (kranio-pagai) sutinkama rečiausiai.

Pirmą kartą kraniopagus XVI a. pradžioje aprašė metraštinkas S. Munster'is – suaugusios kaktomis mergaitės gimė Vokietijoje 1495 m. Apkalydamas jas imperatorius Maksimiljanas I padovanojo sesutėms 10 florinų. Gyveno jos 10 metų. Vienai mirus, antroji buvo atskirta, tačiau po 3 dienų mirė. Tik praėjus keturiems šimtmečiams po šios operacijos, 1927 m. Anglijoje buvo ryžtasi analogiška operacijai, kurios metu mergaitės mirė. Iki šių dienų pasaulinėje literatūroje aprašyta daugiau kaip 80 kraniopagų atvejų.

Vilija ir Vitalija gimė Alytuje ir neseniai atšventė savo trečiąjį gimtadienį bei pirmą, jei galima būtų taip išsireikšti, po antro gimimo. 1989 m. liepos 6 d. N. Burdenko neurochirurgijos institute buvo atlikta unikali pasaulinėje medicinos praktikoje operacija, 9759.

Tautiečiai, kurie norėtų prisidėti prie šio kilnaus tikslo, gali tiesiogiai aukas siųsti į kredito kooperatyvą "Parama", 1573 Bloor St. West, Toronto M6P 1A6, sąskaitos nr. 9759.

Vitalija (kairėje) ir Vilija su mama Daina po labai pavoingos operacijos, kurią atliko dr. Aleksandras Kononovovas, dr. Česlovas Vaičys su kitais gydytojais Maskvoje

Jono Vengrio memuarai

MANO KELIAS

TURINYS: Gimtinė, vaikystė, išpūdziai iš lankyto mokyklų, darbas Lietuvoje.

Kelionė į Vakarų 1944, išvietintieji, emigracija, darbas JAV, pastangos šeimai gauti vizas išvykti į JAV.

270 psl., kaina su persiuntimu 12 dol. G a u n a m a :
J. Vengris, P. O. Box 104, Osterville, MA 02655, USA

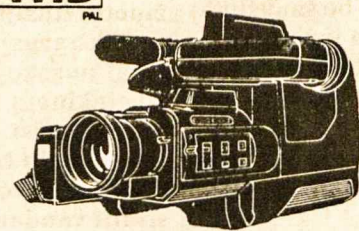
We specialize in 110/220 Volt Multisystems

TAX FREE EXPORT CENTRE

Panasonic

HITACHI

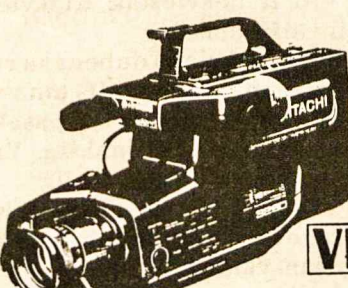
VHS

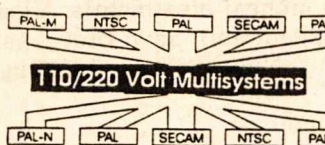
M7 & M9

220 VOLTS

VIDEO CAMERA/RECORDER

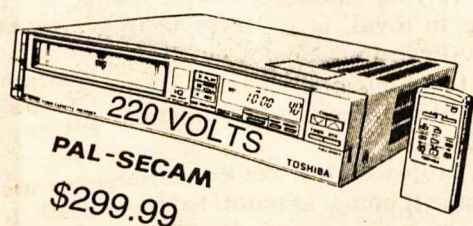

VHS

ENCHANTE turi parduotuves visame pasaulyje

Turime
pardavimo ir
taisymo skyrius -
Maskvoje,
Anglijoje,
Maltoje,
San Franciske,
Niujorke,
Graikijoje,
Izraelyje,
Lenkijoje

220 VOLTS
PAL-SECAM

\$299.99

\$79.99
Dvikasetinis magnetofonas ir
SW MW FM radijas

Krokialaukio mokykla

Mokykloje kadaise mokėsi poetas Ksaveras Vanagėlis

IGNAS MEDZIUKAS

Kai buvau dar vaikas, prisimenu, mano tėviškės kaimynas Julius Daugirdas mėgdavo pasigirti — koks jis esąs mokyklas, ir šiam argumentui sustvirtinti pridėdavo: “Ar aš be reikalo 4-rius metus į Krokialaukį nešiojau skrynelę”. Tuo jis norėjo pasakyti, kad ketverius metus lankė ten buvusią carų laikais mokyklą. Jis dar prisiminė tuos laikus, kai šioje mokykloje mokėsi aušrininkas Ksaveras Sakalauskas iš Kalesninkų kaimo; vėliau baigęs Veiverių mokytojų seminariją, mokytojaudamas Lenkijoje, ilgėjęs Lietuvos ir Ksavero Vanagėlio slapvvardžiu parašė daug gražių eilėraščių ir prozinės kūrybos. Kai kurie jo eilėraščiai Džukų krašte buvo labai mėgstami dainuoti, ypač “Kur banguoja Nemunėlis”, o vestuvėse — “Oi, žiba žiburužiai, kaip auksas liktoružiai”. Daugelis nė nenumanė, kad šių dainų autorius — Džukijos žemės pagimdytas ir čia išaugęs — Ksaveras Sakalauskas, gimęs 1863 m., miręs 1938 m. Varšuvoje.

Šiek tiek vėliau Krokialaukio pradžios mokyklą lankė Tomas Naruševičius iš Daugirdų kaimo, inžinierius ir diplomatas, 1927 m. atsigulęs amžinam poilsui šios parapijos kapinėse išmūrytame rūsyje. Čia mokėsi ir to paties Daugirdų kaimo Vaclovas Žadeika, savanoris kūrėjas, generalinio štabo pulkininkas, kurio kaulai ilsisi, anot poeto, “už Uralo, žemės galo”. Mokyklą lankė Vladas Gronis iš Maštalių, kuris, klieriku būdamas (tada jis vadinosi Vladas Granskas), mane mokė tikėjimo tiesų ir parengė prie išpažinties. Išventintas kunigu, jis teologijos mokslus vainikavo daktaro laipsniu, buvo kunigų seminarijos Vilniuje profesorius, Vasario 16 gimnazijos direktorius, miręs 1963 m. Frankfurtėje, Vokietijoje.

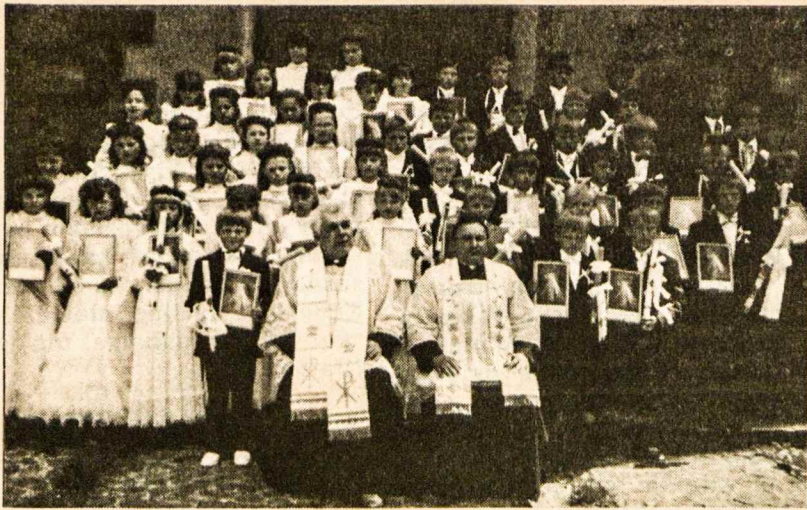
Vokiečių okupacijoje

Man irgi tekė šioje mokykloje žengti pirmuosius nelengvus žingsnius ir nuostabų mokslo pasaulį. Tai buvo tuo metu,

kai atrode, jog vokiečiai Pirmąjį pasaulinį karą jau pralaimėjo, bet jie visomis priemonėmis stengėsi pasilaikyti Lietuvą. Krokialaukio dvare, kur šiuo metu yra kolūkis “Lenino keliu”, jie šeimininkavo kaip savo namuose ir žemės derlių vežė į Vokietiją. Krokialaukio miestelyje gyveno du jau senyvo amžiaus vokiečių žandariai, kurie jodinėdavo po kaimus, prižiūredami, kad būtų vykdomi okupacinės valdžios potvarkiai ir ieškojo progos, kas juos galėtų pavaišinti lašiniu ar degtine. Krokialaukio miestelyje buvo atsteigta prieš karą veikusi pradžios mokykla. Bet ji kažkodėl įsikūrė ne senosios mokyklos name, bet vikariato patalpose, špitolės namuose, netoli šventovės.

Vieną dieną tėvelis mane atvežė į mokyklą ir atidavė mokytojai Martynui Abramavičiui, kilusiam iš netolimo Naujosios Ūdrijos kaimo. Virš mokyklos durų buvo iškaba “Volksschule”. Dabar prasidėjo mano kelionė rytais iš namų 4 kilometrų į mokyklą ir tiek pat po pamokų atgal. Skaityti šiek tiek jau buvau pramokęs iš elementarių, o rašyti pradėjau nuo pat pirmųjų ženklų. Kai kartą totorius Ridzvanavičius iš Maštalių kaimo atvedė savo sūnų į mokyklą ir pasakė mokytojai, kad jis mokąs skaityti ir rašyti, mokytojas davė jam skaitymų knygelę “Žiupsnelis”. Jis bemačius emė sklandžiai skaityti, tartum žirnius berdamas: “Gyveno vištelė, vardu Kuoduotė”... Tuojau buvo priimtas į II skyrių. Galvojau, koks jis yra mokyklas ir toli pažengęs.

Mokyklą lankė apie 50 mokinių, gyvenančių miestelyje, dvare ir apylinkės kaimuose. Dėstomoji kalba buvo lietuvių, bet vyresniuose skyriuose buvo mokoma vokiečių kalbos iš spalvotais paveikslėliais vadovėlio, kuris buvo įrėstas į kietus viršelius. Iš mano gimtojo kaimo aš tik vienas tuo metu lankiau Krokialaukio pradžios mokyklą, todėl keliauti į mokyklą buvo nuobodu, o kartais ir baugu, nes reikėjo pereiti kapines, kurios buvo apaugusios medžiais ir

1990 m. birželio 12 d. Pirmąją Komuniją priėmė Prunsko parapijos vaikai su prel. Ignu Dzermeika ir kun. Česlovu Bagausku

tankiais krūmais. Labai apsidžiaugiau, kai šioje mokykloje pradėjo mokytis iš gretimo Daugirdų kaimo broliai Kazlauskai: Albinas (išėjęs į misioninkus, gyvena Kanadoje) ir Antanas (tapęs kunigu). Tada trims kelionė nebuvu tokia nuobodi, o žiemos metu net labai įdomi — išbraidydavome visus pakelių griovius.

Mušdavo mokinius

Mokytojas M. Abramavičius buvo labai griežtas ir žiaurus. Už mažiausią prasižengimą statydavo ar klupdydavo kampe. Dažnai mušdavo liniute į delną — nedarė išimčių ir savo broliui Mikui, kuris pas jį gyveno. Kartą mokytojai mušant į delną net lūžo liniuotė. Jei keletas iš karto nusikalsdavo, mušdavo ryškė į delną. Paprastai bausmę įvykdė mokytojas pavesdavo kuriam nors iš suaugusių mokinių, kiek prisimenu, Juozui Adomavičiui iš Cibilių kaimo. Mokantis vokiečių kalbos, mokytojas reikalaujavo nupaskoti vokiškai kurį nors paveikslėlį. Atvertęs puslapį parodydavo paveikslėlį ir klausdavo: “Was ist das?”. Jei mokiny nesugebėdavo atsakyti, suduodavo vadovėliu į kaklą.

Pavasari, atšilus orui, daugelis mokinių atbėgdavo į mokyklą basi. Kartais palijus, mokyklos buvo purvinos. Radęs nešvarumus kojomis mokinį, mokytojas vesdavosi prie netoli esančios balos ir įsakydavo mergaitėms kojas nuvalyti, pamirkius šluotą į vandenį. Prisimenu Vladiui Jočiui labai nesisekė spręsti aritmetikos uždavinius. Kai jis nepajėgdavo uždavinio išspręsti, moky-

tojas M. Abramavičius įtūžęs paimdavo už ausų ir mesdavo ant grindų. Po kiek metų Vladiui Jočiui sutikau Krokialaukyje su Prienu “Žiburio” gimnazijos uniformine kepure. Bet vėliau, įstojęs į tą gimnaziją, jo jau neradau. Girdėjau, kad neilgai jis ten mokėsi. Už kažką pakliuvo į Marijampolės kalėjimą, iš kurio su kitais kalniniais išsilaužęs tapo plėšikų gaujos vadu, kol vėl buvo pagautas ir nuteistas griežtesne bausme.

Tai buvo liūdnas pavyzdys mokinio, nuėjusio slidžių keliu. Iš kitos pusės buvo ir labai šviesūs pavyzdžiai. Su manim Krokialaukio mokykloje mokėsis, keletu metų už mane vyresnis, Albinas Kunca, miestelio krautuvaininko sūnus, 1925 m. baigęs Prienu “Žiburio” gimnazijos pirmąją laidą ir po to išėjęs trumpalaikius pedagoginius kursus, 1928 m. “Žiburio” gimnazijai švenčiant 10-ties metų sukaktį, atsiuntė sveikinimą jau kaip Žeimelio vidurinės mokyklos direktorius.

Pirmą kartą vaidinime

Vokiečiams tebesant Lietuvoje, mokykla persikėlė į senąją mokyklos pastatą, pastatytą mokyklai caro laikais. Dar mėtėsi pakampiais senojo mokyklos iškaba rusiškais raištelėmis. Čia besimokant, vieną dieną mokytojai leidus, mokiniai talkininkavo išvalyti Visockio kluoną (Maštalių kaime), kuriame 1906 m. buvo suvaidinta Keturakio komedija “Amerika pirtyje”. Už darbą vargonininkas Leonas Bujanauskas, kurio sūnus Antanas (Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvaitės mokykla kitataučiams

Dr. Agotos Šidlauskaitės įsteigta mokykla “Venta” prie Kanados sostinės Otavos ypatingo dėmesio reikalingiems vaikams

Mūsų išeivijos tautiečių eilėse yra žmonių, pasižymėjusių kitataučių visuomenėse, bet mažai žinomų lietuviams. Prie tokių priklauso ir prof. dr. Agota Šidlauskaitė, pagarsėjusi pedagoginiais - psichologiniais darbais. Apie ją rašo prancūziškoji ir angliškoji Kanados spauda. Pastaruoju metu net du informacinius straipsnius apie jos darbus išspausdino “The Ottawa Citizen” dienraštis 1990.VIII.20 laidoje ir įdėjo jos nuotrauką.

A. Šidlauskaitė pastaraisiais metais garsėja kaip specialios mokyklos steigėja ir direktorė. Dėstydamą psichologiją Otavos universitete, ji pastebėjo trūkumą specialių mokyklų ypatingos priežiūros bei globos reikalingiems vaikams. Dažniais atvejais tokie vaikai būna gabūs, bet dėl įvairių psichologinių priežasčių negalintys įsijungti į bendrojo švietimo sistemą. Po ilgų metų darbo universitete A. Šidlauskaitė pasitraukė į pensininkės gyvenimą ir 1981 m. įsteigė privačią specialios paskirties mokyklą “Venta Preparatory School” Carp vietovėje netoli Otavos. Savo ir skolintomis lėšomis nupirko bene 100 akrų žemės plotą, pasirūpino pastatais ir pradėjo darbą. Iki šiol per jos mokyklą perėjo daugybė mokinių. Jų tarpe buvo netgi iš P. Amerikos. Mokykla domėjosi ir tebesidomi net žymių kanadiečių šeimos. Ja naudojasi pvz. liberalų vado Jean Chrétien šeima, aktoriaus Donald Sutherland dukterė ir kt.

Į šią mokyklą priimami vaikai nuo 8 iki 13 metų amžiaus ir joje mokosi iki X skyriaus. Tada jie siunčiami į bendrojo švietimo mokyklas. “Venta” mokykloje tėra 40 vietų. Klasėse — nuo 6 iki 10 mokinių. Vieni jų gyvena bendrabutyje ir moka 16.000 per metus, kiti — pas savo tėvus ir moka \$8.000. Mokytojai yra ne tik jų švietėjai, bet ir auklėtojai-draugai, gyvenantys tuose pačiuose pastatuose, besirūpinantys individualia savo mokinių globa. Jie stengiasi pritaikyti specialią programą kiekvienam mokiniui pagal jo psichinį pajėgumą.

ma. Tai dalykas, kurio negali duoti bendroji švietimo sistema.

Kaip ir visos mokyklos pastaraisiais metais, taip ir “Ventos” mokykla susidūrė su finansinėmis problemomis, juoba, kad sumažėjo mokinių skaičius. Pvz. šiuo metu iš 40 vietų 16 yra laisvų. Valdinės paramos ši mokykla negali gauti, nes yra privati. Jos vadovė A. Šidlauskaitė buvo užsimojusi paduoti dalį žemės ir atmokėti \$500.000 skolą (seniau yra padavusi 47 akurus), bet rėmėjų buvo patarta organizuoti stipendijų fondą, kuris galėtų parūpinti mokslapalpinčius nepasiturinčiomis šeimomis ir pripildyti mokyklą. Tokios iniciatyvos ėmėsi Ed Balys “Concordia Management Co. Ltd.” vicepirmininkas. Tikimasi, kad tuo būdu bus įmanoma išspręsti finansines problemas ir sustiprinti šią originalią mokyklą, kurios siela yra daug patirties turinti psichologė-pedagogė dr. A. Šidlauskaitė. Ji “The Ottawa Citizen” bendradarbei yra pareiškusi: “Aš esu kaip skulptorė, kuri stengiasi išgauti tokį vaiką, koks jis turi būti”.

Šis pareiškimas rodo jos pedagoginę linkmę, kuri yra daugiausia menas nei mokslas. Dėl to ji ir universitete dėstydamą nesilaikė šablono reikavimo “publish or perish”, t. y. rašyk mokslinius darbus,

Dr. AGOTA ŠIDLAUSKAITE, “Ventos” mokyklos direktorė, prie savo mokyklos. Jos dešinėje — mokytojas SEAN HOPPER ir buvęs mokiny dabar studentas DANIEL BORDESSA

Mano jaunystės metai Tadzikijoje

Lietuvos jaunuoio, ištremto į Vidurio Aziją, pergyvenimai

LEONAS LEVINSKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Buvo labai šalta, — ligoninė mažai kūrėdavo, nebuvo kuro, nors ir žiema. Paguldė mane šalia krosnies, bet ją kurdavo tik dukart per savaitę. Pradėjus taisyti, labai norėjosi valgyti, bet gero maisto niekur negausi. Kadangi sergantys dezinterija menkai valgo, nebeturi apetito, tai aš suvalgydavau ir kitiems ligoniams duodamą maistą. Kartu gulėję kareiviai dažnai atiduodavo savo kareivišką maisto daavinį. Sušėlpdavo maistu ir ligoniai, ir ligonių lankytojai. Per tuos tris mėnesius ligoninėje pramokau gerai kalbėti rusiškai.

Mirtininkų palatoje buvęs senukas pasirodė besąs vietinės autobazės viršininkas. Drauge išgijęs, siūlėsi mane įstūnyti, leisti į mokyklą, duoti vairuoti autovežimį. Savo vaikų neturėjo.

Dėkingas geradariams

Sustiprėjus, ligoninės personalas sumetė man pinigų kelionėn namo. Ir vėl buvau įkeltas į autovežimį, laimingai parvažiauvau pas savo brangų tėvą, ir pradėjome tęsti toliau kartu tremtinio gyvenimą.

Mane gydyjusios gydytojos pavarės neprisimenu. Žinau tik, kad ji žydų tautybės, ir visą jos šeimą Ukrainoje sausūdė vokiečių okupacijos metais. Ir vis dėlto ji gydė mane, tremtinį, pravardžiuojamą vokiečių, fašistų ir banditu.

Niekada gyvenime nepamiršiu visų tų gerųjų žmonių, kurie rėmė materialiai, moraliai, užjaudė, gydė tremtyje. Nors buvo visokių tautybių, tikybų, visokių partijų ir įsitikinimų. Ačiū visiems, kurių dėka likau gyvas ir gyvenu šiandien.

Vietiniai musulmonai

Vietiniai gyventojai musulmonai (tadžikai, uzbekai) lietuviams tremtiniais buvo palankūs. Daugelio tadžikų šeimų vyrai Antrojo pasaulinio karo metais buvoję Lietuvoje ir apie lietuvių tautą atsiliepėdavo gerai. Sakydavo, kad Lietuvoje, paprasė gerti, gaudavo ne tik tyro vandens, bet ir pieno, būdavo kviečiami pavalgyti. Lietuviai net įsižeisdavo, siekiant atsilyginti.

Dauguma paprastų vietinių kolūkiečių, darbininkų neskyrė gyvenimo įpročių ar papročių nuo tikybos. Jų manymu, rusišką tikėjimą žmogus būtinai turi būti bedievis, svaigintis, keiktis, meluoti, vogti, prievartauti, skriausti kitaip galvojančius ir gyvenančius žmones. Lietuvių tikėjimo žmogus, jų manymu, būtinai turėjo valgyti mėsą, ypač kiaulieną, saikingai išgerti ir rūkyti. Kadangi mūsų šeima nevalgė jokios mėsos ir net žuvies, visi buvome abstinentai, nerūkėme, nesiekėme, nesišaipėme iš vargingo vietinių gyvenimo būdo bei tamsumo, — buvome laikomi lietuvių tikėji-

mo atskaliniais, švento gyvenimo žmonėmis. Mus gerbė.

Tikintys vietiniai musulmonai mėsą valgo, išskyrus kiaulieną, nerūko ir vengia svaigalų. Visi dėvi savo nacionalinius drabužius. Meldžiasi per parą penkis kartus, prausiasi be muilo prie griovių su vandeniu. Prausimasis labiau ritualinis — savotiškos apeigos, nes kartų ir meldžiamasi. Muilu nesinaudoja, bijodami, kad, gink Dieve, nebūtų virtas iš kiaulienos.

Sueigos ir pokalbiai

Musulmonų dvasininkai ir šiaip žmonės, savo krašto papročius, dažnai renkasi ir susibūrimus ir prie stiprios tradicinės žalios ar rudos arbatos pijaalų (dubenėlis arbatai gerti be ašelių) kalbėdavosi.

Į tokius pokalbius buvo kviečiamas ir mano tėvas. Jis buvo laikomas nekaltai kentįs tremtyje dėl to, kad neišsivadėjęs savo tikėjimo nuostatų, ir jie neklydo.

Sambūryje buvo kalbama apie tikėjimo dalykus. Kviesdavo tėvą pereiti į musulmonų tikėjimą. Tėvas nesutiko, bet, kad neižeistų vietinių, apsisukto barzdą, galvą vietiniu papročiu nusikirpo plikai ir dėvėjo besnapę kepuraitę, vadinamą tiubeteika. Rusiškos kepurės dėvėjimas labai erzindavo vietinius, nes visi puikiai atsiminė nesenus 1930-1931 metus — kolektyvizaciją ir tokias kepurės dėvėjusius žmones, kurie prievartavo ir žudė. Jeigu dėvėjai vietinių galvos apdangalą ar eidavai vienplaukis — nepykdavo.

Sąžiningas piemuo

Nuo 1949 m. tremtyje laikėme vietinę ožką, kuri mums duodavo po tris litrus pieno per parą. Rytą išgindavome į bandą, kurią ganė stambus vyras su didele dvimetine Biblijos apaštalių lazda ir tautine apranga. Botago ten niekas nevartoja ir nežino.

Mūsų ožkelė vieną dieną dingo. Piemuo ieškojo kokią savaitę ir atradęs parginė namo. Iš dėkingumo norėjome atsilyginti, tačiau piemuo, nemokėdamas rusiškai, ženklais paaiškino, kad nesą ko dėkoti. Yra Dievas danguje, o visuose žmonėse sąžinė, tik ne visi, deja, tai žino ir klauso jos balso. Jis tik atlikęs pareigą. Sudėjęs rankas, dar pasimeldė, ir mes išsiskyrėme. Po kurio laiko parginė ožkelė iš ganyklos, o pro atvirą chalatą į mus žvelgė dar dviejų ožkių galvelės.

Buvęs plėšikas

Kartą į mūsų būstą, kuris buvo vieno kambario su maža priemenėle, užėjo vietinis tadžikas, dirbęs kartu su mumis medvilnės valymo įmonėje. Pasipasakojo, kad karo metais mirė jo tėvai, ir jis likęs našlaitis, patekęs į vaikų namus. Gyvenimo sąlygos buvusios blogos, trūkė maisto. Iš tų namų pabėgęs, susidėjęs su nusikaltėliu gauja ir keletą metų su jais bastėsis po šalį, plėšikavęs ir net žudęs.

Pabėgęs iš gaujos, stojęs dirbti, vedęs, dabar gyvenąs dorai. Bet naktimis jį ėmusi kamuoti sąžinė. Prisimenąs savo blogus darbus ir nerandąs ramybės. Atėjęs pasitarti, kaip jam toliau gyventi, ką daryti? Gal pasiduoti valdžiai? Bet ką darysianti žmona viena su

mažais vaikais? Tėvas pasakė, kad jeigu atgailauja ir dabar gyvena dorai, tokiu savo gyvenimu ir išperkas savo kaltes. Atėjusysis padėkojo ir išėjo nusiraminęs. Po kurio laiko sužinojome, kad buvęs svečias paėmė auginti į savo šeimą kelis našlaičius.

Musulmonų papročiai

Gatvėje ar kelyje susitikus vietinį gyventoją, po pasisveikinimo tekdavo atsakyti į daugybę klausimų apie sveikatą, darbą, buitį ir kt. Klausinėti apie viską tenai laikoma mandagumo ir gero išsiskleidimo požymiu. Kadangi senbuviai labiausiai vertina žmogų į protą, dorą, turto, pinigų ir vaikų gausumą, tai pokalbiai būdavo tikrai ilgi ir platus.

Jeigu vietinis gyventojas statosi namą, kviečiasi visus gyvenvietės pažįstamus ir bendradarbius į talką. Tokiu būdu per keletą dienų ir susilipdo kaip kregždė molingė lūšnėlė. Visi privalo padėti.

Per vestuves, šermenis ar kitas šventes, jeigu yra svetimų vyrų (ne giminaičių), valgi gamina ir paduoda svečiams vyrams atskiroje patalpoje. Moterys, mergaitės ir vaikai — kitame kambaryje. Valgyti drauge laikoma nepadorumu, nepagarba svečiams.

Kaime namai dažniausiai be užraktų, nes ir patys būstai be langų, durų. Kersiai užstatysia pagalys žymi, kad nieko nėra namie. Jeigu valgomą darbovietėje, tai visas atsinėstas maistas sudedamas ant audeklo ar kilimo, visi susėda įprasta poza aplink, o seniausias garbingiausias darbininkas ar darbuotojas tą maistą išdalina visiems po lygiai. Prieš valgi ir po valgio meldžiasi, plauna rankas.

Vestuvės tęsiasi po keletą dienų. Daug geriama stiprios arbatos, valgomą plovu su avienu. Jei šeimininkai pasiturintys, valgomą arkliena (ypač kumelės). Daug įvairiausių žaidimų: ristinų, lenktynių, dainų ir šokių. Alkoholio tos apylinkės vietiniai žmonės per pasilinksminimus nevartojo. Į pobūvius, pagal papročį, gali eiti ir nekviestas. Kiekvienas sodinamas ant kilimo ir vaišinamas.

Plovą valgo iš vieno dubens su rankomis, be šaukštų ir šakučių. Arbatos puodelis eina ratu, kaip ir sriubos samtis. Bet jei esi svečias ir pasakai, kad taip nepareiš, gausi ir lėkštę, ir šaukštą. Yra tokių, kurie turi stalus ir sodina, jei pageidauji.

Visi valgiai, netgi pieniškos sriubos, gausiai skanamos raudonaisiais pipirais, kad net gerkle degina nepratusiam valgytojui.

Kai kurie ten gyvenantys rūko narkotinius kaneapių ir opijinių augonų produktus, čiulpia tabako, kalkių ir žolių mišinį, geria labai stiprią arbatą. Per penkerius ar dešimt metų tampa invalidais.

Visi musulmonai liepos mėnesį atostogauja. Visas šis mėnuo — pasninkas. “Apgaudami” savo Dievą, valgo naktį net po penkis kartus. Naktį nemiegoję, miega dieną...

Poilsio namuose

1953 m. profsąjunga išrūpino kelialapį. Kelias savaites buvau Pamiro poilsio namuose. Įvairių spalvų kalnų uolos, skaidrūs, sraunūs, iš ledynų bėgantys upe-

liai. Kalnai apaugę “fistaškomis” ir kitais mums nepažįstamais medžiais bei krūmais. Keliai rangosi per bedugnę iš vienos pusės ir kalnus iš kitos. O virš debesų kalnai su amžinu sniegu ir ledynais. Vaizdai įspūdingi. Klimatas panašus į Lietuvos klimatą. Visada tą pačią valandą po pietų apie valandą palyja — ir vėl giedra. Greitai atgauni prarastas jėgas, sveikata gerėja. Užtat, grįžęs iš kurorto, vėl ilgai negali prisirasti prie čionykščio gyvenimo sąlygų slėnio lygumoje, “raganų katile”, kaip sakė mano vienas senas lietuvis prieš mirtį. Mat aplinkui dunksantys kalnai daro įspūdį, kad esi gamtiniame kalėjime.

Grįžtame Lietuvon

Po Stalino mirties daug vietinių rusų tautybės žmonių pergyveno ir verkė. Verkėme ir mes, tremtiniai, džiaugdamiesi ir tikėdamiesi mūsų padėtį pagerėsiant.

1955 m. balandžio 20 d. leidžia grįžti į Lietuvą, bet savo lėšomis. Išparduodame geresnius daiktus ir drabužius, kad užtektų pinigų bilietams nusipirkti. Tėvas bagažu vežasi į Lietuvą sunkiomis gyvenimo sąlygomis išsaugotas knygas ir savo vertimus. Aš savo lietuviškas knygeles palieku lietuviams, dar liekantiems tremtyje.

Prie apatinių prisisiuvame kišenes ir susidedame į jas dokumentus, pinigus, kad neapvogtų kelyje.

Važiuojant per Kazachstaną stebės, mūsų traukinį užpuola plėšikų gauja: braunasi į vagonus, keleiviai ginasi kas kuo galėdami, neleidžia įlipti. Tada jie sulipo ant mūsų traukinio vagonų stogų ir važiuoja kartu. Pro atdarus vagonų langus (atidari, kad neužtrokštume nuo karščio) įkiša meškeres su daugybe specialių kabliukų ir traukia iš vagonų daiktus, kurie užkimba. Nepamatei ar nespėjai sugriebti, ir ištraukia. Iš mūsų vagono ištraukė tik valdišką antklodę ir vieno ruso keleivio piniginę. Žmogus už valdišką antklodę atidavė vagono palydovui savo laikrodį, o mes iš visų surinkome pinigų, kad nukentėjusysis galėtų nuvažiuoti į Rusiją pas gimines.

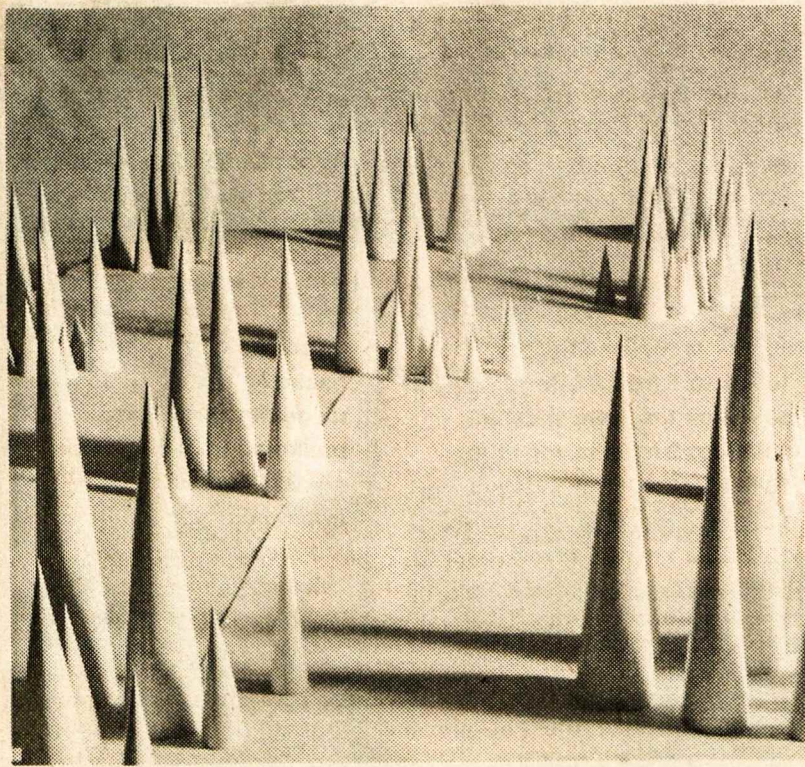
Ivąžiavus į tirščiau apgyvendintus rajonus, plėšikai nušoko nuo vagonų. Gerai, kad vagonuose važiuo ginkluotų kareivių ir saugumiečių. Vagonų palydovai irgi visi buvo ginkluoti. Matyt, plėšikai pabūgo jėga užpulti traukinį ir mus apiplėšti ar net išžudyti.

Privažiavome Uralo kalnus. Traukinys sustojo prisipilti vandens. Netoli pamatėme augantį berželį. Priėgome prie jo kartu su keliais kitais keleiviais ir apkabinę pravirkome. Dešimt metų nebuvome matę beržo. Juk Tadzikijoje neauga Lietuvoje augantys medžiai!

Maskvoje išbuvoime dvi dienas. Susitikome su vienminčiais tolstojininkais, aplankėme Tretjakovo paveikslų galeriją. Paveiksai padarė labai didelį įspūdį. Nepamirštama visą gyvenimą.

Grįžus ir išlipus Joniškio geležinkelio stotyje, norėjosi pulti ir bučiuoti žemę. Tėvynės oras svaigino, taip buvo gera. Prasidėjo tolimesnis mūsų gyvenimas Lietuvoje.

(Pabaiga)

ELENA GAPUTYTĖ – Trofimovskos aukoms įšalo žemėje prisimint

Praėjimai be užtvarų

Keturių dailininkų paroda

Elena Gaputytė, Rosie Leventon, Diane Maclean ir Christine Merton – Anglijoje gyvenančios dailininkės sudėtinė paroda Pflzgalerie Kaiserslautern Vokietijoje 1990 m. kovo 4 iki balandžio 16 d. atkreipė gana platų visuomenės ir meno kritikų dėmesį.

Parodos nelankiusiam ir originalų nemačiusiam labai daug padeda orientuotis geras popieriuje atspausdinta 66 psl. albuminio formato programa "Passages – Uebergeänge". Iškilios kokybės Roch KG spaustuvs darbas atskleidžia kiekvieno tamsiausio ar šviesiausio pustonio detalę, ir kūrinių matali gana gyvus ir tikrus.

Mel Gooding dvikalbiniame (vokiškai ir angliškai) parodos rodinio aptarime su vedančia Ian McEwan mintimi, kad būsią moteriški laikai, arba mes mirsime, iškelia šių keturių moterų-menininkių kvietimą kiekvienam progresuoti gilesniai mąstyme vaizduotės platumoje ir gilumoje, stabtelėjant pergaltoti, atsiminti ir švesti.

Šitoje "Praėjimų" parodoje mus ypatingai paliečia Eleono Gaputytės darbai, skirti Trofimovskos aukoms prisiminti. Amžino įšalo žemėje plonos ir nusmailintos, nevienodo aukščio grupėmis susit-

tos piramidės išskyla virš alegorijos ar paprastų simbolių, nes tai tikrovė, išniekinusi žmogų. Suleidę žmonės – vyrai, moterys ir vaikai – stiepiasi į dangų. Ir negalima būtų sakyti, kad tos švelnios, apskritos, tarsi nutekintos piramidės šauktųsi dangaus keršto. Greičiau – tai atleidimo kalba ir kartu grupinis liudijimas, kad kantrioji tiesa pagaliau iš žemės ištraukė tūkstančių kankinių, stulpais šviečiančių tolimon tautos ateitin.

Šios keturios dailininkės, priklausančios "Diameter" menininkų grupei tiek pasirinkta medžiaga (medis, popierius, šviesos, žemė, aluminijus), tiek gyvenimišku temų sprendimais apčiuopiamus daiktus paverčia minties statiniais, kur žiūrovas yra kviečiamas dalyvauti kūrybos procese. O pvz. skriaudos ir išniekinimo išraiška, turėdama būti gyva, negali neturėti trijų matavimų (dimensijų), nes negi įšalo žemės skausmas būtų paprasta plokštuma? Toks įspūdis susidaro, pavartius parodos programą ir nuosirdžiau stengiantis susipažinti su kiekviena reprodukcija, šalia kurių chronologiškai sutvarkytos žinios supažindina ir su tuo jomiu menininkų ketvertuku.

Č. Senkevičius

Tautos kultūros ambasadorė

Anastazija Tamošaitienė ir jos dailės kūrinių albumas

EDITA NAZARAITE

1989 m. Kanadoje pasirodė puošniai išleistas žinomas dailininkės ir tautodailininkės Anastazijos Tamošaitienės kūrybos albumas. Jį atspausdino "1000 Islands Publishers Ltd." Trumpą biografiją ir kūrinių analizę parašė Vytautas-Aleksandras Jonynas. Angliškų tekstų vertimai – Viktorijos Matrangos. Knygoje yra skyriai apie dail. A. Tamošaitienės gyvenimo kelią, kūrybą: tekstilę, aliejinę, guašinę tapybą. Chronologinė tvarka pateikiamos asmeninės ir grupinės parodos, premijos, bibliografija. Albumas išleistas profesionaliai, skoningai, yra 188 puslapių apimties.

Albumas "Anastazija Tamošaitienė" sudėtos 67 didelio formato spalvotos darbų reprodukcijos, dar daugiau – juodai baltų, taip pat įdėtas nedidukas dailininkės autportretas, pieštas 45 m. pieštuku.

Gimusi Lietuvoje ir ten pat pradėjusi savo kūrybinę veiklą, A. Tamošaitienė keturiasdešimt su viršum metų tą patį darbą tęsė Kanadoje, kur tekstilės amato mokė ne tik kitus, kur išleido keletą knygų apie lietuvių tautodailę drauge su savo vyru, taip pat žinomu dailininku Antanu Tamošaičiu, bet ir intensyviai kūrė. Knygoje pažymima, kad Tamošaitienė surengė kasmet po parodą ar net dvi, yra sukūrusi 169 kilimus ir gobelenus, maždaug 156 aliejinų ir 120 guašinių tapybos darbų.

Tamošaitienė lietuvių tautinių menų plačiai populiarinio svetimauciu tarpe, tad ją pelnytai galima tituluoti mūsų kultūros ambasadorė.

Kalbėdama apie savo kūrybą, A. Tamošaitienė sako, kad ji nesijungia į jokią meno srovę, kad jai patinka šiuolaikiška dailė, kuri duoda menininkui daug laisvės.

A. Tamošaitienės kūrinių albumas pirmiausia išdėstyti tekstilės darbai, paskui guašinė ir aliejinė tapyba. 46-59 m. laikotarpiu sukurti kilimai dar labai stipriai siejasi su lietuvių tautodailės tradicijomis tiek spalviniais, tiek kompoziciniu požiūriu. Gausu ornamentų, figūrų, kurios dėstomos ritmiškai. Kartais pasitaiko nusismulkinimo, detalių gausybės. Komponuojama stačia-kampij, o vidaus struktūros vėl atkartoja vertikalumą, todėl kompoziciniu atžvilgiu kilimai kiek sumargėja, įgauna monotoniškos, suvienodėjančios figūros gana statiškos.

1966 m. sukurtas kilimas "Pirmoji šalna" jau modernesnis, artėjantis prie profesionaliosios tekstilės reikalavimų. Kilimai "Eglė žalčių karalienė", "Eglė ir Žilvinas" ar "Tautinis šokis" jau monumentalės, nors figūros gana statiškos.

Labiausiai prie šiuolaikiškos profesionaliosios tekstilės priartėja tokie kilimai, kaip "Sentėvių tyla", "Žvilgsnis tolybėn", "Vėjo Lauksargis", "Spalvingasis ruduo", kuriuose dail. Tamošaitienė kuria beveik arba visai abstrakčias plokštumas, orkestruoja atviresnes, skambesnes spalvas. 69 m. sukurtame kilime "Raudos giesmė" įvedamos figūros, bet atsakoma realizmo: moderniai stilizuoti moterų siluetai derinasi ritmiškai su kitomis plokštumomis ir

tikos, figūrų, kurios dėstomos ritmiškai. Kartais pasitaiko nusismulkinimo, detalių gausybės. Komponuojama stačia-kampij, o vidaus struktūros vėl atkartoja vertikalumą, todėl kompoziciniu atžvilgiu kilimai kiek sumargėja, įgauna monotoniškos, suvienodėjančios figūros gana statiškos.

1966 m. sukurtas kilimas "Pirmoji šalna" jau modernesnis, artėjantis prie profesionaliosios tekstilės reikalavimų. Kilimai "Eglė žalčių karalienė", "Eglė ir Žilvinas" ar "Tautinis šokis" jau monumentalės, nors figūros gana statiškos.

Labiausiai prie šiuolaikiškos profesionaliosios tekstilės priartėja tokie kilimai, kaip "Sentėvių tyla", "Žvilgsnis tolybėn", "Vėjo Lauksargis", "Spalvingasis ruduo", kuriuose dail. Tamošaitienė kuria beveik arba visai abstrakčias plokštumas, orkestruoja atviresnes, skambesnes spalvas. 69 m. sukurtame kilime "Raudos giesmė" įvedamos figūros, bet atsakoma realizmo: moderniai stilizuoti moterų siluetai derinasi ritmiškai su kitomis plokštumomis ir

Guašiniai Tamošaitienės darbai pasižymi laisvu, kiek nervingu potėpiu, sodriomis spalvomis, abstrakčiais. Aliejinė tapyba, nors taip pat be galo impulsyvi, atrodo labiau apvaldyta, išbaigta, be atsitiktinumų. Įdomiai atrodo "Rudens spinduliai", "Žibutinė žaltvykslė", "Vakarinė šviesa", "Saulėlydžio pašvaistė", kuriuose ekspresyvi potėpių ir spalvos sukuria mistišką, kosminį vaizdą. Negalima nepastebėti labai poetiškų Tamošaitienės kūrinių pavadinimų: "Lapkričio rauda", "Mėnulio vieškeliai", "Uolų lygiagrečiai" ir t.t.

Albumas apie dail. A. Tamošaitienės kūrybą yra gražus ir prasmingas išėjvijos dailės indėlis į mūsų tautos kultūros lobyną. Ačiū jai už tai.

Linksmos pjesės Stratfordo festivalyje

ALFONSAS NAKAS

Ah, Wilderness! — O'Neill'o perlas

Kai kurie skaitytojai mane bara, kam palieku dramų pavadinimus neišvertęs į lietuvių kalbą. Jeigu pasiteisinimas, kad palengvinu bilietus paštu ar telefonu užsiskankančioms negalioja, tai kartais yra dar svarbesnė priežastis, būtent, kad išversti nesugebu. Štai, *Ah, Wilderness!* išversti man nesiduooda, o bandydamas autorius mintį atspėti, prirašyčiau visą puslapį. Tad ir palieku išsiversti patiems skaitytojams.

Ah, *Wilderness!* niekada nebuvau skaitęs, juoba scenoje matęs. Man jo spektaklis buvo "pasaulinė premjera". O besanti labai linksmas pjesė, išpuošta paviršutiniškai žiūrint lengvais, gi iš tikro giliprasniais dialogais ir kupina idomių situacijų. Vaizduoja amerikiečių šeimą Connecticuto valstijoje 1906 m. Liepos ketvirtąją (nepriklausomybės dieną), su pabaiga liepos 5 d. rytą.

Pirmojo plano dėmesio centre regime revoliuciškai nusi-teikusį gimnaziją bebaigiantį sūnų, burnojantį prieš visiems brangią šventę, svajojantį apie pamiltą mergaitę, kurios tėvai jį gena šalin. Antrojo plano herojais yra šeimos giminaičiai iš vyro bei žmonos pusės, pagyvenę vyriškis ir moteriškė, vienas kitam simpatizuoja.

Ankstesniame reportaže iškėliau jauną aktorę Vickie Papavą. Ji vaidina ir šiame veikalė svarbų vaidmenį – įsimylėjusios mergaitės Murielės. Jos mylimąjį Richardą (minėtą "revoliucionierių") vaidina man nematytas, negirdėtas Andrew Dolha. Ir jo besama didelio talento aktorius. Nuostabus jo balsas, mostai, laikysena pantomimos momentais, degantis žvilgsnis.

Tiesa, šio spektaklio režisierė Vivian Matalon jį kiek suluošino, pertempė, padarė bauginančiai staigų, atmaingą. Bet tai niekis. Manding, Stratforde gimė nauja šviesi teatro žvaigždėlė. Be šių dviejų, ypač ryškūs Richardo tėvas Nat Miller (Roland Hewgill), slubuo-janti, su lazdele rankoje motina Essie Miller (Susan Wright), tėvo sesuo Lily Miller (Barbara Byrne), Murielės tėvas David McComber (trumpą vaidmenį nuostabiai atlikęs William Needles). Trumpai – pui-kus, darnus visas 15 aktorių kolektyvas. Ir vis dėlto, kad ir kitų neužgoždamas, publikos dėmesio centru tapo Esse Miller giminaičio Sid Davis vaidmenyje Douglas Rain. Vaizda-vio gerasirdį filosofuojantį alkoholišką, šventės proga ypač nusigėrusį, bet kalbą apie šeimos valgomus vėžius padaręs savos rūšies sedevru.

John Ferguson sukurto scenovaizdžio kambariai buvo

šviesūs, saulėti. Saldžiai sentimentalium laikytume paveikslą upės ar ežero pakrantėje, su aplūžusia valtimi, žaliuojančiais medžiais, žvaigždėmis nusagstytu dangaus lopu. Bet gi čia susitiko Richardas su Murielė "amžinos meilės" prisaikdinėti, tad ir dekoracijos buvo jų garbei...

Muzikinį foną ištisai teikė J. P. Sousa kūrinys, tapęs patriotiniu JAV maršu, "Stars and Stripes Forever". Jis buvo atliekamas orkestro arba pianino.

Iš visos širdies siūlau *Ah, Wilderness!* pamatyti visiems, jauniems ir seniems. Nebus nuvilnitas nė vienas. Spektakliai repertuare – iki lapkričio 10.

Dinamiškas "Guys & Dolls"

Tiksliai nė šio pavadinimo neišversčiau, bet tebūna *Vaikinai ir lėlės*. Tai Frank Loesser'io kūrinys, kurio fabula remiasi Damon Runyan pasako-

jimu. Libretas – Jo Swerling ir Abe Burrows. Iš linksmosios pusės vaizduojama Niujorko vagys, azartiniai lošėjai, gražios mergelės, nes operetė kurti Broadway publikai ir ten pasiekusi didelio garso.

Pagrindinio plano fabula maždaug tokia. Vyrukas į gerą kelią ryžtasi atvesti grupelę Išganymo armijos pasišventėlių, kurių tarpe aktyviausia Sarah Brown (Marie Baron). Didžiausi padugnį aktyvistai yra Skay Masterson (Scott Wentworth) ir Nathan Detroit (Alan Jordan). Tarp gražiųjų mergelių dar išskirtinai reikišmia Miss Adelaide (Karen K. Edissi). Iš viso programoje dalyvauja 35 šokėjai bei dainininkai.

Spektaklis – turtingas, gyvas, spalvingas. Nepaprastas gausumas aprangos (Susan Benson ir Andrea Grainger). Daug linksmos, trankios muzikos (Berthol Carriere). Puičiausias, čia visą scenos erdvę, čia kai kurias jos dalis ryškinantis apšvietimas (Michael J. Whitfield). Iki valiai komiškų situacijų teikia tiek šnekan-tys aktoriai, tiek šokantys ir dainuojantys. Visa tai trunka, nesikaitant pertraukos, apie pustrėčios valandos.

Šį gyvą muzikinį spektaklį režisavo ir jo choreografiją paruošė pasaulinio garso bale-tininkas Brian MacDonald. Tas pats, kuris prieš keletą metų Stratforde statė vieną po kitos Gilberto ir Sullivan'o operetes, vėliau nufilmuotas, vis dažnai, ypač *Mikado*, rodomas televizijoje.

Iš keturių pirmųjų šią vasarą mano matytų spektaklių, tik šiam pasibaigus, publika su-stojusi, iš pasitenkinimo šūkaudama, plojo, plojo, plojo. Repertuare lieka iki lapkričio 9-sios.

ANTANINA GARMUTĖ

Suvalkijos arai

Tu žinai, žalio šilo pušele,
Kokią žaidžą krūtinėj laikai...
Apsakyk, kaip už Laisvę
Į padangę, į skaisčią
Kilo mūsų broleliai arai!

Suvalkijos arai kyla skrydin,
Azulų lopšyje išsupti,
Paistrauk, devyngalvi, –
Veda žygin Trispalvė,
Rodo kelią vergijos naktį!

Išlydėjo motulės ir sesės
Ir žydėjimas sodų svaigus.
Aušo kruvinos žaros –
Krito sužeistas aras...
Aikščių dulkės užklojo arus!

Jų namai buvo lietūs ir vėjai.
Juos mylavo gimtinių šilai.
Ir ant Laisvės altoriaus
Degė aukso liktorius
Suvalkijos broleliai arai!

Ir šventi ažuolynai dejuoja,
Ir pasrūva krauju sietuva...
O prie didelio kelio
Rūpestingais smūkeliais
Apkabina arus Lietuva!

Taip prabilk, žalio šilo pušele,
Kaip prie kapo didvyrių verkei.
Kai už LIETUVĄ kilo
Laisvės paukščiai virš šilo –
Suvalkijos broleliai arai!

Priedainis:

O arai!

O arai!

Danguje Lietuvos –

Kur laukų vyturiai,

Kur žvaigždė virš galvos.

O arai!

O arai!

Amžiai mena arus:

Liko skrydis arų

Nemarus,

Nemarus!...

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Bostono ir apylinkių lietuvių birželio 23-24 d.d. susipažino su filmuotoju Antanu Kulbiu, Bostono universitete gavusiu magistro laipsnį už sukurtą filmą "Legenda apie Geležinį vilką". Lietuvių piliečių draugijos salėje buvo rodomas ne tik tas filmas, susietas su Gedimino sapnu, bet ir vaizdajuostė, supažindinusi su istorinio filmo kūriniu. Šeštadienį buvo susilaukta daug jaunesniosios kartos žiūrovų, kuriems po seanso buvo surengtas lietuviškas linksma vakaris.

Lietuvių rašytojų draugijos 1989 m. grožinės literatūros \$2.000 premiją paskirs Česlovo Grincevičiaus Čikagoje sudaryta vertintojų komisija, kurion, be paties Č. Grincevičiaus, išjūn-gės Kazys Bradūnas, Danutė Brazytė-Bindokienė, Nijolė Jankutė-Užubalienė ir "Drago" kultūrinio priedo red. Aušra Liulevičienė. Premijos mectenas – JAV lietuvių fondas. Vertintojų komisija prašo bent po tris 1989 m. išleistų knygų egzempliorius atsiųsti Aušrai Liulevičienei šiuo adresu: Draugas, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629, USA.

Ateitininkų federacijos Čikagoje leidžiamas katalikiškos lietuviškos orientacijos jaunimo žurnalas "Ateitis" vėl paskelbė tradicinį rašinių, aprašymų, korespondencijų, eilėraščių, prozių literatūros kūrinių ir nuotraukų konkursą. Dalyviai skirstomi į dvi grupes: jaunuolius ir jaunuoles iki aštuoniolikos metų ir nuo devyniolikos iki dvidešimt penkerių metų amžiaus. Visą šiemetinio konkurso medžiagą iki rugsėjo 30 d. prašoma siųsti žurnalo red. Danutei Bindokienei, 7155 S. Homan Ave., Chicago, IL 60629, USA. Tel. (312) 776-2036. Konkursan kviečiami įsijungti ir Lietuvos ateitininkai. Premijos laimėtojams bus įteiktos "Ateities" vakare spalio 13, šeštadienį, didžiojoje Jaunimo centro salėje.

Lietuvių istorijos draugijos narių susirinkimas įvyko Čikagos "Seklyčioje" gegužės 22 d. Valdys-bos pirm. Juozas Masilionis, pradedamas susirinkimą, paprašė jo dalyvius susikaupimo minute pagerbti pastarųjų metų laikotarpį mirusius tris draugijos narius – istoriką dr. Juozą Jakštą, žurnalistą Joną Vasaitį, pokario metais V. Vokietijoje leidusį ir redagavusį "Minties" laikraštį, ir istorinės medžiagos rinkėją bei jos skleidėją Vincentą Liulevičių. Paskaitininku buvo numatytas Apolinaras Petras Bagdonas, su-negalavęs ir atsidūręs ligoninėje. Jį pakeitė valdybos pirm. Juo-zas Masilionis įdomia paskaita "Lietuvių kalbos gramatikos ir gramatinių terminų vystymasis".

Vilniaus jaunimo teatras į II-jį tarptautinį teatrų festivalį Čikagoje 1989 m. gegužės 24-31 d.d. išjūn-gė dviem rež. Eimunto Nekrošiaus pastatytais veikalais – A. Čechovo "Dėde Vania" ir V. Korostylio "Pirosmeni, Pirosmeni...". Po sėkmingo debiuto Vilniaus jaunimo teatras buvo pakviestas ir į III-jį tarptautinį teatrų festivalį Čikagoje š. m. gegužės 23 – liepos 1 d. d. Talentingam rež. E. Nekrošiui buvo pasiūlyta atsivežti jo pastatytą V. Šekspyro "Karalių Lyrą". Dėl įvykių Lietuvoje rež. E. Nekrošius šio pasiūlymo negalėjo įgyvendinti. Vilniaus jaunimo teatras, laiku negavęs vizų, Čikagos festivalin atvyko tik paskutinę jo savaitę su dviem rež. E. Nekrošiaus pastatytom inscenizacijom – "Kvadratu" ir "Ilga kaip šimtmečiai diena". Pirmąją inscenizacijai buvo panaudota V. Jelise-javos dokumentinė kalinių gyvenimo apysaka "O buvo taip", antrą-jai – Č. Aitmatovo romanas "Ilga kaip šimtmečiai diena". Šiltai su-tiktos abiejų veikalų insceniza-cijos festivalyje buvo suvaidintos birželio 28 – liepos 1 d.d., pakeitus iš anksto numatytas kai kurių spektaklių datas. Amerikiečiai kritikai vėl džiaugėsi rež. E. Nekrošiumi, ypač "Kvadratu", kur jo paruoštas kalinio nusilei-dimas nuo metalinio gulto priminė Kristaus nuėmimą nuo kryžiaus. Čikagos ir Niujorko lietuviams penki Vilniaus jaunimo teatro aktoriai žemaičių tarpe suvaidino Žemaitės dviejų dalių komediją "Trys mylimos". 1991 m. pavasarį Vilniaus teatras su šia komedija ir humoristinio žodžio bei dainos koncertu žada aplankyti visas di-desnes JAV ir Kanados lietuvių kolonijas. Koordinatoriumi yra pakviestas Kęstutis Miklas.

Rašytojo Juozo Paukštelio (1899-1981) memorialinis muziejus senesniai buvo atidarytas Kėdaičiuose, kur jam ilgus metus teko dirbti pedagoginį darbą gimnazijoje. Muziejus yra skyrus Kau-ne veikiančio Maironio lietuvių literatūros muziejaus. Dviejuose kambariuose sutelkti J. Paukštelio rankraščiai, nuotraukos, asmeniniai daiktai, pluoštelis atsiminimų. Muziejaus fonde jau yra beveik tūkstantis rodinų. Šiuo metu skubama rinkti J. Paukštelio gyvenimą ir kūrybą liečiančius atsiminimus. Skulptoriaus Vytauto Šerio sukurtas J. Paukštelio biustas šiemet bus pastatytas sode, kuriame velionis ieškodavo ne tik dvasinės, bet ir fizinės atgaivos. J. Paukštelis mirė Kėdaičiuose 1981 m. liepos 20 d.

Tradicinė liaudies teatrų šventė "Palanga-90" buvo surengta liepos 30 – rugpjūčio 5 d.d. Parodų paviljono kieme šventės dalyvių laukė trylikla spektaklių. Šiaulių kultūros rūmų teatro studija "Helijus" šventę pradėjo A. Gričiaus komedija "Palanga" ir "Koncerto" spektakliu, paruoštu pagal J. Erlicko pjesę "Kolumbo gimtadienis". Klaipėdos jūrų prekybos uosto aktoriai šventės įsijungė E. Liobio "Mizantropu", Kretin-gos atstovai – vienaveiksmeis. Vaidžanto pjesėmis "Namai – pragariai", "Nepadėjus – nēr ko kasti" ir O. Pleirytės-Puidienės "Skirmundu". Tauragės liaudies teatras buvo paruošęs spektaklį "Ponai ir muzikai", sukurta Žemaitės, A. Fromo-Gužučio ir G. Petkevičaitės-Bitės kūrinių motyvais. Klaipėdos teatrinė studija atvežė S. Pop "Tu mylėjai – jis tave mylėjo", Rokiškio liaudies teatras – B. Dauguviečio "Žaldokynė". Kretin-gos žiūrų lagaminu teatras mažuosius lietu-vius džiugino nuotaikingu D. Bise-to pasakų vaidinimu.

Vilniaus universiteto mokslinės bibliotekos knygos meno skyrius rengia įvairių laikotarpių Lietuvos ir užsienio dailininkų darbų parodas. Daugeli lankytojų nustebino paskutinioji tokia paroda, skirta žurnalistui, poetui ir rašytojui Petriui Babickui, senatvės dienas leidžiančiam Brazilijoje. Parodai buvo sutelkta šešiolika P. Babicko kūrinių, vaizduojančių egzotišką Brazilijos gamtą, keletas nuotraukų, pieštuku atlikta žmogaus figūra. Šia proga išsamesnių duomenų apie P. Babicką "Literatūroje ir mene" pateikia Vytautas Bogušis, primindamas, kad tikruosius P. Babicko kūrinius kompartijos cenzoriai saugojo už specfondų geležinių durų. Mat jis buvo laikomas Brazilijoje antisovietine veikla pasizymėjusiu lietuviu. Savitraščio skaitytojas V. Bogušis supažindina su dabar tas geležines duris pralaužusiu kūrybiniu P. Babicko palikimu: vaikams skirtomis knygelėmis "Nuostabi Jonuko ke-lionė", "Murziukas", "Vilniaus vaikai", "As karys", "Tra ta ta", eilėraščių rinkiniais "Geltona ir juoda" (1930), "Žmogaus remon-tas" (1934), "Toli nuo tėvynės" (1945), "Eilėraščiai" (1946), "Sve-timaj padangė" (1947), "Dram-blio kojos" (1957), novelių rinkiniu "Vakar" (1931), kelionių išpu-džiais "Elada" (1939), "Brazilija" (1951). Belieka pridurti, kad P. Babickas, gimęs 1903 m. gegužės 12 d., jau yra sulaukęs aštuonias-dešimt septynerių metų amžiaus.

Kompozitorius Juozas Karosas (1890-1981) šimtojo gimtadienio proga buvo prisimintas gimtajame Spraguityje ir Šiaulių aukštesniojoje muzikos mokykloje. Buvusiam Spragučių vienkiemyje Anykščių rajone atidengtas paminklinis akmuo jo atminimui, surengta atsiminimų popietė. Jubiliejinis vakaras įvyko Anykščiuose, Vysk. A. Baranauskio ir A. Vienulio-Zūkausko memoria-linio muziejaus salėje. Čia buvo apžvelgtas kūrybinis J. Karoso palikimas, jo pedagoginė veikla. Velionis yra laikomas Šiaulių aukštesniosios muzikos mokyklos iškėgėju. 1937-39 m. J. Karosas vadovavo Klaipėdos muzikos mokyklai. Kai vokiečiai 1939 m. pradžioje vėl užėmė Klaipėdos kraštą, su visu šios mokyklos turto ir personalu jis atvyko į Šiaulius. 1939-45 m. J. Karosui teko būti Šiaulių muzikos mokyklos direktoriumi, o 1945-46 m. vėl vadovauti atsikuriančiai Klaipėdos muzikos mokyklai. Prie Šiaulių aukštesniosios muzikos mokyklos dabar atidengta memorialinė plokštė su J. Karoso bareljefu, sukurta skulptorės B. Kasperavičienės.

V. Kst.

Scena iš "Guys & Dolls". Aktoriai – KAREN K. EDISSI (Miss Adelaide) ir ALAN JORDAN (Nathan Detroit)

Nuotr. David Cooper

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.p.p.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 10 %	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 10 1/4 %	nuo 13 3/4 %
1 metų term. indėlius 10 1/2 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 10 1/4 %	nuo 13 3/4 %
3 metų term. indėlius 10 1/4 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 12 1/4 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 11 3/4 %	1 metų 14 %
3 metų GIC-met. palūk. 11 3/4 %	2 metų 14 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 11 1/4 %	3 metų 14 %
RRSP, RRIF ir OHOSP 9 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 12 1/4 %	1, 2 ir 3 metų 13 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 11 3/4 %	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 11 3/4 %	
Taupomajai sąskaita 8 1/2 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 10 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 5 1/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimeame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8 **232-9000**
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
Allstate® 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasamamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės!

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

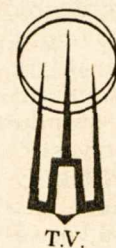
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus geresnei savo atečiai!

PLSŽ konferencijos dalyviai. Iš kairės: R. Ozolas – Lietuvos respublikos ministerės pirmininkės pavaduotojas, organizacinio PLS žaidynių komiteto pirmininkas, A. Poviliūnas – Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas, PLS žaidynių komiteto pirmininko pavaduotojas, A. Rastanas – Kūno kultūros ir sporto departamento gen. direktorius, PLS žaidynių organizacinio komiteto pirmininko pavaduotojas, kalba J. Grinbergas – LTKO generalinis sekretorius, PLS žaidynių štabo vadovas, V. Augustinavičius – „Mūsų pastogės“ redaktorius iš Australijos ir A. Kusta – „Tėviškės draugijos“ pirmininko pavaduotojas. Nuotr. Raimundo Kojros

SPORTAS

–Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

„Taurui“ nebuvo lygių...

Suruoštamie G.O.A. (Goan Overseas Association) „Aukšines taurės“ tarptautiniame žolės riedulio (Field Hockey) turnyre 1990 m. rugpjūčio 18-19 d.d. Torontose dalyvavo JAV, Kanados ir Šiaulių „Tauru“ moterų komandos. Turnyro rengėjai buvo numatę dalyvių iš Azijos ir Europos kraštų. Deja, jos neatvyko, todėl ir pačio turnyro lygis nukentėjo. Jame truko klasiško, aukšto klasės žaidimo. „Tauras“, jau turintis tarptautinį pripažinimą, šiame turnyre savęs negalėjo pilnai atskleisti. Be vargo priešininkų komandas, vieną po kitos, sodino į pralaimėtojų suolą. Ateityje „Taurui“, prieš priimant kvietimą, reikėtų pasvarstyti apie organizuojamo turnyro lygį ir nuspręsti, dalyvauti jame ar ne? Laimėjimas, kad ir šiame „Aukšines taurės“ turnyre yra nesvarus.

Šeštadienį, rugpjūčio 18, pirmose rungtynėse prieš Ann Arbor (JAV) komandą laimėta 4:0. Antrose rungtynėse prieš G.O.A. laimėta 10:0 ir trečiose prieš „Ookpiks“ – 3:0. Sekmadienį, rugpjūčio 19, laimėjus 9:0 prieš Toronto rinktinę, „Tauras“ jau pusfinaliuose susitikus su Ann Arbor, kur pakartojto laimėjimą 5:0 (1:0) ir galutinai finaliniame susitikime laimėjus prieš „Ookpiks“ 4:0 (2:0) ir tapo turnyro laimėtoju. Turnyro organizatoriai įteikė čempionams trofėjų ir replikas pereinamosios taurės kiekvienai.

Dviejų dienų varžybos vyko gražiame Sunnybrook parko aikštynė. Oras nebuvo palankus ir žaista kartais stipriai lynojant. Į turnyrą tautiečių atsilankė tik saule, gal, kad ši sporto šaka jiems mažai pažįstama, o vėlytė su ja susipažinti, nes tai viena iš senųjų sporto šakų ir pasaulyje gana populiari.

Rugpjūčio 22 d. buvo sužaistos draugiškos rungtynės su Toronto miesto rinktinė, kurios sudėtyje matėsi 4 Kanados rinktinės dalyvės. Taurietės ir jas laimėjo 8:1. Gal tas vienintelis įvykis per 7 rungtynes „Tauru“ vartus kritė iš 7 metrų baudinio.

Šiaulių „Taurui“ įvarčius pelnė (iš viso): Onutė Kanaporienė 17, Angelė Būčienė 14, Kristina Šemaitė 4, Danguolė Kasputytė 4, Reda Zubavičienė 2 ir Virginija Povilionytė 2. Dar komandoje žaidė Irina Dildienė, Stasė Mankevičiūtė, Violeta Smirnova, Rasa Kriščiūnaitė, Rasa Baniulytė – kapitone (vartininkė), Audronė Bernotaitė ir Renata Bagdonaitė. Reikia pastebėti – 9 „Tauru“ žaidėjos įvairiose amžiaus klasėse yra atstovavusios Sov. Sąjungos rinktinėi ir įgijusios sporto meistrų vardus.

Dalis „Tauru“ komandos žaidėjų po turnyro. Kapitone RASA BANIULYTĖ su laimėta taurė. Nuotr. Sig. Krašausko

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
 - AC langai ir sienų sekcijos
 - Vėsintuvai
 - Garažo durų atidarytojai
- Tel. 762-9190

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?
Skambinkite tel. 244-1822.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

kas Sigitas Sniras ir techninis redaktorius Stasys Bagvilas. Išleista 30.000 egz. tiražu. Lietuvoje kainą – 2 rb. Tikimasi, kad „Vytis“ prenumeratos keliu pasieks ir mus, sporto spaudos mylėtojus Kanadoje. Vyriausiąją redaktore ir jos bendradarbius sveikiname, linkėdami sėkmės.

Sporto konferencija

Sporto žiniose anksčiau buvo rašyta apie Lietuvoje šaukiamą Pasaulio lietuvių sporto darbuotojų konferenciją – pasitarimus, liečiančius IV-jų PLS žaidynių, kurios įvyks 1991 m. liepos 27 – rugpjūčio 4 d.d. Lietuvoje, reikalus. Ši konferencija jau įvyko Vilniuje 1990 m. liepos 11-13 d.d., jos darbų eiga buvo įdomi ir plačiai apimanti. Greta Lietuvos sporto darbuotojų joje dalyvavo iš Gervėčių, Gudijos – A. Augulis, Igaros – A. Daugnora, Latvijos – J. Bakanas, Punsko – V. Budzeika, Maskvos – A. Černiauskas, Leningrado – J. Laučiūtė. Vakarietiams atstovavo V. Augustinavičius iš Australijos. Važiuoti ar nevažiuoti į PLS žaidynes Lietuvoje šiaurės Amerikos sportininkai spės SALFASS metiniame suvažiavime lapkričio mėnesį. Gal ir tada dar nebus aišku, ar išseivijos sportininkai bus įstieisti į kraštą.

Pagal paskutinę informaciją, IV-jų PLS žaidynių organizavimo darbai Lietuvoje stipriai stumiami į priekį ir, atrodo, vakariečiai dalyvauja ar ne, jos tikrai įvyks.

Lengvosios atletikos pirmenybės

Pirmenaine, kad 1990 m. Š. A. baltiečių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks š.m. rugsėjo 15-16 d.d. Kanados latvių stadione „Sidrabene“, Miltone, Ont. (pusiaukelėje tarp Hamiltono ir Toronto). Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš baltiečių. Registracija iki rugsėjo 10 d. Skambinti SALFASS ir PSF-jų lengvosios atletikos vadovui Algijui Malinauskui tel. 1-(416)-844-7694.

SALFASS metinis suvažiavimas

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (SALFASS) metinis klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimas numatomas suaukkti 1990 m. lapkričio 17 d. Klivlande. Šiame suvažiavime bus renkama nauja SALFASS vadovybė trijų metų kadencijai.

Skautų veikla

• LSS brolijos ir seserijos vadovų-vių ir skautininkų-kių suvažiavimas šaukiamas rugsėjo 15-16 d.d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Salia organizacinių reikalų atskiriems pašnekesiams yra pakviesti v.s. Č. Kiliulis, adv. P. Žumbakis, s. Z. Čarnekaitė-Rohbar. Registracija – šeštadienį, rugsėjo 15, 8 v.r. Suvažiavimo pabaiga skirta pagarbai išėjusioms Broliui a.a. v.s.fil. Broniui Kvikiui.

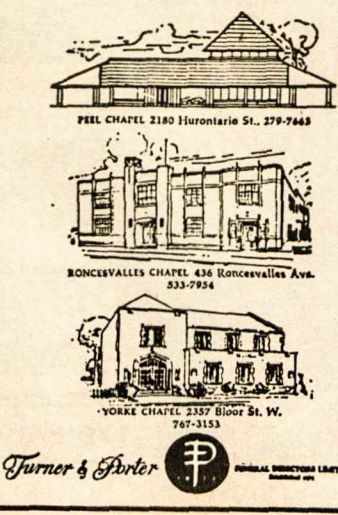
Tikimasi, kad suvažiavime dalyvauja jau visas gavę Lietuvos skautų s-gos tarybos pirm. v.s. F. Šakalys ir seserijos VS s. A. Dvorenkienė.

Nakvynėi kambarius galima užsisakyti D-Lux Budget Inn, 12240 So. Archer Ave., Lemont, IL, tel. (708)257-6688. Broliųs nariai registruojasi iš anksto pas v.s. fil. A. Paužuolį, tel. 1-(708)-584-5714. S.inf.

• A.a. s. Adolfas Šetikas rugpjūčio 30 d. palaidotas šv. Jono kapinėse, Anapilyje. Velionis buvo labai veiklus, pareigas ir darbštus vadovas. Jo netekimas ne tik skautams, bet ir visai St. Catharines apylinkėi yra didelis nuostolis. M.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius
10 1/4 % už 6 mėnesių term. indėlius
10 1/2 % už 1 m. term. indėlius
10 3/4 % už 2 m. term. indėlius
10 1/4 % už 3 m. term. indėlius
11 1/4 % už 1 m. GIC mėn. palūk.
12 1/4 % už 1 m. GIC invest. pažym.
11 3/4 % už 2 m. GIC invest. pažym.
11 3/4 % už 3 m. GIC invest. pažym.
9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
12 1/4 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
11 3/4 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
11 3/4 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
9 1/2 % už namų planą - OHOSP (variable rate)
8 1/2 % už taupymo sąskaitą
10 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 13 3/4 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 14 %
2 metų 14 %
3 metų 14 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 13 %
(variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

AKTYVAI virš 77 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonai (Toronto linijos):

416-773-6480, 416-773-3779

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897 **232-2322**

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

SHERLOCK HOMES
REAL ESTATE LTD.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Nugriovė indėnų barikadas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jos indėnams. Kanados ministras pirm. B. Mulroney, ši kivi-
virė laikęs Kvebeko provin-
cijos vidaus reikalų, pavėlavo
su savo pasiūlymu nupirkti
įtampą atnešusi mišką ir pa-
dovanoti indėnams. Jie nesu-
tikio dovana priimti miško, pri-
klausiūsiu jų protėviams.

Paskutinė korta

Prieš porą savaitių pagaliau
buvo padarytas paskutinė kor-
ta tapęs sprendimas pasiūti
Kanados kariuomenės dali-
nius indėnų barikadoms nu-
griauti. Kanados ministras
pirm. B. Mulroney gyveno vil-
timi, kad karių atsivertimas
gincą leis išspręsti sustiprin-
tomis derybomis. Viltis nepa-
sitvirtino. Tada paaiškėjo, kad
šiuo atveju teisė įsakymus
duoti kariuomenei turi ne tik
ministras pirm. B. Mulroney,
bet ir Kvebeko premjeras R.
Bourassa. Tad nenustatė,
kad pastarasis, deryboms nu-
trūkus, pareikalavo karių pa-
siuntimo į rezervatus.

Kanados ministras pirm. B.
Mulroney spaudos konferen-
cijoje pabrėžė, kad kariai ne-
šaudys į indėnus, kol ir į juos
nebus šaudoma. Jų uždavinys
tėra nugriauti barikadas. Kah-
nawako rezervate prie Mer-
cier tilto kariams barikadas
nugriauti padėjo patys indė-
nai.

Ginkluoto pasipriešinimo
nebuvo susilaukta net ir Kana-

satako rezervate prie pagrin-
dinės barikados Okeje, kur jos
neįstengė užimti liepos 11 d.
pasiūta Kvebeko saugumo
provincinė policija. Kariai
spygliuota viela apsupo apie
20 miškan pasitraukusių gink-
luotų indėnų ir jiems atidavė
nuleistą barikados vėliavą.
Didelė dalis šios barikados
gynėjų jau buvo pasitraukusi
dar prieš apsupimą. Apsuptie-
ji, atidavę ginklus, bus paleis-
ti, bet juos gali suimti dėl žu-
vusio savo nario Marcelio Le-
may kerštingai nusiteikę Kve-
beko saugumo provinciniai
policininkai.

Keršto akmenys

Nemaloniai nuskambėjo
keršto akmenys prie Mercier
tilto, nukreipti į automobili-
ais iš Kahnawako rezervato
išvežamus moteris, vaikus ir
senelius. Šios indėnų grupės
išvežimą pasiūlė Kanados mi-
nistras pirm. B. Mulroney ir
Kvebeko premjeras R. Bouras-
sa, kad moterys, vaikai ir senie-
liai nenukentėtų galinčiame
įvykti ginkluotame karių ir in-
dėnų susikirtime. Išvežimą su-
organizavo Kanadai olimpinį
aukso medalį 1984 m. vasaros
žaidynėse laimėjęs indėnas
irkluotojas Alwynas Morris.
Apsauga išvežamiesiems pa-
žadėjo Kvebeko saugumo pro-
vincinės policijos kpt. J. Bour-
donas.

Prie tilto policininkai pra-
dėjo kratyti indėnų automobi-

lius, tikrinti visus jų ryšulius,
kai buvo tik apie 30 ant indė-
nų įtūžusių demonstrantų.
Krata automobilių vilkstinę
sustabdė porai valandų. Per
tą laiką susirinko 500 demon-
strantų, pradėjusių mėti ty-
kmenis į indėnų automobilius,
išvežančius moteris, vaikus ir
senelius. Pažadėta apsauga
nebuvo suteikta. Policininkai
tik liepė indėnams užsidaryti
automobilių langus, užsirakin-
ti duris ir didžiausiu greičiu
be jokio sustojimo tęsti ke-
lionę.

Keršto akmenimis į moteris,
vaikus, bejęčius senelius pa-
sipiktino ir Kanados ministe-
ris pirm. B. Mulroney, įsakęs
iširti, kodėl Kvebeko saugu-
mo provinciniai policininkai
nebandė ginti indėnų ir nesu-
ėmė nė vieno demonstranto.
V. Kst.

Šv. Tėvas sveikina Lietuvos choristus

Rugpjūčio 28 d. Romoje lan-
kėsi 43 asmenų "Cantemus"
choras iš Lietuvos. Dvi paras
praleido Villa Lituania svetai-
nėje. Chorisai, lydimi Šv. Ka-
zimiero kolegijos rektorius
prel. Algimanto Bartkaus, da-
lyvavo bendroje audiencijoje,
kurios metu Šventasis Tėvas
šitaip į juos prabilo lietuviš-
kai:

"Mieli broliai ir seserys.
Garbė Jėzui Kristui,
nuoširdžiai sveikinu iš Lie-
tuvos sostinės atvykusį poli-
foninį "Cantemus" chorą. Jūs
apsilankymas Amžinajame
mieste tepagilina jūsų tikėjimą
ir tepaskatina jus savo ga-
bumus skirti didesnei Dievo
garbei ir jūsų brangios dainų
šalies – tėvynės Lietuvos dva-
siniam pakilimui.

Laiminu jus, jūsų artimuo-
sius, šaunų Lietuvos jaunimą
ir visą mano širdžiai labai
brangią lietuvių tautą". K.A.B.

"The Catholic Register", ka-
talikų savaitraštis, 1990. IX.
1 laidoje pranešė, kad Kana-
dos imigracijos ministerė Bar-
bara McDougall išleido naują
potvarkį, kurio š. m. rugpjū-
čio 31 d. baigiama politinių
pabėgėlių iš R. Europos pro-
grama. Iki šiol toje srityje
daug padėjo Katalikų imigra-
cijos biuras, turįs savo įstai-
gas Toronte, Scarborough ir
Peel regijone. Jo dėka minėta
valdžios programa galėjo pasi-
naudoti beveik šimtinė lietu-
vių. Vieni jų jau yra gavę imi-
grantų korteles, kiti tebelau-
kia įvairuose kraštuose. Pa-
sak minėto savaitraščio, imi-
gracijos ministerė įvedė nau-
jas taisykles būsimiems R. Eu-
ropos ateiviams, norintiems
gauti imigranto statusą, atsi-
žvelgiant į pasikeitusias poli-
tines sąlygas tuose kraštuose.
Kokios tos naujos taisyklės,
dar nėra paskelbta.

ŠYPSENOS

Gyviųjų globos draugijoje pasi-
girsta skambutis.
— Atvažiuokite nedelsiant. Mūsų
sode, obelyje, sėdi laiškinin-
kas ir nervina mūsų šunį.

Nelaimingos vedybos

Jis du kartus vedė ir abu kar-
tus nelaimingai. Pirmą kartą jo
žmona pabėgo...
— O antrą kartą?
— Antrą kartą nepabėgo.

Mississaugoje Šv. Jono lietuvių kapinėse 1990.VII.13 po laidotuvių vilnietės mokytojos ir veikėjos a.a. Paulės Tamulevičiūtės-Ancevičienės priešpiečiuose dalyvavo žymi Lietuvos veikėja LKB Kronikos bendradarbis NIJOLĖ SADŪNAITE ir buvęs vėlionės mokinys "TŽ" bendradarbis JONAS BUDRYS Nuotr. Stp. Varankos

Krokialaukio mokykla

(Atkelta iš 6-to psl.)

ir Kazys mokėsi šioje mokyklo-
je, davė mums bilietus. Labai
buvo įdomu pamatyti pirmą
kartą gyvenime vaidinimą. Ar-
tistai buvo — pats vargonininkas
L. Bujanauskas, zakristi-
jonas Venteris, Monika Kun-
caitė, vėliau ištejęs už mūsų
mokytojo Abramavičiaus.
Pasižiūrėti vaidinimo buvo
atėję ir keliolika vokiečių ka-
reivių, gyvenusių tuo metu
Krokialaukio dvare.

Kai 1919 m. Lietuva suorga-
nizavo savo administraciją,
buvo įsteigta Liuklingėnų kaim-
e pas ūkininką Stanevičių
pradžios mokykla. Į šią moky-
klą ir aš tuojau perėjau. Moky-
toju buvo Leonas Misevičius
iš Navininkų kaimo. Šioje mo-
kykloje tvarka buvo visai kito-
kia. Mokytojas nevertė fizinę
bausmių. Tik retais atve-
jais pastatydavė į kampan ar
palikdavė po pamokų. Kai bai-
gęs gimnaziją įstojau į Vytau-
to Didžiojo universitetą Kau-
ne, radau savo mokytoją Mise-
vičių, pražilusį ir nuplikusį...
bestudijuojantį mediciną.

Nori susirašinėti

Rolandas Beleckis, 17 metų am-
žiaus, norėtų su tokio pat amžiaus
lietuvaite susirašinėti iš Šiaurės
Amerikos. Adresas: Kuršėnai Komu-
naryų 21, Šiaulių rajonas, Li-
thuania.

Sandra Atkočiūnaitė, 15 metų,
nori lietuvių ar anglų kalba susi-

**Canadian European
Export Import Co.**
**Siunčiame siuntinius
į Lietuvą, Estiją, Latviją, Gudiją, Ukrainą**

Siuntiniai siunčiami supakuoti pačių siuntėjų ne mažesni
kaip 5 kg.
Taip pat turime mūsų bendrovės paruoštų siuntinių.
Parduodame automobilius visoje Rusijoje.
Persiunčiame pinigų tiesiogiai jūsų norimam asmeniui.
Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50
trims mėnesiams).
Parūpiname iškvietytus norintiems aplankyti Kanadą.
Parūpiname vaizduojamas iš jūsų tėvynės (kraštų pažymėtu
aukščiau).

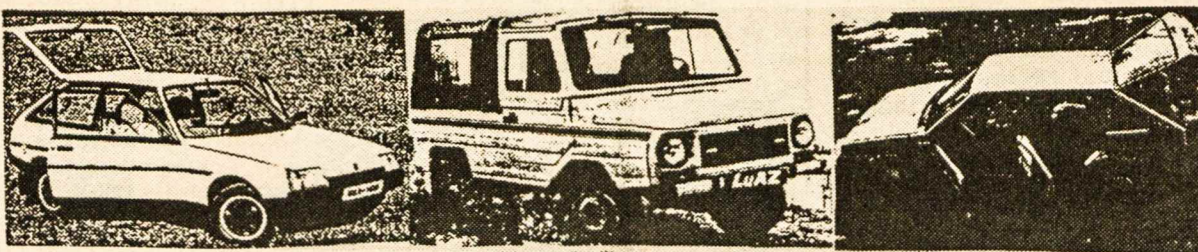
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860 Fax (416) 533-4910
Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 10 v.r. - 7 v.p.,
šeštadienį 10 v.r. - 5.30 v.p.p.

Mūsų patvirtinti prekybininkai
Kazan Overseas Parcels Big Win Center
83 Shanley St., Kitchener, Ont. 760 Brant St., Burlington, Ont.
Tel. (519) 743-7653 Tel. (416) 639-7547
Silesia Co., 37 Helles Ave., Welland, Ontario
Tel. (416) 734-4487

JŪS GALITE PAGELBĖTI!

Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite
automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:
Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA - 5 greičių
\$5,944 kanadiškais

LUAZ JEEP 4x4
\$6,996 kanadiškais

SAMARA 1.5-5 greičių
\$9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADA CANADA INC

1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8
Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

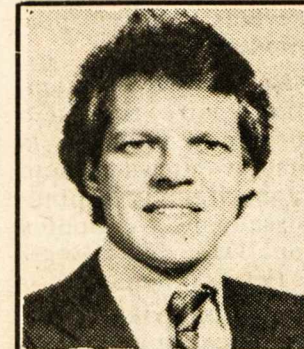
15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai - (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Toronte ir Wasagoje
Tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

RE/MAX
west realty inc., realtor
an Independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

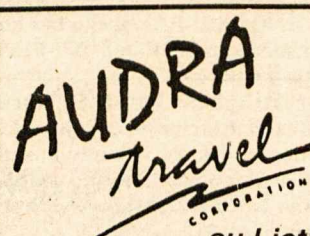
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISSO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

**SAVAITĖ EGZOTIŠKOJE
MEKSIKOJE**
(Club Maeva - Manzanillo)
1991 m. vasario 18-25 d.d.

su Lietuvos gražuolėmis:

Miss LIETUVA ir Miss GRACIJA - Greta Bardavelyte,
Miss PUBLIKA ir Miss ELEGANCIJA - Jūratė Kunevičiūtė,
Miss FOTO - Jūratė Gužytė

Kaina - \$1139 kan. asmeniui (po du viename kambaryje).
Valstybiniai mokesčiai ir patarnavimai ekstra \$180 kan. asmeniui.
(kelionės kainą įskaityta: skridimai lėktuvu iš Toronto į Manzanillo
ir atgal. Pervežimai tarp orausočio ir viešbučio. Maistas 3 kartus
per dieną, pasirenkant restoranus. Visi gėrimai - vynas, alus bei
kokteiliai. Įvairūs vandens sportai ir jų pamokos (įskaitant vandens
sildinimą, buiravimą, keliones valtėmis). Teniso klubas, teniso kli-
nikos, jodinėjimas arkliais, tinklinis, krepšinis, aerobikos pratimai
sausumoje ir vandenyje, šokių pamokos, ispanų kalbos pamokos,
kiekvienos dienos bei vakaro pamokų programos, pastovios
paslaugos.

Lietuvos garbei bus rengiamas

LIETUVIŠKAS PRAMOGINIS VAKARAS,

kurio programą ruoš ir atliks visos trys Lietuvos gražuolės kartu
su lietuviais, kurie vyks į šią linksmą daug pramogų žadančią
kelionę. Tad kviečiame lietuvių ir Lietuvos vardą garsinti šiuo
gražiu poilsiu ir pramogų keliu.

Kadangi šis klubas labai populiarus ir vietų skaičius ribotas,
prašome šiai kelionei užsiregistruoti iki rugsėjo 24 d. Rankpinigiai
- \$250. Kelionei iš Toronto vadovaus Andrius

Smulkesnį žinių teiraukitės mūsų įstaigoje:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

TORONTONT

Anapilio žinios

— Kanados valdžia jau panai-
kino su lengvatomis veikusių po-
litinių pabėgėlių programą, pa-
gal kurią mūsų parapija per To-
ronto arkivyskupijos imigraci-
jos biurą galėjo padėti 96 lietu-
viams pasilikti Kanadoje. Daugiau
prašome šiuo reikalu į parapiją
nebesikreipti, nes padėti nebe-
galime.

— Rugpjūčio 28 d. palaidota a.a.
Antanina Hoziene, 89 m. amžiaus.
— Pakrikštytas Romualdo ir Pa-
tricia (Doyle) Kilių sūnus Alek-
sandr-Vilius-Linas.

— Parapijos choras savo veiklą
pradės rugsėjo 9, sekmadienį.
Choristai ir norintieji į chora
įstoti prašomi rinktis tą dieną
10 v.r. repeticiškai. Choras tą dieną
jau giedos per 11 v.r. Mišias.

— Besiruošiančių Sutvirtinimo
sakramentui pirmoji pamoka bus
rugsėjo 9, sekmadienį, po 11 v.r.
Mišių klebonijos patalpose. Pa-
mokas ves. ses. Loreta.

— Šiais metais Pirmąją Komun-
iją priėmusių vaikų pokal-
bis su ses. Loreta bus rugsėjo 9,
sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių.

— Dėl nenumatytų kliūčių, Lie-
tuvos kankinių šventės — mūsų
parapijos atleidų data yra pakei-
sta. Šventė bus ne rugsėjo 23, bet
rugsėjo 30, sekmadienį. Bus prisi-
menamas ir pagerbiamas Anapi-
lio įkūrėjas a.a. klebonas kun.
Petras Ažubalis jo mirties dešimt-
tųjų metinių proga. Lietuvos kan-
kinių šventovėje 3 v.p.p. bus re-
gulinis koncertas, o po koncerto
— iškilmingos Mišios. Po pamal-
dų 5 v.p.p. Anapilio salėje bus
vaisės, kurių metu bus parodytas
Algio Jagėlos paruoštas filmas iš
a.a. kun. P. Ažubalio laidotuvių.
Bilietai į vaises jau platinami
Anapilyje ir Wasagoje.

— Aukojų Šv. Kazimiero kolegij-
jai Romoje: \$400 — A. Aulinskas,
\$50 — O. Dementavičienė; "Cari-
tas": \$100 — M. Vaskevičienė; \$50
— O. Dementavičienė; Šv. Jono
liet. kapinėms: \$250 — iš a.a. Vin-
co Bačeno palikimo; \$100 — M.
Vaskevičienė; \$50 — A. B. Petry-
los; parapijai: \$500 — iš a.a. Vin-
co Bačeno palikimo; \$100 — M. Va-
skevičienė.

— Mišios rugsėjo 9, sekmadienį,
9.30 v.r. už a.a. Jurgį Bendoraitį
ir Mariją Kronienę, 11 v.r. už pa-
rapiją; 10 v.r. už a.a. Feliksą Norei-
ką, 11 v.r. už a.a. Antaną ir Anta-
niną Vaskevičius.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams au-
kojo: \$500 — Vytautas Gudaitis;
\$300 — Lois Dagienė a.a. dail. Jo-
kūbo Dagio atminimui; \$200 — L.
Strumylėnė a.a. Algirdo Strum-
ylos metinių proga; \$50 — Chris
Gandy. Iš viso statybos fonde yra
\$178.754. Aukos priimamos "Para-
moje" sgsk. nr. 8711. Priskikimo
parapijos kredito kooperatyve
sgsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje"
sgsk. nr. 4259. Aukos atleidžia-
mos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio po pietų daly-
vavo 190 asmenų. Svečių knygoje
pasirašė: D. Judickienė, R. Jan-
kutė, P. L. Judickis iš Vilniaus;
Antanas Kulnys, Regina Kulnytė-
Pranaitienė iš Šiaulių; G. Janku-
vienė iš Alytaus; Solvinija Tilvi-
kienė iš Klaipėdos; Juozas Petrai-
tis iš Melbourne, Australijos; A.
Pietrauskas iš Santa Monika, Ka-
lif., Pr. Grušys iš Wawos, Ont.

— LN valdybos posėdis — rugsė-
jo 6, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— LN kultūros komisija rengia
Lietuvių namuose dvi įdomias
paskaitas: rugsėjo 16, sekmadie-
nį, 2.30 v.p.p. dr. Turšėnienės
"Akupunktūros, mitybos ir auga-
linių preparatų privalumai ūki-
nių ir chroninių susirgimų gydi-
me"; rugsėjo 23, sekmadienį, 2.30
v.p.p. dr. Birutės Šlenytės iš Lie-
tuvos "Dantų gydymas Lietuvoje ir
galima išievoli pagalba".

— Nauja LN narė — Nina Pečiū-
lytė, sumokėjusi nario įnašą \$100.

Išganytojo parapijos žinios

— Rugsėjo 9 d., 9.30 v.r. pamal-
dos šventovėje.

— Rugsėjo 8, šeštadienį, nuo 9
v.r. — tradicinis parapijos "baza-
ras" (vartotų daiktų išpardavi-
mas) parapijos kieme. Aukotas
daiktus galima pristatyti šven-
tovės raštinei rugsėjo 7 d. nuo 5
v.p.p. iki 8 v.v. Dėkojame auko-
tojams. Moterų draugija ruošia py-
ragų išpardavimą. Prašome gau-
siai dalyvauti.

— Parapijos tarybos posėdis rug-
sėjo 12, trečiadienį, parapijos
salėje. Dėl susidariusios padėties
parapijos tarybos posėdis nega-
lėjo būti suauktas rugsėjo 5 d.,
kaip buvo pranešta "T2".

— Moterų draugijos posėdis —
rugsėjo 16 d., po pamaldų Irenos
Delkuvienės bute, 14 Shand Ave.,
Toronto, Ont. M8X 1T5. Tel. 233-
8510. Prašome moteris dalyvauti.

• Ar jau parėmė Kanados lie-
tuvų kultūros muziejų?

PARDUODAMI masažavimo kli-
nikos reikmenys. Skambinti tel.
533-8008.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis — mėnesio
pirmasis. Šventoji valanda prasi-
deda 7 v.v., Mišios — 7.30 v.v. Iš-
pažinčių klausoma prieš Mišias.
Seneliai ir ligoniniai lankomi li-
goninėse ir prieglaudose, iš anks-
to susitarus. Šį šeštadienį Gyvojo
rožinio draugija renkasi 10.30 v.r.
Rožinio kalbėti, o 11 v.r. — Mišios.

— Trečiojo ordino mūsų parapi-
jos kongregacijos Mišios ir susi-
rinkimas įvykis šį ketvirtadienį,
10 v.r. Visi norintieji kviečiami daly-
vauti. Kongregacijos pirmininkas
šiuo metu yra J. Zakas tel. 534-5654.

— Praėjusį sekmadienį per visas
Mišias pamokslus sakė kun. Sta-
nislovas Letukas, Vainuto klebo-
nas.

— Pakrikštyta Deidra-Leanne,
Danutės (Abramavičiūtės) ir Kęs-
tutis Urbonų dukrelė.

— Parapijos biblioteka ir pa-
rapijos kavinė su lietuviškais
valgiais pradės veikti rugsėjo 9 d.

— Parapijai aukoj: \$400 — a.a.
Feliksas Milyš testamentu; \$200
— J. O. Mickai; \$100 — J. H. Karl,
E. Dickson, K. D. Urbonai; \$50 —
J. B. Danaičiai, K. Lukošius, dr.
A. Lukienė, S. Z. Revai, D. V. Si-
monaičiai, P. Ūkelienė; Klierikų
fondui: \$100 — E. S. Kuzmickai a.a.
Uršulės Petkūnienės atminimui.

— Mišios rugsėjo 9, sekmadienį,
8.30 v.r. — už a.a. Antaną ir Oną
Kuzmickus, 9.20 v.r. — už a.a. Ma-
riją Kevežienę, 10.15 v.r. — už a.a.
Albiną Lukoševičienę, a.a. Mariją
ir Povilą Kevežius, 11.30 v.r. — pra-
šant Lietuvai laisvės.

A. a. Jonas Inčiūra, 77 m. am-
žiaus, staiga mirė rugpjūčio
31 d. Toronte. Palaidotas iš
Prisikėlimo šventovės rugsėjo
4 d. Šv. Jono lietuvių kapinė-
se. Mississaugoje. Velionies
liūdi žmona Ona, duktė Regi-
na, sūnūs Petras ir Jonas.

A. a. Bronius Kvilyks, žur-
nalistas, žinomas stambių vei-
kalų — keturių tomų "Mūsų
Lietuva" ir šešių tomų "Lie-
tuvos bažnyčios" — autorius,
mūsų raštiją praturtins dau-
giareikšmės vertės palikimu,
staiga mirė rugpjūčio 28 d.
Čikagoje. Velionis palaidotas
iš Brighton Park lietuvių šven-
tovės rugsėjo 1 d. Šv. Kazimie-
ro kapinėse. Visuomenės atsi-
sveikinimas buvo rugpjūčio
31 d. Artimiesiems užuojau-
tą atsiuntė Lietuvos Aukščiausios
tarybos pirmininkas V. Landsbergis.

Šaunios vestuvės. Rugsėjo
1 d. St. Wilfrid bažnytelėje,
mažame Quebeco Kingscroft
miestelyje susituko montre-
alietė Karla Gruodytė ir torontietis
Darius Čuplinskis. Jaunuosis
palaimino buvęs ilgametis Montrealio
Aušros Vartų parapijos klebonas kun.
dr. J. Kubilius, SJ. Trumpa-
me pamoksle kun. Kubilius da-
vė jauniesiems gerų patarimų
laimingam vedybiniam gyvenimui,
įpindamas ir truputį hu-
moro. Mišiose įspūdingai gro-
jo ir giedojo muzikai-daini-
ninkai iš Lietuvos, S. Liupke-
vičius su dukromis Audra ir
Ugne. Gausūs svečiai pripildė
bažnytelę, o vėliau vaisėms
vyko į netoliese esančią jau-
nosios tėvelių vasarvietę "Kal-
nėnūs". Visiems susirinkus
gražios gamtos aplinkoje, at-
vyko ir jaunieji. Juos sutiko
abiejų tėveliai su duona, drus-
ka ir vynu, perrišo juosta. Ant
žirgo atėjo kvieslys, jaunosios
brolis Vytautas Gruodis,
ir kvietė visus suėiti didelę
pievę, kur jaunoji su paly-
da pašoko "Sadutę" ir buvo ap-
dovanota laukų gėlių puokšte.
Abu jaunieji su draugais įsi-
jungė į vestuvinių šokių. Vaisės
vyko meniškai išpuoštoje di-
džiulėje palapinėje. Po skan-
ios vakarienės, jaunieji ir
svečiai išklausė daug sveiki-
nimų telegramomis ir žodžiu.
Vaizdajuostėje iš Lietuvos
dailininkams laimės linkėjo
Lietuvos Aukščiausios tary-
bos pirm. V. Landsbergis. Jau-
nųjų tėveliai Dalia ir Vytas
Gruodžiai bei dr. Judita
ir Eugenijus Čuplinskai džiau-
gėsi iš senų laikų draugavusių
šeimų nauju suartėjimu-
susigiminiavimu. Labai nuo-
širdžiai ir šąmojingai šventei
vadovavo jaunojo sesutė Indrė
bei jaunosios brolis Vytautas.
Grojant šokių muzikai, jauni-
mas ir jauni dvosioje linksmi-
nosios net iki ankstyvo ryto.

Jaunieji Čuplinskai, metus
praleidę Lietuvoje, atvyko
Kanadon tik trumpam laikui —
savo vestuvėms. Rudenį vėl
grįžta Lietuvon tęsti pradė-
tųjų studijų ir darbų politinė-
je srityje. Išk

R. Rusinienė ir V. Urbonas,
vykdydami velionies Vinco Ba-
čeno testamentą, "Tėviškės ži-
buriams" įteikė \$250 auką.

A. a. Teresės Balnienės at-
minimui su nuoširdžia užuo-
jauta šeimai Petras ir Janina
Malis "Tėviškės žiburiams"
aukojo \$50.

A. a. Brazilui mirus Lietuvoje,
užjaukdama jo sūnų Alfredą su
šeima, O. Juodikienė "Tėviš-
kės žiburiams" aukojė \$20.

A. a. Adolfo Šetiko atminimui
Pranas ir Jadvyga Gabrėnai iš
St. Catharines "Tėviškės ži-
buriams" aukojė \$25.

A. a. Adolfo Šetiko atminimui
Dabkai ir S. P. Morkūnai "Tė-
viškės žiburiams" aukojė \$25.

A. a. Anastazijai Jenkeviči-
nei mirus Baltimorėje, JAV,
U. Paliulytė, O. ir V. Senkai,
VI. Paliulis savo tetos atmini-
mui "Tėviškės žiburiams" au-
kojo \$45.

Kredito kooperatyvas "Para-
ma" praneša, kad prailgina-
mos darbo valandos. Nuo rug-
sėjo 4 d. raštine bus atidaryta
9 v.r. visomis darbo dienomis
(nuo pirmadienio iki šeštadie-
nio).
Vedėja

Lietuvos kankinių šventė ir klebono kun. Petro Ažubalio 10 metų mirties sukakties MINĖJIMAS

įvyks 1990 m. rugsėjo 30, sekmadienį, Anapilyje

Programoje: 3.00 v.p.p. — religinis koncertas ir velionies klebono prisiminimai
Mišios Lietuvos kankinių šventovėje.

5.00 v.p.p. — vaisės Anapilio salėje

Bilietai į vaisės platinami Anapilyje sekmadieniais arba kreiptis
į R. Celejewską tel. 231-8832.

Maloniai kviečia visus dalyvauti — Anapilio parapijos taryba

**LIETUVIŲ VAIKŲ
DARŽELIS,**

Nekaltai Pradėtosios Marijos
seserų vedamas, priima vai-
kučius nuo 2,5 iki 5 metų am-
žiaus, pusei ar visai dienai.
Skambinti telefonu 534-5773
Toronte.

**Gydytojos natūropatės
DANUTĖS TURČINSKIENĖS
paskaita**

įvyks š.m. rugsėjo 16, sekmadienį, 2.30 v.p.p.
Toronto Lietuvių namuose.

TEMA: "Akupunktūros, mitybos ir augalinių preparatų
privalumai ūminių ir chroninių susirgimų gydyme
(artritai, nervų sistemos susirgimai ir kt.)."

Galima bus susipažinti su įvairiomis augalinių preparatų
formomis ir gauti informacijos. Įėjimas laisva auka.

Kviečia visus gausiai dalyvauti — LN kultūros komisija

Prašo atsiliepti. "Tėviškės ži-
buriams" buvo atsiųsta \$26 pi-
niginė perlaida (money order)
iš Delhi Canada Trust banko be
parašo (neaišku, kas perlaida-
siuntė). Asmuo, kuris šią per-
laidą siuntė, yra prašomas skubiai
paskambinti "T2" adminis-
tracijai tel. 275-4672.

Skautų sveikinimas. LSS Eu-
ropos rajono tradicinis "Tė-
vynės atgimimas" stovyklos
dalyviai iš Anglijos atsiuntė
sveikinimą "Tėviškės žiburių"
darbuotojams ir visiems laik-
raščio skaitytojams. Sveikini-
mas pasirašė visi stovyklau-
tojai.

Kun. Edis Putrimas, Vasario
16 gimnazijos kapelionas, pra-
leidęs vasaros atostogas To-
ronte ir Wasagoje, rugsėjo 1 d.
išskrido Vokietijon pradėti
naujų mokslo metų. Išsita-
pęs mėnesį jis darbavosi dvie-
jose jaunimo stovyklose, ren-
gėse Prisikėlimo parapijos.
Lietuviškai kalbančiųjų sto-
vykloje buvo 93 mokiniai, an-
gliškai kalbančiųjų — 115. Vasa-
rio 16 gimnazijoje šiais moks-
lo metais mokosi 73 mokiniai.
Kalėdų atostogoms kun. E. Put-
rimas ketina vėl grįžti į Toron-
tą, kur gyvena jo tėvai.

**Kanados Lietuvių Bendruomenės
raštinei Toronte reikalinga
sekretorė-rius.**

Pareikšimą siųsti KLB raštinei: 1011 College Street,
Toronto, Ontario M6H 1A8 arba palikti KLB centre,
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 iki
rugsėjo 15 d.

**MILIJONAS DOLERIŲ
LIETUVAI**

1,000,000

jau suaukšta

ar
jau atidavei savo dalį?

MONTREALQUE

Kun. Edis Putrimas, Vasario 16
gimnazijos kapelionas, rugpjūčio
viduryje lankėsi Montrealyje ir
buvo apsisostęs AV parapijoje.

Kun. Algis Baniulis, Kauno ku-
nigų seminarijos profesorius, va-
sarą pagelbėjęs AV kunigams,
rugsėjo 26 d. atnašavo paskuti-
nes Mišias ir atsiveikino su pa-
rapijiečiais. Tą pačią dieną iš-
skrido į Lietuvą.

Dr. Milda Danytė netrukus iš-
skrenda dėstyti anglų kalbą Vy-
tauto Didžiojo universitete Kau-
ne. Tą progą peržiūri savo knygas
ir dalį jų, Lietuvoje išleistų, pa-
dovanojo "Rūtos" klubo bibliote-
kai. Klubas už tai yra labai dė-
kingas.

"The Gazette, Montreal" rugpjū-
čio 20 d. įsidėjo ilgesnį aprašymą,
kaip Montreal General ligoninės
chirurgas Jean-Louis Caron skri-
do į Šiaulius daryti nugarkaulio
operacijos 22 metų amžiaus H.
Čiapui, kuris susižeidė liepos mė-
nesį benardydams. Ligonio mo-
tina nuvyko į Maskvą ieškoti pa-
galbos. Ten ji kreipėsi į pažista-
mą gydytoją, kuris tuoj pasigavo
tuo metu vizituojančių kanadie-
čių grupę. Vienas tos grupės na-
rų susisieko su Montreal General

ligonine, ir dr. Caron sutiko leis-
tis į didelę kelionę. Caron stebisi,
kad Sovietų konsulas Montrea-
lyje per tris valandas išdavė vizą
ir sutvarkė pačią kelionę. Chirur-
gas pamatė, koks didelis medicini-
škų priemonių trūkumas Lietu-
voje — net ir jo naudotos chirurgi-
nės pirštines buvo skirtingų dy-
džių. Džiaugiasi, kad kai ką iš
instrumentų buvo pasiėmęs su sa-
vimi, kitaip nebūtų galėjęs ope-
racijos atlikti. Caron sako, kad
ligonis be operacijos nebūtų ilgai
gyvenęs. Dabar, jai pasisekus, pa-
laiko ryšius su savo tolimu pa-
cientu.

Rugpjūčio 29 d. Pasikeitimų
programos vadovų buvo sureng-
tas dr. Caron pagerbimas. Tarp
poros tuzinų kviestų svečių daly-
vavo ir du lietuviai: B. Nagienė
ir A. Staskevičius.

Rasos ir Jono Žukauskų dukrelė
pakrikštija Emelie-Diana vardais.

A. a. Ronaldas Baršauskas, 41 me-
tų amžiaus, žuvo eismo nelaimėje
rugsėjo 19 d. Po pamaldų šv.
Kazimiero šventovėje rugpjūčio
23 d. palaidotas Notre Dame des
Neiges kapinėse. Liūdi tėvai, se-
suo su šeima ir daugelis giminių
bei artimųjų. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C.I.B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Montrealio lietuvių
kredito kooperatyvas **"LITAS"**
valdyba praneša,
kad nuo 1990 metų rugsėjo 4 dienos,
BRONIUI NIEDVARUI išėjus į pensiją, "Lito" vedėjo
pareigas perims **BRUNO BULOTA.**

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	12 1/4%	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2%
1 metų	11 1/4%	Taupymo — kasdienines	6 1/4%
180 d. - 364 d.	11 %	Einamos sgsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	11 %	RRIF — RRSP — term.	12 1/2%
60 d. - 119 d.	10 1/2%	RRIF — RRSP — taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 1/2%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 13 1/4%, asmenines — nuo 13 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

PARDUODAMIS grynas bičių
medus. Kreiptis pas bitininką J.
Norkų (diesnūs kiekis pristat-
yti namus) tel. 389-8179. Taip pat
galima gauti Anapilio knygne

IŠNUOMOJU Windermere ir Bloor
rajone vienam vyru kambarį su
baltais, privačia prausykla, atskiru
įėjimu. Skambinti tel. 766-5857
Toronte.

R. PUKŠTYS, TRANSPAK savini-
kas praneša, kad vėl vyksta į Lietu-
vą ir sąžiningai tarpininkaus per-
vedant PINIGUS, tvarkant PALIKI-
MUS, perkant AUTOMOBILIUS.
Atsiskaitymas iki rugsėjo 15 dien-
os. TRANSPAK, 2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629, USA. Tel. 1-312-
436-7772.

"SAMOGITIA" Knygų rīskykla
"SAMOGITIA"
meniška! įriša
knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416) 625-2412

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos
kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai
(contact lenses).

DU VYRAI iš Lietuvos ieško bet ko-
kio darbo. Skambinti tel. 823-6395.

MEDICINOS SESELE ieško bet ko-
kio darbo. Skambinti tel. 277-5136.

PARDUODAMAS NAMAS North
Palm Beach, Floridoje. Dvieju aukš-
tų, 3 miegamųjų, 24 valandų apsauga,
vertas \$185,000. Kaina — \$155-
000, nes reikia greitai parduoti.
Skambinti tel. 313-478-9322.

NORĖDAMI ĮSIGYTI geriausių
Lietuvos dailininkų ir skulptorių
reprezentacinius, tik prieš blokadą
išvežtus darbus, prašome skambinti
Bickus Baltic Art tel. 232-2648
Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka
stalius, plytelių dėjimą, vonių,
tualetų ir prausyklų įrengimo dar-
bus už prieinamą kainą. Skambinti
tel. 769-5024 Toronte.

GĖLĖS VESTUVĖMS
Meniška paruošiamos gėlių puokš-
tės visam vestuvių pulkui. Kreiptis
į Vale Siminkevičienę tel. 595-9761
Toronte.

CATERING
Maistas gaminamas visom progom-
vestuvėm, krikštynom, laidotuvm,
parengimam. Skambinkite Vidai
Šiaučilienei tel. (416) 626-5184.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom.
parūpinama salė, muzika, gėlės,
sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai.
Skambinti bel kuriuo laiku: An-
tananas Gataveckas tel. (416) 234-0243
Toronte.